

13-E-63

VZORNÁ OBEC
KNIHOVNA SAMOSPRÁVNÝCH PŘÍRUČEK
Svazek 27.

Správa patronátů v republice Československé

Sestavili:

JUDr. Lud. Svatoš,
rada pol. správy.

Alfred Hübner,
vrch. úč. tajemník.

Redigují Dr. Ot. Kopecký a Ant. Netolický.

SEMINÁRNÍ

hist.-práv.

KNIHOVNA

oddělení

1935

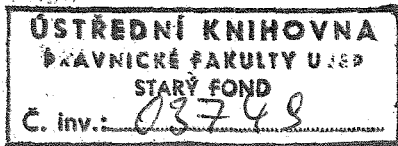

Nákladem Československé Obce Samosprávné.

Tiskl Jaroslav Boček ve Vysokém Mýtě.

Darem od Rev. 5. května 1945.

Inov. čís. 6023.

Úvod.

Po úpravě státního zřízení v Rakousku byl vydán dne 4. března 1849 ř. z. č. 151 císařský patent, kterýmž byla každé zákonem uznané církvi zaručena správa vlastních záležitostí.

V té době šlo o to, aby bylo odstraněno státní církevnictví z doby císaře Josefa II.

Na pozvání vlády shromáždil se katolický episkopát ve Vídni a učinil návrhy, týkající se úpravy manželství, školství a správy církevního jmění.

Jednání tato skončila konkordátem dne 18. srpna 1855, vyhlášeným patentem ze dne 5. listopadu 1855 ř. z. č. 195.

Konkordát byl brzy v záležitostech manželství a školství se týkajících zčásti změněn a dne 30. července 1870 s odvoláním na usnesení vatikánského koncilu bez postačujícího odůvodnění vypořádán.

Následoval zákon ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z., upravující vnější poměry církve katolické, v němž v § 38 bylo státní správě záležitostí duchovních vyhrazeno právo přihlížeti k tomu, aby se základní jmění kostelů a ústavů církevních zachovalo, zjednatí si jistotu, zdali toto jmění tu jest, a shledalo-li by se, že něco schází, učiniti, čeho potřebí, aby se to nahradilo.

V oboru dohledu na církevní jmění jest státní správě vyhrazen sice rozsáhlý obor působnosti, ale správa jmění kostelů a ústavů církevních při nich zřízených (fundací a p.) byla ve smyslu § 41 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z., přiznána správci kostela a zastupitelstvu těch, kteří jsou povinni, ne-

stačilo-li by jmění, zapravovati náklady na potřeby kostelní a kteří jsou podpůrně právi ze závazků kostela nebo církevního ústavu.

Jsou to dle § 42 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z., správce fary, osada farní a patron kostela.

Toto zákonné ustanovení má plnou platnost na Moravě.

V Čechách byla podle nařízení státního ministerstva ze dne 27. února 1862 č. 2211 k žádosti patronů zachována dosavadní praxe, podle které spravují v Čechách patroni jmění zádušní pod spoludozorem církevních a státních orgánů.

Na Slovensku nariadením ministra s plnou mocou pre správu Slovenska č. 6525 pres. ai 1919 spravovaním všetkých cirkevných statkov, ktorých užívateľia nezdržovali sa na území republiky, ako aj správou, po dozorom iných cirk. základín poverena bola Centrálna komisia r. kat. majetkov pre Slovensko, ktorá sa skladá z cirkevných a svetských členov pod predsedníctvom referenta katol. záležitostí pri ministerstve pre Slovensko. Táto komisia spravuje i Náboženskú základínu.

Na základe usnesení min. r. z 12/VII 1923 zriadená bola na miesto c. k. t. zv. likvidačná komisia (vyhl. m. s pl. m. pre Slovensko, z 26/X 1923, č. 9656, Úr. nov. V. 42 príloha (sr. Boh. adm. 4501).

V novembri r. 1929 bola podriadená likvidačná komisia podľa II. čl. „modu vivendi“ dozoru biskupského sboru slovenského.

Práva, ktoré tu boly slov. sboru biskupov priznané (viď: správa cirk. majetkov) sa vzťahujú tiež na majetky náb. základiny a študijného fondu dl'a znenia vyhlášky min. s plnou mocou pre Slov., č. 9656/1923. —

Podávame návod, jak jest vésti patronátní agendu zvláště četným novým patronátním úřadům, které povstaly po zavedení pozemkové reformy.

Dílo toto vztahuje se na Čechy, zemi Moravsko-slezskou a pokud bylo možno, bylo vzato v úvahu i Slovensko.

* * *

Rozeznáváme veřejné a soukromé patronáty.

V Čechách jest dosud úkolem patronů kostelní účty vyřizovati: popřevratové poměry však přivodily v tom ohledu pronikavé změny, takže duchovní správcové v Čechách v nemalé míře se chápou sami této práce a vyřizují účty patronátní.

Dozor nad jměním církevním jest upraven tím způsobem, že pro veřejné patronáty (náboženskou matici, etát kultu) v Čechách se předkládají výroční zádušní účty, řádně opatřené všemi doklady do šesti neděl po uplynutí kalendářního roku.

Pro soukromé patronáty je v Čechách předepsáno pouze předkládání úhrnných výpisů za zádušních účtů každý rok; podrobné výkazy jmění však se předkládají toliko každý třetí rok ve lhůtě do konce dubna.

Tiskopisy (české i německé) pro tyto úhrnné výpisy a podrobné výkazy tiskne a prodává státní tiskárna v Praze III.

Jsou upraveny podle místodržitelského okružního výnosu ze dne 25. února 1899, čís. 193.727 z r. 1898.

Formuláře pro zádušní účty tištěny nejsou; zádušní účty píše zádušní účetní vlastnoručně.

V zemi Moravkoslezské předkládají řím. katoličtí duchovní správci opisy kostelních a obročních účtů zemskému úřadu vždy po uplynutí kalendářního roku prostřednictvím ordinariátů pro potřebu státní správy kultové a to bez účetních dokladů. Při tom jest lhostejno, jde-li o kostely a obročí patronátu veřejného nebo soukromého.

Účetní doklady přikládají se jen tam ke kostelním účtům, kde náboženský fond jest patronem povinným ku placení zákonné patronátní tangenty.

Potřebné tiskopisy dodává farním úřadům v zemi Moravskoslezské ordinariát; zemský úřad tiskopisů v tomto směru nevydává.

Pro Moravu a Slezsko jest připojen článek o konkurenčních výborech.

Na Moravě fungují jako zástupci přífařenců při správě jmění církevního t. zv. kostelní hospodáři.

Při stavebních nákladech, pokud hradí patron tangentu patronátní, připadají na něho na Moravě dvě třetiny nákladu a na přífařence připadá jedna třetina.

Postup ten na Moravě se děje ve smyslu dekretu dvor. kanceláře ze dne 24. prosince 1782, č. 283, rozšířeného dekretem dvor. kanceláře ze dne 29. ledna 1783, č. 436, kterýmž se stanoví, že tam, kde farní nebo jiné kostely mají vlastní jmění, jest tohoto použití k úhradě stavebního nákladu na tyto budovy a že obce mají připívatí buď třetinou, buď mají býti přidržovány k poskytování prací nádenických a dovozů.

Při této práci bylo použito díla Karla Neubera-Karla Blomanna „Vzorec účtu zádušního“, kterýžto spis jest rozprodán.

V Praze dne 14. března 1935.

JUDr. Ludvík Svatoš,
rada pol. správy.

Alfred Hübner,
vrchní účetní tajemník
a přednosta patronátního
účetního oddělení.

Patronát.

Dle dvorního dekretu z 2. září 1800, č. 2456, Sb. pol. zák. č. 104, ručí soukromý patron za schodky patronátních, kostelních účtů.

Dle gub. dekretu z 24. září 1800, č. 30.564 (Jaksch svazek 3, strana 402—403), ručí patron především a v první řadě za úschovu a správu kostelní pokladny.

Ovšem může se na svých úřednicích, eventuelně na beneficiátovi hojiti. Dle rozhodnutí nejv. soudu v Brně ze dne 7. dubna 1925, soudní čís. R I. 295/25, úřední sbírka č. 4880, jest patronát spojen s kmenovým zbytkem statku, s nímž jest spojen reální patronát.

Povaze reálního patronátu neodporuje, nejsou-li závazky z patronátu plynoucí zaknihovány. Viz rozhod. nejv. soudního dvora ve Vídni z 8. ledna 1892, čís. 69, Budw. čís. 6349.

Správní soudní dvůr ve Vídni rozhodl nálezem ze dne 25. ledna 1882, Budw. VI. čís. 1279, že skutečnost, že někdo při vykonávání svého úřadu byl považován po nějaký čas za patrona kostela, nepodává důkaz o nabytí patronátu a že nemůže vznik patronátu uložením patronátních břemen při stavbách v jednotlivých případech právě tak býti prokázán, jako nemůže býti prokázán tím, že skutečně patronátní břemena byla převzata.

Není-li žádných knihovních dokladů, mohou tyto dle nálezu správ. soud. dvora ze dne 6. června 1888, čís. 4145, Budw. XII. delším než 40letým uznáním a vykonáváním patronátu býti nahrazeny.

Dle rozhodnutí správ. soud. dvora ze dne 13. dubna 1887, čís. 805, jest při sporech patronátních ve smyslu zák. ze dne 7. května 1874, §§ 33 a 34, čís. 50 říš. z., správní úřad k rozhodování povolán,

jde-li o originární nabytí patronátu na příkl. vydržením t. j. nabytím, které nepochází od někoho jiného.

Tvoří-li předmět sporu patronát, jehož nebylo nabyto způsobem originárním, nastupuje při rozhodování judikatura soudní. (Derivatívni nabytí jest na příklad darování, dědictví, koupě, směna atd.)

Také na území uherského práva (na Slovensku) patří spory týkající se existence a rozsahu patronátního práva před správní úřady, nikoli však před řádné soudy (rozh. nejv. správ. soudu ze dne 13. dubna 1927, čís. 4715, Boh. adm. 6476). Je-li právoplatně zajištěno trvání věcného patronátu, jest rozhodnutí ohledně konkurenčního plnění patronátních povinností definitivně a nikoli cestou provisorní. (Rozh. správ. soud. dv. ze dne 8. ledna 1892, čís. 69, Budw. 6349.)

Pokud není rozhodnuto ve smyslu § 33 zák. ze dne 7. května 1874, říš. zák. čís. 50, řádnou cestou instanční politickým úřadem (tedy právoplatně event. v poslední instanci), zda nějaký kostel nebo obročí jest pod určitým patronátem, může kultovou správou býti rozhodnuto, komu připadají patronátní břemena. (Rozhod. správ. soud. dvora ze dne 21. září 1882, čís. 1472.)

Toto rozhodnutí jest dle § 56 zák. ze dne 7. května 1874, ř. z. čís. 50, tedy provisorní, na základě dosavadní pokojné držby, nebo pokud tato nemůže býti ihned určena, na základě sumovně vyhledaných skutečných a právních poměrů.

Rozhodl-li politický úřad právoplatně, že nějaký kostel nebo obročí jest pod určitým patronátem a jde jen o otázku, komu patronát nad dotčeným kostelem a obročím přináleží, nastupuje v této otázce kompetence soudní. (§ 33 zák. ze dne 7. května 1874, ř. z. čís. 50.)

Ministerstvo kultu a vyučování rozhodlo výnosem ze dne 22. června 1872, čís. 1816, že kompetence ke konečnému rozhodnutí sporných práv patronátních v opětovných nálezech říšského soudu byla přiznána administrativním úřadům. Říšský soud rozhodl dne 28. dubna 1871, čís. 34, že právo patronátní týkající se církevních obročí, není právem soukromým, ale veřejným a proto, že spory týkající se práv patronátních přísluší do kompetence úřadu správních.

Podotýká se, že v posléze citovaných dvou rozhodnutích jde o právo patronátní, a nikoli o břemena patronátní.

K řešení otázky, bylo-li právo presentační vyloučeno z patronátního práva (při beneficiu Poděbrady), jsou dle rozhodnutí nejvyššího správního soudu v Praze, čís. 8662/29, povolány řádné soudy ve smyslu § 33 odst. 2. zákona č. 50 ř. z. z r. 1874, a nikoli úřady kultové vzhledem k tomu, že rozhoduje soudce ve sporu, komu přísluší patronát t. j. souhrn práv a povinností vůči církvi a beneficiátovi.

§ 35 odst. 2. zák. ze dne 7. května 1874, říš. z. čís. 50, stanoví, že všechna práva a závazky týkající se nějakého církevního předmětu, která v zákonech obcím jsou přičena nebo uložena, přísluší a jsou uložena farním osadám.

Jen práva patronátní mohou obci místní jako takové příslušet. K tomu jest podotknouti, že ve smyslu zákona (§ 57) ze dne 7. května 1874, čís. 50 ř. z. při stavební konkurenci farní osadě jest uloženo za povinnost hraditi náklad za práce nádenické a dovozy a ohledně jiných potřeb farní osady, pokud jich nelze vlastním jménem uhraditi nebo pokud jinými po ruce jsoucími církevními prostředky není o ně postaráno, jest ve smyslu § 36 zák. ze dne 7. května 1874 ř. z. k úhradě dotčeného nákladu vypsati přírážku na členy farní osady.

Dotace duchovního správce není však místním obcím jako takovým v zákoně uložena.

Kostelní účty na Moravě se zašlou beneficiátem děkanovi.

Děkan účty ty zašle přímo revisorovi a současně o tom podá zprávu biskupské konsistoři.

Náhradový zákon číslo 329/1920 Sb. z. a n.

Dle § 20 traktátu de iuribus incorporalibus Leopolda I. z r. 1679 přechází v případě zcizení statku patronát jako akcesorium na nového nabyvatele.

Judikatura nejv. soudu v Brně nemá však za vhodné, aby patronát přecházel s každou oddělenou částí.

Dle § 29 zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb. z. a n., přecházejí dnem knihovního vtělení práva vlastnického k zabranému statku na stát všechny veřejno-právní povinnosti a všechna veřejno-právní břemena, tedy i patronátní. Břemena soukromoprávní přecházejí jen potud, pokud je pozemkový úřad převzme. S vkladem práva vlastnického vymaže dle § 26 zákona č. 329/1920 Sb. z. a n. soud z moci úřední všechna knihovní břemena a dluhy, pokud pozemkový úřad neučiní jiného návrhu.

Státní pozemkový úřad nemá dle § 27 zákona č. 329/1920 Sb. z. a n. zabrané nemovitosti přejímati se závadami, tedy s hypotečními pohledávkami, výměnky a jinými reálními břemeny a dává tyto závady na oddělenou část knihovně přenášeti. Státní pozemkový úřad určí přejímací cenu převzatého pozemkového majetku dle § 41 zákona č. 329/1920 Sb. z. a n. z průměru cen v letech 1913 až 1915 docilovaných při prodeji statků z volné ruky v rozloze přes

100 ha. I cena závad čítá se dle § 48 zákona č. 329/1920 Sb. z. a n. dle let 1913—1915. Dle rozhodnutí nejv. soudu v Brně ze dne 22. června 1926, R. I. 347/26 potvrzeném i v rozsudku nejvyššího soudu v Brně ze dne 3. července 1926, č. j. R. I. 395/1926 byla by to anomalie, která by vedla ke křiklavým důsledkům, kdyby se jen patronátní břemena čítala dle cen přítomných.

Tuto ztrátu, potvrzuje citovaný rozsudek nejv. soudu, nesou tedy církevní ústavy zrovna tak, jako ji nese vyměnkář a jiní z břemen věcných oprávnění.

Státní pozemkový úřad po stanovení přejímací ceny dle § 41 zákona č. 329/1920 Sb. z. a n. dá rozhodnutí své o přejímací ceně doručiti všem účastníkům skrze příslušný soud (§ 44 odst. 1. cit. zákona) a když rozhodnutí to nabylo právní moci (§ 46 cit. zák.), požádá příslušný soud, aby právoplatně stanovenou přejímací cenu rozvrhl (§ 47). Jestliže přejímací cena byla sjednána dohodou mezi Pozemkovým úřadem a vlastníkem, jest dle § 44 cit. zákona dohoda pro stát závaznou teprve okamžikem, kdy podepíše smlouvu předseda Pozemkového úřadu.

Do rozhodnutí Pozemkového úřadu o přejímací ceně lze si vlastníku a oprávněným z knihovních práv do 30 dnů ode dne jeho doručení stěžovati k příslušnému soudu II. instance v hlavním městě a jest zachován další pořad instanční.

Přejímá-li Státní pozemkový úřad část zabraného majetku, tu rovně sice nepřecházejí patronátní břemena s oddělenou částí, ale Státní pozemkový úřad stihá povinnost postarati se o zajištění poměrné kvoty patronátních břemen. Viz rozhod. č. 4880 nejv. soudu v Brně. To ovšem dle rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze dne 3. července 1926, č. j. R. I. 395/26 neznamená, že zajištění musí zříditi ze svého, nýbrž to, že půjde vždy na účet zcizovatele-vyvlastněnce

zrovna tak, jako zaplacení hypotečních dluhů, krytí výměnku a jiných břemen (§ 49 odst. 1. náhr. zák., § 216 ex. ř., § 48—50, 51 náhr. zák.), neboť i patronátní břemena jsou břemena jeho, zcizovatele, jako všechny jiné svrchu vyjmenované povinnosti.

Presentace patrona na církevní obročí.

Dle § 3 traktátu „de iuribus incorporalibus“ tit. I. pag. V. sent. 22 Leopolda I. ze dne 13. března 1679, Codex Austriacus I.-580 a násl. a dekretu dvor. kanceláře ze dne 18. června 1805, Sb. zák. pol. sv. 24 č. 68 presentace na církevní obročí musí se státi v obvyklé písemné formě s podpisem lenního pána a pod jeho pečeti, a to je-li lenní pán duchovním, do 6 měsíců; je-li světským do 4 měsíců, počítajíc od té doby, kdy se o vakanci dověděl.

Jinak, ačli není nějaké právní příčiny, anebo smlouvy, není ordinář povinen po uplynutí tohoto termínu od lenního pána pro tentokráte presentaci přijmouti, nýbrž může uprázdněnou faru nebo beneficium někomu jinému — dle svého uvážení — propůjčiti. (Viz Codex iuris canonici z r. 1917.)

Přísluší-li dle § 4 cit. traktátu duchovní beneficium nějakému městu, městysi nebo jiné obci, postačí, byla-li presentace opatřena pečeti bez dalších podpisů.

Po konkursu je ordinář povinen oznámiti patronovi všechny uchazeče; i ty, které považuje za osoby non dignae (nehodné) — Budw. A. č. 1683/1911.

Nutno jest, aby patron presentoval někoho z těch, které ordinář uznal za způsobilé.

Pokud by ordinář označil patronovi ze způsobilých kandidátů tři nejzpůsobilejší, není patron na toto terno vázán.

Stačí, zvolí-li někoho ze způsobilých.

Právo platné v zemích českých nezná totiž vázanosti patrona na biskupské terno, ježto stran soukromých patronů byl dotčený závazek zrušen již dvor. dekretem z 15. září 1790 a nebyl pojat ani do konkordátu z r. 1855.

Pokud však jde o dřívější podobný závazek duchovních patronů, neb o presentace na kanonikáty a fary náboženského fondu neb studijního fondu (čl. XXIV. a XXV. konkordátu z r. 1855), dotčený závazek podle státního práva zanikl, ježto příslušná ustanovení nepřešla do zákona čis. 50 z r. 1874 ř. z.

Presentuje-li kolegium, platí can. 1460 § 1 codexu iuris canonici z r. 1917 t. j. rozhoduje absolutní většina platných hlasů. Nedojde-li však k ní ve dvou skrutiniích, je ve třetím skrutiniu presentován ten, kdo na sebe soustředil relativní většinu platných hlasů. Soustředí-li však na sebe ve třetím skrutiniu stejný vyšší počet hlasů několik osob, jsou všechny tyto osoby presentovány.

Jde-li však při tom o patronáty obcí, rozhodují o výkonu presentačního práva s hlediska státního příslušná ustanovení obecních řádů.

Patronáty obcí jest považovati za soukromé patronáty. (Budw. A. č. 7545/1911.)

Codex iuris canonici z r. 1917 ustanovuje v can. 1450, že nemůže býti budoucně pod žádným titulem zřízeno právo patronátní.

Židé nesmějí při katolických kostelech a obrocích žádná patronátní práva vykonávati.

Císařské nařízení ze dne 18. února 1860, ř. z. č. 46 — dosud právoplatné — stanoví o tom v § 2 toto: Je-li a pokud je žid v držbě nějakého statku, s nímž jsou spojena patronátní nebo fojtovní práva, zůstávají tato práva v klidu.

Při tom však zůstává židovskému držiteli dotčeného statku povinnost hraditi náklad spojený s těmi právy.

Tato práva nemohou býti přenesena ani na židovské pachtýře.

Pokud se týká obcí, nelze mluvit při výkonu práva patronátního t. j. práva presentace na církevní obročí, o náboženském vyznání.

Zákon ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z., stanoví v § 35 odst. 2., že všeliká práva a povinnosti nějaké církevní věci se týkající, jež v zákonech jsou přiřknuty, pokud se týká uloženy obcím, přísluší osadám farním.

Toliko práva patronátní mohou příslušet také některé obci místní.

K tomu je podotknouti, že po zákonu jest při stavební konkurenci (dle § 57 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z.) osadě farní t. j. všem katolíkům téhož obrádu, bydlícím v jednom okrsku farním (§ 35 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z.), uložena povinnost hraditi náklady na dovozy a práce nádenické — výnos místodržitelství českého ze dne 26. února 1857, č. 8607 č. 13 věstníku vlády zemské — a při konkurenci ohledně jiných potřeb farní osady hraditi dotčený náklad přírážkou, kterouž jest vypsatí na členy farní osady — dle § 36 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z.

To však se netýká práv a povinností patronátních.

Práva a povinnosti patronátní nejsou po zákonu uloženy obcím.

Nemohou tudíž tato práva a povinnosti vykonávati farní osady t. j. přífařenci, čili všichni katolíci téhož obrádu, bydlící v obci, které přísluší právo patronátní, nanejvýš presentace na farní obročí.

Pokud jde o patronáty obcí, rozhodují o výkonu presentačního práva s hlediska státního příslušná ustanovení obecních řádů.

Toto jest si dobře uvědomiti při výkladu výnosu ministerstva kultu a vyučování ze dne 31. prosince 1877, č. 21.540 a připojeného výkladu česk. místodržitelství ze dne 22. ledna 1878, č. 2325, že totiž nekatoličtí členové obecních zastupitelstev se nesmějí účastniti při rozhodování o všech záležitostech katolické farní osady.

Pokud jde totiž o vykonávání práva patronátního obcí a pokud plní obec závazek, který obci po zákonu není uložen, na př. obec dotuje duchovního, nelze při rozhodování vylučovati ty členy obecního zastupitelstva, kteří nejsou příslušníky farní osady ve smyslu § 35 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z., t. j. kteří nejsou katolíky tvořícími farní osadu.

Podotýká se, že Traktát „de iuribus incorporalibus“ tit. I. pag. V sent. 22 Leopolda I. ze dne 13. března r. 1679 — Codex Austriacus com. I. pag. 580 a násl. — o presentacích — a dekret dvor. kanceláře z 18. června 1805, Sb. zák. pol. sv. 24 č. 68 — o výkonu presentačního práva — jsou dosud v platnosti. — Budw. A — 3331.

Státní právní pomoc.

Podle § 23 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z., povoluje se politická exekuce k vymáhání dávek nebo jiného plnění k účelům církevním, které příslušníkům farním za souhlasu vlády byly uloženy.

K exekuci dávek k účelům církevním používá se těchže exekučních prostředků, kterých se používá k vymáhání dlužných daní. (Rozhodnutí spr. s. dv. ve Vídni ze dne 23. března 1878, č. 391 — Budw. č. 327.)

Podle § 6 zákona kongruového, č. 122/1926 Sb.

z. a n., byly všechny dosavadní předpisy, týkající se poplatků štolových a jinakých platů podle dosavadních zákonů kongruových ještě mimo kongruu jako remunerace poskytovaných, zrušeny.

V řízení správním v § 96 čís. 8/1928 Sb. z. a n. lze před zavedením exekučního řízení podati námitky a proto jest nutno poskytnouti lhůtu k plnění.

Nebylo-li příkazu ve stanovené lhůtě buď zcela nebo zčásti vyhověno, vymůže úřad, neshledá-li snad podané námitky odůvodněnými, z úřední moci splnění politickou nebo soudní exekucí.

Patronát:
Vikariát (Děkanát):

Okresní úřad:
Biskupství:

Zádušní účet

římsko - katolického farního kostela svatého

..... v .....

za rok 1930.

Při tomto chrámu jest systemisováno místo samostatného duchovního správce.

Místo jest považováti za systemisované ve smyslu § 7 (1) vládního nařízení čís. 124/1928 Sb. z. a n.

Pol. běž.	Příjem
	Účetní zbytek koncem roku 1929 . . . . .
	Nový příjem.
	A. Příjmy řádné.
	I. Činže z realit.
1	Dle pachtovní smlouvy schválené vysocedůstojnou biskupskou konsistoří v..... a výnosem zemského úřadu ze dne..... čís..... předepisuje se zde nájemné za pronajatých 114.805 □ metrů zádušních pozemků na šestileté období pachtovní: od 1. října 1926 až do 30. září 1932 a to zde za čtvrtý rok nájemní od 1. října 1929 do 30. září 1930 . . . . .
	(Za rok 1930 zůstal nedoplatek 60 Kč u J. Arlta, rolníka ve Lhotě č. p. 16. dle výkazu jmění.)

Zúčtování				P o z n á m k a		Č. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech		Větší výklady, k jednotlivým záhlavím ještě potřeb., uvedeny jsou v dodatku			
Kč	h	Kč	h				
52	18	6559	20	Přenos účetního zbytku musí vždy přesně souhlasiti s uzavřeným účtem roku předešlého. —			1
2424	—						Dle rejstříku čl. d. 2. 3. 5/10 15. 17/27 a t. d.

Pol. běž.	Příjem	
		II. Náhrada daní . . . . .
	<p>Zde se započítají náhrady daní a přírážek od nájemců pozemků zádušních vyžadovaných, je-li ve smlouvě pachtovní výslovně vymíněno, že nájemníci musí též odváděti kostelu přiměřenou náhradu daňovou. — Obvykle však se tak neděje, nýbrž bývá přiměřená náhrada daňová při pronájmu pozemků zádušních již připočtena k vyvolávací ceně. Avšak často se stává, že se zřízcům kostelním, jako kostelníkům, varhaníku, hrobníku, zvoníkům, ano i faráři přenechává „in partem salarii“ (t. j. na místě platu v hotových penězích) část zádušních pozemků zdarma, jen za náhradu daní; tehdy nutno tyto náhrady daňové zúčtovat na této rubrice.</p>	
	III. Činže ze železných krav (byly již vykoupeny)	

Zúčtování				Poznámka	Č. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
—	—	—	—	<p>K rubrice III. „Činže ze železných krav“.</p> <p>Sem spadají ony starodávné stálé dávky, jimiž přifařeni majitelé různých hospodářství (z čísel), hlavně na venkově, musili přispívati k částečné úhradě kostelních potřeb, jako na př. na věcnou lampu, na svíce voskové, na paškál, na mešní víno neb ke kostelu vůbec. Jelikož dávky tyto sice knihovně byly vtěleny, avšak dlužníkem nesměly býti vypovězeny, dáno jim jméno „železných krav“. Jsou to nejvíce dávky pranepatrné, druhdy na groše a krejčary počítané, skoro veskrze z 18. století pocházející, buď v rýnské měně nebo „bez udání valuty“ vtělené, které po vydání finančního patentu z r. 1811 ještě většího snížení své ceny utrpěly (šajny) a tudíž arcif jen s největším odporem placeny a vymáhány bývají. Jelikož pak mnohdy výlohy s vymáháním těchto dávek (poselné, poštovné atd.) převyšují cenu dávky samé, stává se arcif, že správy patronátní takové dávky již ani dále k příjmu nepředpisují ani nevykazují. Zvláště při výkupu (výmazu) dávek - tento musí býti vždy schválen dozorcími úřady - jest třeba znáti měny starší a jest kapitály v knihách pozemkových in- tabulované a ve výmazné kvitanci správně uvedené, přepočísti dle toho, jaká měna byla tehdy v platnosti.</p> <p>Měna: Rýn. nebo víd. do r. 1811. Konvenční do r. 1858. Od 1/11 1858 rakouská, od 1893 korunová.</p>		
—	—	—	—			

Pol. bž.	Příjem

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
				<p>100 zl. r. = 40 zl. konv. m. = 42 zl. rak. = 84 Kč.</p> <p>1 zl. konv. m. = 60 kr. konv. m. 1 zl. víd. čís. = 60 kr. víd. čís. 1 zl. konv. m = 1 zl. 05 kr. rak. m.</p> <p>Pro kostel v N. vážne na čp. 85 v obci Malá Chuchle podle <i>dlužného úpisu</i> ze dne 29. ledna 1810 dávka 102 zl.</p> <p>Jaký kapitál jest dnes složiti v hotovosti?</p> <p>Dávka $102 \times 84 = 85$ Kč 68 h.</p> <p>Tuto částku jest nutno uložiti na úrok.</p> <p>Poznámka: Zákonem z května roku 1869 byla sice dána příležitost veškeré tyto železné krávy dalším vyvazením půdy a to složením 20 násobné výroční dávky vykoupiti, což se většinou též provedlo; kde se však to nestalo, tam pomalu nastalo promlčení těchto dávek, zejména když vydáním nového zákona o pozemkových knihách v r. 1875 začaly se vesměs zakládati nové pozemkové knihy a tu mnohá taková dávka byla k žádosti stran z knih veřejných vypuštěna hlavně proto, že se zástupcové záduší dotčených jednání nezúčastnili a zájmy kostelů a obročí ohledně těchto dávek nechránili.</p> <p>Proto jest na patronátních správách, aby se přesvědčili v pozemkových knihách, jsou-li toho druhu dávky dodnes knihovně vtěleny a jest prostřednictvím příslušné biskupské konsistoře zažádati zemský úřad, aby zmocnil čs. finanční prokuraturu ku provedení výkupu a výmazu těch dávek.</p>		

Pol. břez.	Jmen. hodnota cen. papíru		Příjem												
	měna	obnos	IV. Úroky z jistin nadačních, uložených ve fondech veřejných												
			Cenného papíru		Stav koncem r. 1929		Roku 1930				Stav koncem r. 1930		%	Příjem úroků za dobu	
			číslo nebo folio	datum	Kč	h	Kč	h	Kč	h	Kč	h		od	do
1	v rak. měně	50	Renta stříbrná 49.840 1/10 1880 Nadání Frant. Srba		100	—	—	—	100	—	4	2	1/10 1929	30/9 1930	
2	v korunách	100	Renta korunová 20.460 1/3 1896 Nadání Ad. Wintra		100	—	—	—	100	—	4	—	1/9 1929	31/8 1930	
3	v měně čs.	200	číslo	datum	—	—	200	—	—	—	200	—	4	5	1/1 1931
			Nadání Barbory Landové		200	—	200	—	—	—	400	—			
V. Úroky z jistin nadačních, uložených u soukromníků a ve spořitelnách															
1	v vídeň. čísle	30	Nadání Jos. Pavla, Dejvice čís. p. 60, u Ant. Sejce dle dluhopisu ze dne 10. srpna 1832.		25	20	—	—	25	20	5	—	1/10 1929	30/9 1930	
2	konv. měny	100	Modřany čís. p. 63, nadační kapitál Barbory Landové dle dluhopisu ze dne 1. XI. 1852.		210	—	—	210	—	—	6	—	1/11 1929	31/10 1930	
3	v kor. čs.	15	Vklad u Pražské městské spořitelny folio 138 522, nadační kapitál Barbory Landové.		—	—	15	—	—	—	15	—	4	—	
					235	20	15	—	210	—	40	20			

Zúčtování				Poznámka	Č. dokl.	Číslek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
4	20			Po výměně rakouských předválečných rent za čs. náhradní dluhopisy bude Ředitelství státního dluhu v Praze úroky přímo vypláceti percipientům poštovní spořitelnu.	—	16,48
4	—			(Úroky z rakouských předválečných rent bývaly vypláceny na kvitance u berních úřadů nebo u zemské finanční pokladny.)	—	14,44
					1	66
8	20					
1	26			V první hypotéce vtěleno na č. p. 60 a knihovní vložce č. 60 knihy pozemkové katastrální obce Dejvické. (Pro nepatrnost se vybírají úroky celoročně.)	—	49
12	60			Kapitál tento byl po předchozí pololetní výpovědi letos splacen a k zakoupení státního dluhopisu..... číslo ..... na 200 Kč použit; zbytek 15 Kč byl uložen na vkladní knížku Pražské měst. spořitelny fol. 138.522; srovnej o tom rubr. XVII. příjmů a XIV. a XVI. vydání.	1	38
					1	67
13	86					

Pol. č.	Jmen. hodnota cen. papíru		Příjem														
	měna	obnos	Cenného papíru		Stav koncem r. 1929				Roku 1930				Stav koncem r. 1930		o/0	Příjem úroků za dobu	
			číslo neb folio	datum	Kč	h	Kč	h	Kč	h	Kč	h	Kč	h		od	do
VI. Úroky z jistin vlastních, uložených ve fondech veřejných																	
			<i>Renta korunová</i>														
1	v korunách	2600	24.200	1/3 1896	2600	—	—	—	—	—	—	—	2600	—	4	1/9 1929	31/8 1930
2	v kor. čs.	100	Úpis	—	—	—	100	—	—	—	—	—	100	—	4	1/3 1930	dtto
			<i>Renta papírová</i>														
	v rak. měně	500	34.129	1/11 1881	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	4,2	1/11 1929	31/10 1930
					3600	—	100	—	—	—	—	—	3700	—			
VII. Úroky z jistin vlastních, uložených u soukromníků a ve spořitelnách																	
			V České spořitelně v Praze														
1	čs.	100	folio 123.404	1/1 1930	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—	4	1/1 1930	31/12 1930
			Úroky při stejné výši kapitálu a při stejné míře úrokové bud' teč započteny tak jako v loňském upraveném účtu zádušním byly započítány. Odchyka může nastoupiti jen tehdy, kdyby nakapitále přibýlo neb ubylo.														

Zúčtování				Poznámka	Č. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
104	—			Kapitály vlastní mohou býti též roztrženy v základní a přebytkové, totiž takové, jež z přebytných hotovostí byly zakoupeny. Jelikož však dle výnosu minist. kultu a vyučování ze dne 9. srpna 1881 č. 4732 z jakýchkoli příčin nastřádané přebytky zádušního jmění po delší době nabývají vlastnosti základního jmění, může toto označení i odpadnouti, neboť se schválením dozorcích úřadů v případě potřeby i přebytného základního jmění se může použiti ke stavbám, na paramenta a věci inventární.	—	13,43
2	—				2	11,42
42	—			4% úrok : ze 100 Kč za I. pol. 1930 . . . Kč 2,— ze 102 Kč za II. pol. 1930 . . . Kč 2:04 Úhrnem . . . Kč 4:04 Měsíc se čítá po 30 a rok po 360 dnech. Úroky ze státních papírů v pravý čas nevyzdvížené propadají po 6, úroky z kapitálů soukromých po 3 letech; kapitál sám za 30 a u kostelů, fondů a u obcí za 40 let (§ 1480 vs. z. obč.). Ustanovení tohoto paragrafu nevztahuje se však na úroky z vkladů spořitelních. Ohledně promlčení spořitelních vkladů platí všeobecná ustanovení zákonná. Lhůta promlčení, která se čítá od doby posledního hotového vkladu, neb od té doby, kdy posledně byla knížka vkladní ústavu ku připsání úroků předložena, nebo kdy předloženo bylo písemné podání nárok na pohledávku v sobě uplatňující, ustanovena jest na 40 let.	—	28,58
148	—				4	04
4	04				3	65

Pol. běž.

Příjem

VIII. Příjmy z výkonů církevních,
ofěry atd.

A. Ofěry.

V Čechách se obětní peníze vybírají duchovními správci (funeralie); též patronátními úřady a odvádějí se do pokladny kostelní.

Na Moravě, kdež zádušní jmění je spravováno zádušníky (Kirchenväter), vybírají tyto příspěvky zádušníci pod kontrolou faráře a fojtovního komisaře.

Dle podrobného, patronátním komisařem, farářem [a zádušníkem] stvrzeného výkazu bylo vybráno za celý rok 1930:

- a) v schránkách obětních v kostele . . . Kč 14'20
 b) v pytlíčku obětním . . . . . " 36'40
 c) od šestinedělek . . . . . " 14'10

B. Z výkonů církevních.

Vybírají-li se o zvláštních příležitostech — na př. o pouťi neb o velkých svátcích — zvláštní dobrovolné příspěvky buď na všeobecné nebo na určité kostelní potřeby (na př. paramenty, sochy atd.), což hlavně bývá při nemajetných kostelích, buďtež do-tyčné příjmy zde zařaděny.

Zúčtování

v hotovosti		v cenných papírech	
Kč	h	Kč	h

Poznámka

Č. dokl.

Článek deníku

64 70

4 59

(Sem lze též zařaditi příjem za zvláštní sedadla v kostelích nebo na kruchtě; příjmy tyto nepatří faráři nebo kostelníku, nýbrž výhradně kostelu, i bylo ministerstvem kultu a vyučování ve Vídni opět poukazováno na tento zdroj příjmů, hlavně při chudších kostelích.)

Příjem

IX. Příjmy z lesa zádušního.

Nebylo letos ničeho . . . . .

Příjmy z tohoto objektu zádušního jmění plynoucí buďtež vždy doloženy:

1. naturálními rejstříky o druhu, jakosti, rozměrech a ceně poraženého dříví s udáním rozlohy a situace paseky vymýcené (Natural - Holzerzeugungs-Register) pro příjem dříví;
2. naturálními rejstříky o odprodaném nebo k deputátům upotřebeném dříví rovněž s udáním druhů, jakostí, rozměr a cen dříví (Natural-Holzverkaufs-Register) pro vydání;
3. původní řádně kolkovanou smlouvou kupní, prodalo-li se jednomu kupci, nebo původním licitačním, rovněž řádně kolkovaným a podpisy všech vydražitelů opatřeným protokolem — bylo-li dříví ve veřejné dražbě nejvíce podávajícím prodáno (Holzverkaufs-Vertrag resp. Licitations-Protokoll);
4. doklady tyto buďtež vždy patronátním komisařem a místním farářem koramisovány, na důkaz, že jak výroba, tak i prodej dříví prováděl se za jejich přítomnosti a pod jejich kontrolou.
5. Ze stržených peněz třeba arcíř v první řadě hraditi výlohy s porážením a zpracováním dříví spojené, pak výlohy nového zalesnění paseky, zbytek pak budiž ihned odveden do zádušního pokladny a řádně zúčtován.

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
—	—	—	—	K rubrice IX. „O lesích zádušních“.		
				Dle zásad o lesním hospodářství má o každém zádušním lese sestaven a v kostelní pokladně uložen býti zvláštní plán lesního hospodářství, obsahující zevrubný popis jednotlivých součástí, polohy, porostu, výnosnosti a průměrného mýtní zádušního lesa, který vždy od 10 do 10 let lesním znalcem opětně prozkoumán a znovu upraven má býti, dle něhož pak celé lesní hospodářství má býti zařízeno způsobem takovým, aby poskytovalo každoročně určitý výnos.		
				Bohužel, nevěnuje se vždy lesům zádušním patřičná pozornost, a tím se stává, že takový zádušní les je považován za veřejný majetek, který pak arcíř, na místě aby kostelu nějaký užitek vynášel, působí mu placením daní a ekvivalentu, výdajem na lesní dozor, na hájemství a na lesní kulturu jen stálou škodu. Z té příčiny se doporučuje, takovou nevýnosnou součást zádušního jmění (u pečlivém uvážení všech okolností, na př. nekyně-li naděje, že by z toho jedenkrát mohla býti stavební místa) raději odprodati, a stržené peníze co součást základního jmění kapitalisovati, v kterémžto směru jest pak povinností správ zádušních, zpozorují-li takový neblahý stav zádušního lesa, pátrati po kupci a čím dřív, tím líp, učiniti vhodný návrh na přiměřený prodej tohoto zádušního jmění.		
				Viz k tomu článek: Hospodářské lesní plány — Ochrana lesů.		

Poř. běž.	Příjem
1	<p>XI. Příjmy hřbitovní (poplatky z hrobů).</p> <p>Dle podrobného, (fojtovní) patronátním komisařem, duchovním správcem (a zádušním) stvrzeného — a dle datumů, jména, stáří a stavu zemřelého a podle třídy pohřbu vyplněného seznamu bylo vybráno: za hroby, za postavení náhrobních křížů, pomníků a za ponechání hrobů na další turnus atd., celkem .....</p> <p>Příjem za hroby rodinné nebo hrobky může být buď pod tímto záhlavím — aneb <i>pod zvláštní rubrikou</i> s udáním jména a situace hrobky — uveden.</p> <p>(Vede-li záduš ve vlastní režii zvláštní hřbitovní správu, obstarávajíc obkládání, okrašlování a zalévání hrobů za určité poplatky, jak se to děje ve větších městech, buďtež jak příjmy, tak i výdaje této „hřbitovní režie“ uvedeny pod <i>zvláštním záhlavím</i>.)</p>
1	<p>XII. Náhrada ekvivalentu od pořivatelů nadačních úroků.</p> <p>Stejně jako loni přijímá se zde náhrada ekvivalentního poplatku z příjmů nadačních za rok 1930 a to:</p>

Zúčtování				Poznámka	Č. dokl.	Článek denku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
1073				<p>K rubrice X.</p> <p>(Viz gubern. nařízení ze dne 28. června 1849 čís. 36.254, I. roč. říš. a zem. zákoníka, str. 83.)</p>	26	4
54				<p>K rubr. VIII. i XI.</p> <p>Dodávají-li se k potřebám ještě jiné, zde nevyjmenované věci, a vybírají-li se z nich poplatky, buďtež samozřejmě kostelní pokladně odvedeny a řádně zúčtovány.</p> <p>(Smlouvy o hrobech rodinných a hrobkách sestaveny buďtež dle formuláře, okruž. výt. místodrž. ze dne 14. prosince 1876, č. 61.144 sdělen. nejd. konsistořím).</p> <p>O utvoření hřbitovních fondů viz později.</p>	5	60
				<p>K rubr. XII.</p> <p>Od kostela se nepřijímá nic, jelikož příplatek ten by se jako průběžná položka musil opět dáti do vydání.</p>		

Příjem

Od faráře	67 h
„ kostelníka	11 „
„ ministrantů	4 „

Sem dlužno rovněž zařaditi náhradu onoho „školního příspěvku zemského“, který dle zemského zákona ze dne 8/6 1898, č. 38, od 1. července 1898 počínajíc se vyměřuje ze jmění kostelních nadací a fondů ve prospěch zemského fondu, a to podle ekvivalentních příznaků, kdežto vlastní jmění kostelní od tohoto školního příspěvku jest osvobozeno.

XIII. Nové nadace, odkazy (legáty, dědictví).

Nebylo ničeho . . . . .

XIV. Příspěvek patrona k stavbám, opravám atd. a k potřebám kostelním.

Nebylo ničeho . . . . .

XV. Příspěvek obcí ke stavbám, opravám atd. a k potřebám kostelním.

Nebylo ničeho . . . . .

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek demku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
—	82	—	—	<p>Nařízením finančního ministerstva ve Vídni z května r. 1900 bylo přikázáno, aby v přihláškách k ekvivalentnímu poplatku na VI. desetiletí 1901 až 1910 bylo zádušní jmění <i>vlastní</i> přiznáno zvlášť a <i>nadační jmění</i> též, i bude dle toho ekvivalent pro každý druh jmění vyměřen zvlášť. — Výpočet náhrady jest snadný; učiní se poměr, na př.:</p> <p>když celkové nadační jmění vynáší ročně 100 Kč a ekvivalentní poplatek obnáší 4·69 Kč, mnoho-li z toho připadá na faráře, který bere ročně 68 Kč nadačních požitků? Z toho vysvítá, že připadá na faráře náhrada ekvivalentní 3·19 Kč ($68·00 \times 4·69 : 100 = 3·19$).</p> <p>Stejným způsobem lze vypočítati i náhradu školního příspěvku z nadací dle zákona z r. 1898.</p> <p><i>K rubr. XIII.</i></p> <p>Při nových nadacích aneb odkazech nutno si dobře zaznamenati a pečlivě uschovati stvrzenku berního neb okresního finančního ředitelství na zaplacení 15% poplatku z tohoto nového přírůstku jmění, a to z té příčiny, jelikož placení tohoto poplatku opravňuje zároveň k desítiletému osvobození od poplatku ekvivalentního. Z té příčiny jest záhodno, v tom případě, kdyby třeba strany samy ze svého byly dědické poplatky zapravily, aby si patronátní správy vyžádaly buď originál této stvrzenky, neb alespoň si pořídily opis její, aby se mohly v přihláškách k ekvivalentu k tomu odvolati a desetileté osvobození toto vyžadovati.</p>	—	61
—	—	—	—			
—	—	—	—			
—	—	—	—			
—	—	—	—			

Příjem

XVI. Rozličné příjmy.

1 Za voskové oharky a skapaný vosk v r. 1930 strženo dle připojeného dokladu . . . . .

(Zde mají se též zařaditi náhrady z výtek účetních, učiněných ev. též při vydání zkušebního nálezu zemským úřadem.)

B. Příjmy průběžné.

XVII. Nově zakoupené nadační jistiny.

S poukazem k výdaj. rubr. XVI. a XIV. přijímá se zde nový uhrazovací kapitál za splacený, a doposud na usedlosti č. p. 63 v Modřanech vtělený uhrazovací kapitál mešního nadání Barbory Landové 100 zl. konv. měny čili 210 Kč a to:

4,5% státní dluhopis IV. státní půjčky ze dne . . . . .
čís. . . . . znějící na . . . . .

a vkladní knížka Pražské městské spořitelny folio 138.522 vinkulovaná rovněž na mešní nadání Barbory Landové znějící na . . . . .

Úhrnem . . . . .

N. B. Pro evidenci budiž ihned tato změna v uhrazovacím nadačním kapitále Barbory Landové řádně provedena, jak ve výkazu nadačním tak i v nadačním listě zvláštní vložkou přiměřeně poznamenána; na požitcích nadačních nebude se smět příště vydávati více, nežli co nynější uhrazo-

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
5	—	—	—	Pod touto rubrikou se mají počítati jen ony nepatrné nahodilé příjmy, které do žádné z rubrik vpředu uvedených neb jinak systemisovaných se tak snadno zařaditi nedají.	6	62
—	—	200	—	<i>K rub. XVII.</i> Sem zařaditi dlužno ony nové cenné papíry nebo spořitelni vklady, kterých se docílí ze souvztažných rubrik XVI. a XIV. vydání, neb z rubriky XIII. příjmů (když v hotovosti složené nadace se ukládají. Na př: na usedlosti čís. p. 63. v Modřanech až do r. 1930 zajištěný kapitál 105 zl. rak. měny, jako uhrazovací kapitál mešního nadání Barbory Landové, byl by po předcházející pololetní výpovědi splacen; tu postaví se především v rubrice XVI. vydání v sloupci obligačním 105 zl. čili 210 Kč do vydání a v rubrice XIX. příjmů v sloupci pro „hotovost“ 210 Kč do příjmů; jelikož však kapitál tento nesmí zůstatí mrtvě ležeti, upotřebíme ho ihned k zakoupení státní renty . . . . čís. . . . . ze dne . . . . na 200 Kč, za niž vydáme hotových 195 Kč a přebývajících 15 Kč dáme do Pražské městské spořitelny na knížku fol. 138.522 jako doplněk to-	1	66
—	—	15	—		1	67
—	—	215	—			

Pol. běž.	Příjem
	vací kapitál vynáší, totiž jen 9 Kč 60 h na místě dřívějších 12 Kč 60 h.
1	<p>XVIII. Nově zakoupené jistiny vlastní.</p> <p>S poukazem na rubr. XV. výdajů přijímá se zde nový, z výdajné pokladniční hotovosti vlastního jmění zakoupený a řádně vinkulovaný úpis ze dne ..... čís. .... na .....</p>
1	<p>XIX. Splacené jistiny nadační.</p> <p>S poukazem na rubr. XVI. vydání přijímá se zde hotovost za splacený 6% mešní kapitál Barbory Landové z čís. p. 63 v Modřanech 100 zl. stříbra = 105 zl. r. m. ....</p>
1	<p>XX. Splacené jistiny vlastní.</p> <p>Přijímá se zde z České spořitelny v Praze z knížky fol. 123.404 vybraný vklad (v hotovosti) . . . . .</p>
	<p>XXI. Přijaté zálohy.</p> <p>Sem dlužno zařadit zálohy, které — arcif s povolením vyšším — obyčejně kostel chudší obdržel od některého bohatšího kostela k úhradě schodku (na př. mateřský kostel z filiálního kostela) . . . . .</p>

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
				hoto nadání Barb. Landové; tu postavíme 195+15 = 210 Kč v hotovosti do rub. XIV. vydání a vezmem obligaci na 200 Kč a spořitelni knížku fol. 138.522 na 15 Kč, tedy 215 Kč v rub. XVII v sloupci pro cenné papíry do příjmů.		
				(Viz na souvztažné rub. XV. hotovost ve vydání)		
		100			2	11
				(Viz rub. XVI. výdajů v cenných papírech.)		
		210			1	39
				Srovnej na rub. XVII. vydání téhož obnosu v sloupci pro cenné papíry.		
		100			3	64
				(Jest souvztažné s rubr. XVIII. vydání, ale u jiných kostelů.)		

Příjem

1 XXII. Ke splacení předepsané zálohy.
S poukazem na rubr. XVIII. výdajů předepisuje se zde (za účelem výkazu v jmění aktivním) záloha, farnímu kostelu v ..... poskytnutá . . . . .

XXIII. Splacené zálohy.

Zde se přijmou částky v hotovosti, jež jiné kostely na zálohy v dřívějších letech jim poskytnuté splácejí . . . . .

XXIV. Utrženo za vylosované úpisy . . . . .

XXV. Kauce nájemců pozemků . . . . .

XXVI. Kauce podnikatelů staveb.

1 Přijímá se zde podnikatelem staveb N. N. složená kauce za ....., uložená ve spořitelně sub. fol. .... na dobu ručení, t. j. až do 15. března 1931 . . . . .

Zúčtování				P o z n á m k a	C. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
150	—	—	—	(Souvisí s rubr. XVIII. téhož kostela.)		
—	—	—	—	(Souvztažné s rubr. XIX., ale u jiných kostelů.)		
—	—	—	—	(Souvztažné s rubr. XX. vydání.)		
—	—	—	—	Předchází nejdříve rubr. XXV. příjmů, načež po uplynutí nájmu (obvyčejně po 6 letech) teprve následovati může výdaj v rubr. XXI. uvedený.		
—	—	16	—	<i>K rubr. XXVI.</i> Úložková listina vystavena a N. N. vydána byla dne 15./III. 1930. — Hledíc k nepatrnosti částky může tato kauce N. N. býti vydána po vyjití doby ručení přímo patronátním úřadem, nebudou-li při domácím ohledání shledány závady. Pokud se neprovede úplná a bezvadná pořádnost s podnikatelem, nemá žádná, jakkoliv znějící záruka býti uvolněna. Větší kauce stavební mohou však teprve až po provedené předchozí superkolaudaci dozorcích úřadů, t. j. až dojde schválení okresního úřadu, býti vráceny. Úložkové listiny buďtež od stran vráceny a na nich navrácení deposita potvrzeno.	7 22	12

P ř í j e m

Rekapitulace příjmů.

Účetní zbytek koncem roku 1929 . . . . .

A. Příjmy řádné.

- I. Činže z realit . . . . .
- II. Náhrada daní . . . . .
- III. Činže ze železných krav . . . . .
- IV. Úroky z jistin nadačních, uložených ve fon-
dech veřejných . . . . .
- V. Úroky z jistin nadačních, uložených u sou-
kromníků a ve spořitelnách . . . . .
- VI. Úroky z jistin vlastních, uložených ve fon-
dech veřejných . . . . .
- VII. Úroky z jistin vlastních, uložených u soukrom-
níků a ve spořitelnách . . . . .
- VIII. Příjmy z výkonů církevních a ofěr . . . . .
- IX. " z lesa zádušního . . . . .
- X. " z honitby . . . . .
- XI. " hřbitovní . . . . .
- XII. Náhrada ekvivalentu od poživatelů nadačních
úroků . . . . .
- XIII. Nové nadace a odkazy . . . . .
- XIV. Příspěvek patrona ke stavbám, opravám a k
potřebám kostelním . . . . .
- XV. Příspěvek obcí ke stavbám, opravám a k
potřebám kostelním . . . . .
- XVI. Rozličné příjmy . . . . .

Zúčtování				P o z n á m k a
v hoto- vosti		v cenných papírech		
Kč	h	Kč	h	
	52 18	6559	20	
	2424	—	—	
	—	—	—	
		8 20	—	
		13 86	—	
	148	—	—	
		4 04	—	
	64 70	—	—	
	—	—	—	
	10 73	—	—	
	54	—	—	
	—	82	—	
	—	—	—	
	—	—	—	
	—	—	—	
	5	—	—	

Příjem

B. Příjmy průběžné (z účínů).

XVII. Nově zakoupené nadační jistiny	
XVIII. " " vlastní jistiny	
XIX. Splacené jistiny nadační	
XX. " " vlastní	
XXI. Přijaté zálohy	
XXII. Ke splacení předepsané zálohy	
XXIII. Splacené zálohy	
XXIV. Utrženo za vylosované úpisy	
XXV. Kauce nájemců pozemků	
XXVI. Kauce podnikatelů staveb	
<u>Úhrn veškerých příjmů . . . . .</u>	

Zúčtování				P o z n á m k a
v hoto- vosti		v cenných papírech		
Kč	h	Kč	h	
—	—	215	—	
—	—	100	—	
210	—	—	—	
100	—	—	—	
—	—	—	—	
150	—	—	—	
—	—	—	—	
—	—	—	—	
—	—	16	—	
3245	53	6890	20	

V y d á n í

A. Výdaje řádné.

I. Z nadací mešních a pobožností.

Zmenšení kapitálu nadačního nebo jeho výnosu jest důvodem k případné redukci nadačních mší sv.

Co se tkne toho, že úroků z nadačních jistin jest používáno k umořování *lombardního* dluhu, sdělila Apošt. Nunciatura v Praze dne 20/11 1920 č. 1415, že sv. Stolicе stanovila, že kněží nejsou povinni persolvovati nadační mše oněch nadací, jichž jistina je uložena ve válečných půjčkách a nenese úroků.

Zproštění tohoto závazku trvá potud, pokud dotčeným kněžím příslušné obnosy nebudou vypláceny.

1 Dle kvitance přiložené vydáno bylo v roce 1930 za sloužení mší sv. z mešních nadání Josefa Paula, Františka Srba, Adolfa Wintra a Barbory Landové

faráři . . . . .
kostelníku . . . . .
ministrantům . . . . .

Úhrnem . . . . .

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Čísleček deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
				Dle instrukce budiž tato rubrika vždy doložena zvláštním výkazem o rozdělení nadačních požitků.		
				Vzorec výkazu jest později uveden. Podíl kostela se účetně neprovádí, a to ani příjmem ani výdajem zvlášť, poněvadž podíl tento jest obsažen v celkových úrocích.		
		14	72			
		2	44			
		—	92			
		18	08		8	19

V y d á n í

II. Za potřeby kostelní.

Gub. dekr. 18. září 1824 č. 48.964 Jaksch svaz. 8 pag. 441; pak sbírka Provinc. zák. pro Čechy sv. 16. ai 1834 pag. 140.

1	Za 18'39 litrů mešního vína po 10 Kč dle kvitance	
2	Za svíčky 13'44 kg à 20 Kč dle účtu	
3	Za 1'12 kg těžký paškál à 20 Kč (Je-li při kostele více kněží ustanovených, dovoleno poříditi poměrně větší velikonoční svíci.)	
4	Témuž za 0'75 kg těžký triangl à Kč 20	
5	Faráři za hostie . . . . . Kč 35— (Dle Jakschova „Gesetzlexikon“ 8 svaz. pag. 441 ex 1829 připouští se za ně 16 zl. naproti tomu dle Helfertova „Kirchenvermög“ pag. 299 z r. 1834 jen 6 zl.) za uhlí do kaditelnice (dle výnosu místodržitel. 27/10 1882 č. 31.800) . Kč 10— za poselné . . . . . „ 10— 1'68 kg kadidla à 22 Kč . . . . . „ 36'96 1 kostelní direktář . . . . . „ 6—	
6	Kupci N. N. za 22 kg oleje do věčné lampy à 10 Kč dle saldovaného účtu	
	Na olej bylo původně určeno 23'52 kg, gubern. nařízením ze dne 20./IV. 1827 čís. 12.543 svědčícím pražské arcib. konsistoři a tehdejší účtárně bylo však určeno maximum spotřeby oleje do věčné lampy 68 liber 14 l čili 38'33 kg.	
	Součet	

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
183	90				9	18
268	80				10	5, 6, 7
22	40					
15	—					
87	96				11	10
220	—				12	21
798	06					

Je v zájmu patrona, který proti nezákonným aneb nepotřebným výlohám ohraditi se může a jemuž dle starších zákonů přísluší uhrazovati schodky z vlastních prostředků, aby nepřipustil takový vzrůst kostelních potřeb (v širším smyslu), že by již nemohly býti hrazeny z vlastních kostelních příjmů. Pokud se týká úhrady nákladů za běžné výlohy katolických kostelů a případných schodků, viz minist. výnos ze dne 4. července 1888 č. 58821, sbírka nařiz. čís. 455, uvedený v díle „Das Kirchenpatronatsrecht“, v Praze roku 1895 nákladem Höfra & Kloučka vydaném a zde později citovaný. (Viz též poznámku na str. 29.)

U menších far a kostelů, zejména na venkově a v horách obvyklejší beneficiat sám účtuje a kvituje veškerý kostelní potřeby bez udání pramenů, odkud je odebíral; postup tento není zcela správný, nýbrž má tato rubrika na důkaz, co a jak bylo zakoupeno, doložena býti vždy původními řádně saldovanými a kolikovanými účty dotyčných obchodníků neb dodavatelů; poskytuje-li se při placení hotovými též jakási sleva (skonto kasovní), budiž to rovněž ve faktuře poznamenáno a jen skutečně zaplacený obnos vyúčtován.

Pol. běž.	V y d á n í
	<p>Svrchu uvedený výměr gub. dekr. 18. září 1824 č. 48.964 kostelních potřeb byl dle guberniálních nařízení po založení náboženského fondu z r. 1782 pro kostely matiční s 1 knězem v Čechách stanoven a postupem času i u kostelů soukromého patronátu platnosti nabyt.</p> <p>Náklady za hostie, kostelní prádlo, svaté oleje a poselné lze započísti ve výši dnešní době odpovídající a to podle účtu za minulý rok.</p> <p>Co do jakosti předepsaných potřeb kostelních (víno, světlo, kadidlo atd.), pokud se týká cen, rozumí se samo sebou, že se má obstaratí jen zboží dobré, avšak i to jen v cenách přiměřených, tedy nikoli v cenách přemrštěných. — Viz dodatek.</p> <p>III. Daně a přírážky.</p> <p>Kromě vlastní budovy kostelní a stavení, určených za příbytek duchovní správy, není pro kostely zvláštního osvobození od daní a přírážek. Aby uvarováno bylo placení úroků z prodlení, třeba, aby daně placeny byly vždy <i>včas</i>, totiž ve lhůtách zákonitě stanovených.</p> <p>1 Bernímu úřadu v ..... daň pozemková s přírážkami podle připojeného platebního rozkazu . . .</p> <p>2 Obci S ..... podle připojených stvrzenek . . .</p> <p style="text-align: right;"><u>Úhrnem . . . . .</u></p> <p>IV. Ekvivalent.</p> <p>1 Bernímu úřadu v ..... placen poplatek ekvivalentní za r. 1930:</p>

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokt.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
				<p><i>K rubr. III.</i></p> <p>Místo platebního rozkazu lze připojiti stvrzenku berního úřadu.</p> <p><i>O slevách</i> při dani pozemkové následkem pohrom živelních pojednává zákon ze dne 12. července 1896, čís. 118 ř. z.</p>		
		700	—		13	1, 8
		115	24		14	14,16
		815	24		15	3
					16	12
				<p><i>K rub. IV.</i></p> <p>Ekvivalent vyměřuje se na základě předepsaných přihlášek o stavu jmění movitého i nemovitého, vždy</p>		

V y d á n í

- a) z movitého jmění . . . . .
b) z jmění nemovitého . . . . .

Úhrnem . . . . .

V. Služné personálu kostelnímu.

Kostelníku N. N. služné za rok 1930 dle jeho kvitance povol. výn. zem. úřadu ze dne . . . . . čís. . . . . na 3 roky, dnem 1./I. 1930 počínajíc . . . . .

Regenschorimu N. N. služné za týž rok povol. 400 Kč (*nebylo* vybráno a vykáže se jako dluh).

Zádušnímu účetnímu N. N. služné za rok 1930 dle jeho kvitance z čistých příjmů:

kapitoly	I.	2424'—
	IV.	8'20
	V.	13'86
	VI.	148'—
	VII.	4'04
	VIII.	64'70
	X.	10'73
	XI.	54'—
	XVI.	5'—

2732'53

od tohoto nedoplatek u I. 60'—

zbývá . . . . . 2672'53

z čehož připadá dle gub. dek. z 24./XII. 1794 č. 37313 a 16./I. 1795 gub. dek. č. 809 (Jaksch svaz. 3.

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cených papírech				
Kč	h	Kč	h			
	4	31		na 10 let napřed (od r. 1931, IX. decennium za 1931—1940).	17	2, 9
	30	90		Novější nadace, jež netrvají ještě 10 let, buďtež přiznány ve zvláštní specifikaci (viz § 21 výn. min. fin. ze dne 25./5. 1900) s udáním, kdy byla nadace zřízena a kdy z ní byl placen procentuální poplatek, a buď již výslovně k tomu poukázáno, že povinnost ku placení ekvivalentu z takové nadace nastane až po uplynutí prvních 10 let ode dne zřízení nadace.	18	15,17
	35	21				
100	—	—	—	Platí tytéž částky, které vykázány byly ve schváleném účtu roku předešlého. Ponechání odměn v dosavadní výši, dále změna, totiž zvýšení neb zařazení nějaké nové náležitosti (vyjma služební procenta zádušníka), vyžaduje vždy schválení vyšších úřadů dozorčích.	19	24
				<i>K položce 2.</i> Těchto 400 Kč mělo by se — přísně vzato — zapsati k povinnosti výdajové, pak jako nevybrané vřaditi opět do příjmů a mezi dluhy vykázati. Ale tento způsob mnohým by se nezamlouval. Proto užito záznamu in margine a k tomu se vykazuje nevyplacená položka na konci účtu mezi dluhy.		
				Tam, kde zádušníku již dle nadační listiny je přikázán určitý podíl z nadačních příjmů, nesmí se arcif včítati při výpočtu účetnického procenta též příjem z této nadace, jelikož by se odměna tato pak platila dvakrát. (Gub. nař. z 28./4. 1826 č. 19.180, sbírka prov. zák. čes. sv. 8. z r. 1826 pag. 79.)		

Vydání

pag. 383, 384), pak dle míst. výnosu ze dne 8./VII. 1861 č. 36.364 z prvních 105 zl. . . . . 210'— 2⁰/₀ = 4'20
 a ze zbytku . . . . . 2462'53
⁵/₃ 0/0 čili 60. díl v obnosu . . . . . 41'04

VI. Příspěvek ze zádušního jmění ke hrazení kongruy beneficiata v .....

Zde účtovány buďtež všechny příspěvky ze zádušního jmění, které se v hotovosti vyplácejí duchovním, ať již jde o erekční požitky (t. j. podle [erekční] zakládací listiny fary) nebo o příspěvky ze zádušního jmění podle § 54 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z. Zde pak nutno uvést též povolovací výnosy dozorcích úřadů.

Příspěvky tyto nesmějí se samovolně ani zvýšiti, ani zmenšiti, ani zastaviti, nýbrž zapotřebí k tomu vždy schválení ministerstva školství a národní osvěty. Nastane-li pro větší a nákladnější stavby okolnost, že záduš. pokladna by spotřebovala větší část svého základního jmění, takže by naprosto již nebyla s to, aby doplněk kongruy buď zcela nebo jen z části dále platila, jest podati řádně odůvodněnou žádost prostřednictvím konsistoře zemskému úřadu.

VII. Výlohy za pěstování lesa.

Dle gub. nařízení ze dne 15./7. 1843 čís. 34.308 (sbír. prov. zák. z r. 1843 st. 523 a dekretu dvor.

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek deníku
v nóto- vosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
				Při zádušních fondcích, jichž čistý příjem ani částky 105 zl. = 210 Kč nedosahuje, smí se dle zákona čítati 1 zl. 57 ¹ / ₂ kr. čili 3 Kč 15 h odměny účetnímu.	20	29
45	24	—	—			
145	24	—	—			
				K rubrice VII. Jako doklady k výdajům zádušního lesa buďte připojeny: 1. stran služného hajného a lesního		

V y d á n í

kancel. ze dne 14./10. 1842 č. 29.294 činí lesní akcidence t. j. odměna lesnímu úředníku, který dříví vykazuje, za jeho práci a dozor v lese zádušním z 1 zl. 10 kr. stř. 2 kr. konv. m., t. j. z 1 zl. 22¹/₂ kr. r. m. 3¹/₂ kr. čili z 2.45 Kč = 7 h neb 2'857⁰/₁₀ výtěžku z lesa. (Vyšší remunerace atd. vyžadují dřívějšího schválení.)

*

„Viedeňské hospodářské noviny“ ze dne 27. července 1901 píší:

„Odměna lesním úřadům
za dělání dříví v lesích zádušních.

Při dělání dříví v zádušních lesích není v platnosti dle pravidel „Lex posterior derogat priori“ nařízení ze dne 25. listopadu 1773 (svaz. 6. str. 436), nýbrž patent ze dne 15. května 1779 odstavec 23. a zákon ze dne 3. dubna 1790, dle kterých má se lesním úřadům vypláceti akcidence a to z každé kopy míš. nebo 1 zl. 10 kr. za dříví stavební nebo palivové v zádušních lesích vykázané 2 kr.

Soudí-li se však dle znění zákona, nespadá akcidence tato na účet důchodů zádušních, nýbrž má zaplacená býti od dotyčných kupců.

Tak dlouho, pokud tato poslednější nařízení nepozbyla platnosti ustanoveními novějšími, není pochybnosti, že v takovém případě tato akcidence právem od kupců může býti požadována.

Schockherr“

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek deníku
v hoto- vosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
				<p>dozorce neboli hospodáře řádně kolkované kvitance těchto funkcionářů;</p> <p>2. stran in natura vydaného deputátního dříví, k. p. faráři, regenschorimu, kostelníku, hajnému atd. řádně kolkované kvitance těchto deputátníků.</p> <p>3. Cena dříví budiž zde udána v téže výši, jak odhadnuta byla ve výkazu příjmovém o zpracovaném dříví (viz rub. IX. příjmů, doklad 1);</p> <p>4. stran vlastních vydání na lesní kulturu jako: vykopávání jamek, sázení neb přesazování stromků, odvodňování, kopání příkopů a ohraničování, mýcení, porážení, třídění a rovnání dříví atd.</p> <p>buďtež vždy připojeny lesním hospodářem sestavené a farářem, případně i fojtovním neb patronátním komisařem stvrzené výkazy o druhu jednotlivých prací s podrobným udáním osob, doby trvání práce dle dní a s udáním ceny smluvené za 1 pracovní den (tak zv. týdenní seznamy), o připadající mzdě každému jednotlivci, jakož i úhrnné vyplacené sumy, aneb jestliže se pracovalo v akordu, od dotyčných akordantů stvrzený seznam o provedených pracích, o smluvené a vyplacené mzdě. — Jen od lesníka vlastnoručně vystavené a jen jím stvrzené výkazy o uvedených vydáních lesních, případně stručný jen výpočet výdajů těchto v lesním účtě nikterak nedostačuje.</p> <p>Obzvláštní pozornosti zasluhují t.</p>		

Vydání

1 VIII. Výlohy za větší stavby.
Dle povolení zemského úřadu ze dne
čís. .... vydává se zde podnikateli staveb N. N.
za zřízení ..... a proti složení 10% kauce
peníz .....

Výdaje tyto mohou býti započteny jen tehdy,
bylo-li dříve vyžádáno jejich schválení (co do slohu
stavebního), jakož i nákladů s nimi spojených.
Každý přírůstek aneb úbytek budiž vyznačen také
s příslušným odůvodněním v popisníku stavebním.

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
160	—	—	—	zv. reluta, totiž náhrady v hotových penězích deputatistům za dříví v tom případě, když zádušní les už není s to, aby se z něho mohlo stanovené množství deputátního dříví in natura káceti. V tom případě jest nejlépe, oznámiti věc zemskému úřadu a vyžádati si jeho rozhodnutí, zejména týká-li se fasovní dávky dříví beneficiátům, aby jednak zádušní pokladna přílišným oceňováním tohoto reluta nebyla neprávem zatížena, jednak aby cena tohoto reluta odpovídala fasovnímu ocenění této dávky a konečně z toho důvodu, aby se docílilo zákonného podkladu k tomuto vydání.	21	11
				<i>K rubrice VIII.</i> Dle místodrž. výn. ze dne 20./7. 1870 č. 18.375, 12. června 1876 čís. 30.878 a 29. června 1897 čís. 96.845 (sbírka místodrž. normalí pag. 174., 52. a 73.), buďtež k žádostem patronátních nebo zádušních úřadů za povolení větších oprav stavebních při farních a kostelních budovách a hřbitovech, za pořízení nových paramentů a povolení jiných, na účet zádušního jmění splatných výdajů (jako na př. zvýšení nebo systemisování odměn personálu kostelnímu a pod.) vždy připojeny úhrnné výpisy ze zádušních účtů (extrakty) za poslední rok, případně za 3 léta a to jak kostela, jehož se žádaný výdaj týká, tak i filiálního, v kanonickém svazku jsoucího kostela, ev. kompatronátního kostela, má-li se z tohoto jmění náklad hraditi.		

Pol. běž.

V y d á n í

IX. Výlohy za opravy a menší stavby.
1 Zámečnicku N. N. zde, za opravu ..... dle
schváleného a stvrzeného účtu .....

Výdaje na *menší opravy v budově farní* (ta-
kové, jež si obyčejně každý nájemník bytu musí
pořizovat sám ze svého) nemají se dle dekr. dvor.
kancel. ze dne 18. dubna 1806 čís. 22.616, Jaksch
sv. 7. platiti ze zádušního jmění, nýbrž má je nésti
každý farář jako uživatel benefícia sám ze svého.

X. Za nové paramenty a předměty
inventární.

Nebylo ničeho .....

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek deníku
v hoto- vosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
				Je také třeba, aby od patronát- ního, případně zádušního úřadu, byl sestaven řádně číselně odůvodněný návrh na úhradu, kdež nutno uvést, kterých částí zádušního jmění lze použiti bez újmy vlastních potřeb kostela ke krytí výloh, o něž jde, hlavně jakým způsobem se náklad hraditi může, jakou částí z hotovosti, z běžných příjmů, nebo z kmeno- vého jmění. Týká-li se náklad veřejného fondu, jako náboženské matice neb etátu kultu, budiž celý spis vedle řečených dokladů doložen ještě konkurenč- ním protokolem a nálezem konkuren- čním, jakož i stvrzenými doručo- vacími lístky interesentů.		
				<i>K rubrice IX.</i>		
				Výdaje za menší opravy, správký a drobné výlohy kostelní (na př. stavební neb inventární, na prádlo kostelní a pod.) směji v Čechách pořizovati benficiáti ve shodě s pa- tronátním úřadem (u veřejných pa- tronátů s fojt. komisařem) ze záduš- ního jmění až do výše 10 zl. 50 kr. = 21 Kč bez vyššího schválení, a mohou výdaje tyto po připojení řád- ného dokladu ze zádušního jmění vyplaceny a zúčtovány býti. (Gub. dek. ze dne 4./8. 1786 č. 18.313, ze dne 28./1. 1808, 17./7. 1827 čís. 24.069, 31./1. 1834 čís. 4415.)	22	13
				Jednotlivé výdaje částku 21 Kč převyšující vyžadují vyššího úředního schválení, jinak se příkážou k ná- hradě, i mají povolovací data v ú-		
14	08	—	—			

Pol. běž.	Vydání
	XI. Za opravy těchto. Nebylo žádných . . . . .
	XII. Za pojištění proti ohni: a) kostela, b) fary.
1	Stavení i věci inventární v kostele jsou dle pojistky čís. . . . . banky „Slavie“ v Praze, uložené v kostelní pokladně, od 1. ledna 1925 až do 1. ledna 1935 do 12 hodin dopoledne pojištěny proti nebezpečí <i>ohně</i> i bylo pojistné dle účtu za rok 1925 najednou zapraveno . . . . .
	XIII. Různá vydání.
1	Dle rejstříku o poštovním vydáno bylo v roce 1930 . . . . .
2	Za potřeby kancelářské a tiskopisy v roce 1930 . . . . .
	<u>Úhrnem</u>
	 B. Výdaje průběžné.
	XIV. Za nově zakoupené nadační jistiny.
1	S poukazem k rubr. XVII. příjmů vydáno bylo k zakoupení státního dluhopisu čís. . . . . ze dne . . . . ., znejícího na mešní nadání Barb. Landové na 200 Kč v hotovosti, celkem . . . . .

Zúčtování				Poznámka	Č. dokl.	Článek deníku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
				čtech vždy přesně býti udána. — Podobný výdaj jednotný rozříditi v několik kvitanci po 10:50 zl. = 21 Kč považuje se za obehiti předpisů a má býti vytčeno pro chybějící schválení výdajové.		
				Výdaje na stavby a paramenty a jiné potřeby kostelní až do 210 Kč spadají do kompetence patronát. úř. (ovšem u soukr. patr.). Náklady vyšší těchto až do 1000 Kč, pokud jde o stavební opravy, povoluje okresní úřad, avšak pořízení rovných paramentů a inventárních předmětů, pokud jde o náklad přes 210 Kč, povoluje zemský úřad. Jde-li o opravy nad 1000 Kč, jest spis předložiti zemskému úřadu.		
				(Platí totéž, co řečeno bylo při rubrice XVI. Rozličné příjmy.)	23	23
	29	84		Do této rubriky zařaditi lze i pohledávky z výtek účetních, jež po provedené revizi zádušnickému účetnímu v prospěch příznány byly.	24	26
	10	16				
	40	—	—			
	195	—	—	Srovnej s rub. XVII. příjmů.		

Pol. běž.	V y d á n í
	a uloženo do Městské spořitelny pražské na folio 138.522 . . . . . <u>Úhrnem . . . . .</u>
1	XV. Za nově zakoupené vlastnické jistiny. Z výdajné hotovosti pokladní jmění vlastního zakoupen byl vinkulovaný úpis..... čis..... na 100 Kč v ceně kursovní . . . . . Kč 101— se 4% náhradou úrokovou . . . . . „ —— dále manipulační poplatky . . . . . „ —'86
1	XVI. Splacené jistiny nadační. S poukazem na rubr. XIX. příjmů vydává se zde splacený nadační kapitál Barbory Landové, dříve na usedlosti čp. 63 v Modřanech vtělený v obnosu 100 zl. stříb. = 105 zl. r. m. čili v korunách .
1	XVII. Splacené jistiny vlastní. S poukazem na rubr. XX. příjmů vydává se zde jako cenný papír vybraný ze spořitelny České z knížky fol. 123.404 vklad . . . . .
1	XVIII. Dané zálohy. Dle výnosu zemského úřadu ze dne..... čis..... poskytnuta byla kompatronátnímu kostelu v..... půjčka . . . . .

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek demku
v hotovosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
15	—	—	—	Správné a přesné vinkulaci cenných papírů budiž vždy největší péče věnována.	1	22,25
210	—	—	—			
101	86	—	—		2	4
—	—	210	—		1	27
—	—	100	—		3	28
150	—	—	—	(Viz rub. XII. příjmů.)		

V y d á n í

proti tříletým splátkám à 50 Kč a proti 5% zúročení,
od 1. ledna 1931 počínajíc.

XIX. Splacené zálohy . . . . .

XX. Slosované dluhopisy . . . . .

XXI. Kauce nájemcům pozemků vrá-
cené . . . . .

XXII. Kauce podnikatelům staveb
vrácené . . . . .

Zúčtování				P o z n á m k a	Č. dokl.	Článek deníku
v hoto- vosti		v cenných papírech				
Kč	h	Kč	h			
—	—	—	—	(Když kostel splácí své dluhy jiným kostelům neb i ústavům peněžním — sub hypotéka zádušních pozemků — vypůjčené peníze.)		
—	—	—	—			
—	—	—	—			
—	—	—	—			
—	—	—	—			
—	—	—	—			

V y d á n í

Rekapitulace výdajů.

A. Výdaje řádné.

- I. Z nadací mešních a pobožností . . . . .
- II. Za potřeby kostelní . . . . .
- III. Daně a přirážky . . . . .
- IV. Ekvivalent a) z movitého jmění . . . . .
- b) z nemovitého jmění . . . . .
- V. Služné personálu kostelnímu . . . . .
- VI. Příspěvek ze zádušního jmění ke hrazení kongruy beneficiata . . . . .
- VII. Výlohy za pěstování lesa . . . . .
- VIII. Výlohy za větší stavby . . . . .
- IX. Výlohy za opravy a menší stavby . . . . .
- X. Za nové paramenty a předměty inventární . . . . .
- XI. Za opravy těchto . . . . .
- XII. Za pojištění proti ohni . . . . .
- XIII. Různá vydání . . . . .

B. Výdaje průběžné.

- XIV. Za nově zakoupené nadační jistiny . . . . .
- XV. " " " vlastnické jistiny . . . . .
- XVI. Splacené jistiny nadační . . . . .
- XVII. " " " vlastní . . . . .
- XVIII. Daně zálohy . . . . .
- XIX. Splacené zálohy . . . . .
- XX. Slosované dluhopisy . . . . .
- XXI. Kauce nájemcům pozemků vrácené . . . . .
- XXII. " podnikatelům staveb vrácené . . . . .

Součet vydání

Zúčtování				P o z n á m k a
v foto- vosti		v cenných papírech		
Kč	h	Kč	h	
		18	08	
		798	06	
		815	60	
		4	31	
		30	90	
		145	24	
		—	—	
		—	—	
		160	—	
		14	08	
		—	—	
		—	—	
		40	—	
		—	—	
		210	—	
		101	86	
		—	—	210
		—	—	100
		150	—	
		—	—	
		—	—	
		—	—	
		—	—	
		—	—	
		2488	13	310

V y d á n í

Rozvaha (Balance).

S porovnáním příjmů . . . . .
s výdaji . . . . .
jeví se účetní zbytek koncem roku 1930 . . . . .

který se vykazuje takto:

Zúčtování				P o z n á m k a
v hoto- vosti		v cenných papírech		
Kč	h	Kč	h	
3245	53	6890	20	
2488	13	310	—	
754	40	6580	20	

Čís. pol.	P ř e d m ě t
	Výkaz koncem 31. prosince 1930 zbylého aktivního jmění.
	I. Jistiny nadační.
	A. Ve fondech veřejných.
1	Vinkulovaný dluhopis státní renty stříbrné de dato Vídeň 1. října 1880 č. 49840 na 50 zl. nom. na 4·2 %
2	Vinkulovaná, daně prostá 4 % renta korunová de dato Vídeň 1. března 1896 čís. 20460 na 100 K nom.
3	Vinkulovaná 4·5 % IV. státní půjčka čís. č. ze dne na
	B. U soukromníků a ve spořitelnách.
1	Soukromý kapitál dle dluhopisu ze dne 10./VIII. 1832 u Antonína Sejce na č. p. 60 v katastrální obci Dejvicích vtělený 5 % kapitál 30 zl. víd. čísla, úrok jde od 1. října 1930
2	Vkladní knížka Pražské městské spořitelny fol. 138522, vinkulovaná na mešní nadání Barbory Landové (doplnek k položce 3.) na
	I. A.
	Přenos . . . . .

v hoto- vosti		v cenných papírech		P o z n á m k a
Kč	h	Kč	h	
—	—	100	—	<p>Veškeré jistiny vykázaný buďte jednotlivě, kus po kuse, s udáním data a čísla dluhopisu a pojmenování hypotéky. Každé zmenšení ve stavu jistin budiž odůvodněno a při nedoplatcích aktivních, jež nutno ve-směs důrazně vymáhati, buď vždy správně udáno, v kterém roce vznikly, dále při zálohách, zdali a v jaké výši se zúrokují.</p> <p>Má-li kostel nemovitosti, budiž v účtě též jejich cena vykázána, a to vždy na konci výkazu po výpočtu veškerého jmění movitého, aniž by se cena nemovitostí s sebou převáděla jako zbytek účetní na nový účet.</p>
—	—	100	—	
—	—	200	—	
—	—	400	—	
—	—	25	20	
—	—	15	—	
—	—	40	20	
—	—	440	20	

Čís. poř.	P ř e d m ě t
	Přenos . . . . .
	II. Jistiny vlastní.
	<i>A. Ve fondech veřejných.</i>
1	Vinkulovaná, 4 % renta korunová de dato ve
2	Vídni 1. března 1896 čís. 24200 na 2600 K . . . . .
3	} a t. d.
	<i>B. U soukromníků a ve spořitelnách.</i>
	Nebylo nic . . . . .
	III. Jistiny hřbitovní.
	Nejsou žádné . . . . .
	IV. Úložky (deposita) a peníze cizí.
	<i>A. Vyvazovací kapitály farní, varhanické a pod.</i>
	Nejsou žádné . . . . .
	<i>B. Kauce nájemců pozemků zádušních.</i>
1	Vkladní knížka České spořitelny v Praze ^{fol. 6702} _{čís. 416}
	na vklad, rovnající se výši jednoročního nájemného
	N.B. Při pronajetí pozemků zádušních doporu-
	čuje se — nač ostatně zemský úřad upozornil —
	aby do podmínek dražebních se dala podmínka,
	že každý nájemce pozemku zádušního bude po-
	Přenos . . . . .

v hoto- vosti		v cenných papírech		P o z n á m k a
Kč	h	Kč	h	
—	—	440	20	
—	—	2600	—	
—	—	100	—	
—	—	1000	—	
—	—	3700	—	
—	—	—	—	
—	—	—	—	
—	—	—	—	
—	—	2424	—	
—	—	6564	20	

Jistiny farního benefícia musí se rovněž zachovati neztenčeně i mohou býti zúčtovány buď pro sebe zcela odděleně, aneb mohou jen v tomto záhlaví (IV.) vykazovány býti; doporučuje se však vykazovati je zvláště.

Dluhopisy koupené za peníze obroční buďtež na jméno dotyčného benefícia vinkulovány.

Dle § 46 říš. zák. ze dne 7. května 1874 č. 50 buď obroční jmění spravováno duchovním uživatelem obročí pod dozorem patrona a pod vrchním dozorem biskupův a státu (viz § 38 tamtéž).

Co se týká zakupování kapitálů zádušních, budiž všeobecně přihlíženo k tomu, aby, když už se ka-

P ř e d m ě t

Přenos . . . . .

vinen hned při podpisu dotyčné *smlouvy* nebo protokolu dražebního *složiti* do zádušní pokladny záruku nebo *kauci ve výši jednoročního nájemného* a to hotově a bez práva k úrokům, čímž docílí se toho, že zádušní pokladně případnou k dobru úroky z těchto kaucí a tím se dostane kostelu alespoň částečné náhrady za mnohdy velmi opožděné a liknavé placení nájemného, a kostel nabývá v nálehavé potřebě — na př. stavební — práva volného nakládání s těmito kaucemi. — Kauce pachtýřské tímto způsobem v hotovosti složené musí se ovšem ihned uložit do některé spořitelny na úrok, který však už zůstane kostelu.

C. Kauce podnikatelů stavebních.

1 Vkladní knížka spořitelny . . . . . folio . . . . . na 16 Kč jako kauce podnikatele staveb N. N. až do 15./3. 1931 s 4% úroky od 15./3. 1930 jdoucími ve prospěch skladatele (viz pasiva) . . . . .

V. Nedoplatky aktivní.

A. Na úrocích . . . . .

Přenos . . . . .

v hotovosti		v cenných papírech		P o z n á m k a
Kč	h	Kč	h	
—	—	6564	20	pitály zádušní kupují, pro každý kostel zakoupena byla <i>zvláštní jistina</i> , a to pro jmění nadační i pro jmění vlastní zvlášť. Neboť kdyby se mělo odevzdávat zádušní jmění některého kostela (na př. filiálky nebo kaple do správy obce), a je-li tu několik takových dluhopisů, na nichž více kostelů má své podíly, jak tomu bývá u velkých patronátů, bylo by takové odevzdání vždy spojeno se značnými obtížemi — rozpisováním, novým ukládáním a zavazením takovýchto obligací — proto se doporučuje, aby, kdykoliv se k tomu naskytne příležitost, takové kumulativní obligace byly devinkulovány a podíly jednotlivých kostelů neb fondů v celé a úplné dluhopisy přeměňovány.
—	—	16	—	Zato však doporučuje se tam, kde jednotlivé kostely mají větší počet různých a malých kapítalů — za účelem zjednodušení celé manipulace — dluhopisy stejného druhu jako: rentu únorovou a srpnovou, rentu lednovou a červencovou atd. dáti sepsati v <i>obligace, znející na větší obnosy</i> a to jistiny nadačního jmění zvlášť a jistiny vlastní taktéž zvlášť.
—	—	—	—	Nyní se k tomu naskytla příležitost při výměně předválečných rakouských rent za náhradní tříty čs., o čemž bližší viz v Dodatku.
—	—	6580	20	Hotové peníze nadační budtež vždy odděleny zvlášť a ad VI. 2. podrobně vykazovány. Pokladní hotovosti budiž v po-

Čís. pol.	Předmět
	Přenos . . . . .
	<i>B. Na činži z realit.</i>
1	Nedoplatek nájemného z pole u Josefa Artla ze Lhoty č. p. 16 za rok 1930, jím uznaný, se lhůtou splatnosti do 2. února 1931 . . . . .
	<i>C. Na zálohách daných jiným kostelům.</i>
1	Záloha poskytnutá v roce 1930 kompatronátnímu kostelu v . . . . . dle schválení zemského úřadu ze dne . . . . . čís. . . . . proti 5% zúročení a tříleté amortisaci à 50 Kč v obnosu . . . . .
	<i>VI. Hotovost pokladniční.</i>
1	V souhlasu s uzavřeným deníkem tohoto kostelního fondu a s připojenou mincovní listinou zůstalo koncem roku 1930 na hotovosti v zádušní pokladně peněz vlastních . . . . .
	Součet rovná se účetnímu zbytku . . . . .
	K tomu cena zádušních pozemků dle inventáře realit . . . . .
	<u>Úhrn celého aktivního jmění</u>
	<i>Výkaz pasiv (dluhů).</i>
1	Nedoplatek služného řídícího kúru N. N. za rok 1930 . . . . .
	Přenos . . . . .

v hotovosti		v cenných papírech		P o z n á m k a
Kč	h	Kč	h	
—	—	6580	20	<p>kladně ponecháváno jen tolik, kolik je třeba k úhradě nezbytných výdajů; i ukládá se zákonem, přebytečné peníze zádušní prospěšně ukládati na úrok, jinak stihne účetního náhrada za ušlý úrok.</p> <p>Ukládání peněz u založen a podobných soukr. úvěrních ústavů není přípustné. (§ 194 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z.)</p> <p>Oběžník místodržitelství ze dne 7. března 1912 č. 17/1-3217: K výnosu ministerstva kultu a vyuč. ve Vídni ze dne 15. března 1897 č. 4066 bylo zdejším oběžníkem ze dne 21. dubna 1897 č. 51405 vyhlášeno, že připouští se uložení kostelních, obročních a nadačních peněz u regulativních spořitelů do výše 525 zl. = 1050 K.</p> <p>Vzhledem k ustanovení § 1 zákona ze dne 15. září 1909 č. 198 ř. z. pozměňuje se uvedený zdejší oběžník tak, že kostelní, obroční a nadační peněz u regulativních spořitelů nyní též až do výše 3000 K ukládán býti může.</p> <p>Podle zákona ze dne 14. dubna 1920 č. 302 Sb. z. a n. (§ 14) mohou býti u spořitelů ukládány prostředky nezletilců, opatrovanců, nadací atd. bez ohledu na výši; přesto se doporučuje v zájmu té které právní jednotky, aby za větší hotovosti ve spořitelně byly vždy zakoupeny státní papíry ČSR.</p> <p>Vkladní knížky jest opatřiti vždy výhradou tohoto znění: „Vklad smí býti vybrán, jen svolí-li k tomu (arci)</p>
60	—	—	—	
150	—	—	—	
547	40	—	—	
757	40	6580	20	
—	—	18.227	44	
757	40	24.807	64	
400	—	—	—	
400	—	—	—	

Čís. pol.	P ř e d m ě t
	Přenos . . . . .
2	Kauce nájemců polí zádušních v České spořitelně fol. . . . . jako loni . . . . .
3	Kauce stavitele ve spořitelně v . . . . . fol. . . . . na . . . . .
	<u>Součet pasiv . . . . .</u>
	N. N., zádušní účetní.
	Že tento účet i se všemi přílohami položka za položkou námi byl řádně prozkoumán a jak v příjmech, tak i ve vydáních správným shledán, stvrzujeme svým podpisem.
	D a t u m .
	L. S. L. S.
	N. N., okresní vikář (děkan). N. N., patronátní komisař.
	L. S.
	N. N., farář.

v hotovosti		v cenných papírech		P o z n á m k a
Kč	h	Kč	h	
400	—	—	—	biskupská konsistoř . . . . . a zemský úřad v Praze.“
—	—	2424	—	„Úroky jsou volné.“
—	—	16	—	U účelového jmění (jako na př. zvonový fond, hřbitovní fond) úroky se připisují k jistině.
400	—	2440	—	Mincovní listina:
				1 kus à 500 Kč . . . 500 Kč
				2 kusy à 20 Kč . . . 40 Kč
				7 kusů à 1 Kč . . . 7 Kč
				2 kusy à 20 h . . . — 40 h
				Celkem . . . 547 Kč 40 h

Zádušního účetního čili *zádušníka* jmenuje fojt, případně patron kostela, týž však jest podřízen patronátnímu, případně fojtovnímu komisaři jako úředníku vyššímu. Účetnímu přísluší prozkoumati veškeré položky příjmové i výdajové, vésti o nich účet, v pravý čas účet uzavřítí a vše, co se vztahuje k vedení účtů a pokladny, zaříditi dle pokynů orgánů kostelní správy. Bez vědomí faráře a patrona (patronátního komisaře) nemá sám žádných výdajů pořizovati.

Okres. vikáři (děkanu) má se doručiti běžný účet se všemi přílohami a s účtem předešlého roku k zákonitě předepsané revisi a jest povinností okresního vikáře, aby v zastoupení biskupa tuto revisi svědomitě a přesně provedl. Nalezené závady a výtky buďtež zjištěny, jich oprava vyžádána, eventuelně o tom oznámení učiněno. — Dle místodrž. výnosu ze dne 6. prosince 1853, č. 29.305 (Ježek: „Pastýř duchovní“, roč. XIII., sv. 8., pag. 497—501) nemají se účty zádušní revidovati při kanonických visitacích, nýbrž mají za tím účelem již na šest neděl napřed býti zaslány dotčeným vikariátním úřadům. Za tuto revisi přísluší vikáři odměna 2 zl. víd. čís. = 84 kr. neb 1 Kč 68 hal. z každého účtu zádušního, avšak jen tehdy, je-li tu *dostatečné zádušní jmění*.

Co se týče *odměny ročních 3 zl. 15 kr. = 6 Kč 30 h vikářům za kanonickou visitaci* kostela a fary (hlavně za zkoušku školních dítek z náboženství), může výloha tato dle výnosu minist. kultu a vyučování ze dne 17. srpna 1874 čís. 8407 a místodrž. výn. ze dne 11. září 1881 čís. 58.561 ze zádušního jmění placena býti jen pod tou podmínkou, má-li kostel úplně postačitelné zádušní jmění a je-li tu dohoda s kostelním patronátem a farní obcí.

Patronátní (fojtovní) komisař (t. j. zástupce patrona) nesmí dle gub. nařízení ze dne 7. prosince

1837 čís. 57.770 — sbírka provinc. zák. pro Čechy 19. svaz. 1837 pag. 540 — nikdy býti zároveň *zádušním účetním*. Při instalaci farní přísluší patronátnímu komisaři, zastupuje-li patrona, čestné místo téhož a odevzdání klíčů. Instrukce pro fojtovní komisaře týká se dozoru nad vhodnou správou a vyúčtováním zádušního jmění, pak dozoru nad stavebním stavem kostelů a budov farních veřejného patronátu*) a hodí

*) Instrukce pro fojtovního komisaře, obsažená ve sbírce provinc. zákonů z roku 1827, pag. 369., zní takto:

Instrukce pro fojtovní komisaře
zřízené při obročích a kostelích veřejného
patronátu.

Povinnosti jejich vztahují se k dohledu na přiměřenou správu a účtování kostelního jmění, pak na stavební stav kostelních a farních budov.

A. *Vzhledem ke kostelnímu jmění.*

1. Jelikož kostelní pokladna opatřena jest trojnásobným zámkem, k němuž fojtovní komisař, farář a účetní mají klíč, není komisař nikdy oprávněn svěřovati svůj klíč jednomu z obou ostatních, začež zůstává zodpovědným.
2. Jest zavázán obmezovati kostelní požadavky na pravou potřebu.
3. Vyžadovati si vyšší povolení ke zcizení a propachtování realit, jakož i k výdajům, převyšujícím zákonně povolený obnos.
4. K uložení hotovosti, již není zapotřebí k běžným výdajům, navrhnouť každého času vhodnou hypoteku.
5. Veškeré nedoplatky náležitě a důrazně vydobývati.
6. Veškeré spisy, vztahující se ke kostelnímu jmění, jako inventář, dlužní úpisy, nadační listy, účty a podobné řádně v kostelní pokladně uložiti.
7. Účetnímu nenechávati v rukou nikdy více peněz, nežli je potřebí k obyčejným výdajům, a náležitě naň dohlížeti.
8. Pečovati o to, aby kostelní účet složen byl nejdéle 6 neděl po uplynutí každého účetního roku, týž bedlivě zkoumati, podepsati a jej faráři a účetnímu k podpisu dáti, dále odevzdati jej ke zkoumání okresnímu vikáři a pak zaslati jej revisi zemskému úřadu.

se rovněž zcela dobře pro patronátní komisaře soukromého patronátu. — Patronátnímu komisaři přísluší stejně jako vikáři pečlivě a podrobné prozkoumání účtů zádušních.

* * *

[Dle § 32. zák. říš. ze dne 7. května 1874 č. 50 ponechána úprava poměrů patronátních prozatím v své míře až do vydání nového zákona, avšak poukázáno k tomu, že *břemena patronátní za zvýšené potřeby bohoslužební* (na př. přifaření nebo vyfaření, neobyčejný vzrůst obyvatelstva založením dolů a bání nebo továren atd. a tím spojené rozšíření, přístavby kostela neb dokonce novostavby) *nesmějí býti zvyšována.*]

* * *

Faráři přísluší v záležitostech správy zádušního jmění: přesvědčiti se o správnosti účtu a péče o to, aby ten, jemuž zádušní jmění je svěřeno, jmění dobře spravoval. — Ve věcech, týkajících se prospěchu kostela, nesmí farář sice postupovati, jak by sám chtěl, avšak nesmí rovněž se strany patronátu (fojt.

9. Opatřiti všechna v těchto záležitostech potřebná písemná jednání, pak snímky nadačních listů a jiných listin.

10. Konečně vyhovovati všem předpisům každého času vydaným.

B. Vzhledem k stavebnímu stavu.

11. Povinen jest dostaviti se k roční kanonické visitaci, prohlédnouti řádně patronátní budovy a zavésti nápravu shledaných vad dle všeobecného stavebního normálu ze dne 18. dubna 1806 č. 22.616 ex 1805. (Cirk. pro Čechy z 23. května 1806 č. 14.774.)

12. Provádí-li se stavba neb oprava, jest povinen předsevzítí potřebné licitační jednání, častěji dohlížeti na řádné provádění, pak zkoumati každý složený stavební účet a podepsati jej.

13. Při instalaci beneficiata přísluší mu čestné místo patrona a odevzdání klíčů.

komis.) být opominut, nýbrž má se všecko díti za jeho spolupůsobení a s jeho souhlasem. Týž ručí za jmění zádušní potud, pokud toto jeho vinou, jeho shovívavostí vůči účetnímu nebo fojtovnímu komisaři neb opomenutím patřičného oznámení v případech zpozorovaných závad utrpělo škodu. (Viz též vyn. místodrž. ze dne 7./IX. 1880 čís. 40.400 obsaž. v poznámkách na konci.)

jako kontrolor zádušního jmění.

Úhrnné výpisy ze zádušních účtů
(Extrakt).

Stran pečlivého zachování předpisů níže uvedených vydány okružní výnosy místodrž. ze dne 30. července 1897 č. 116.843 a ze dne 25. února 1899 č. 193.727 (1898), v nichž se stanoví, že tyto výpisy účetní, obsahující přesné sumy jednotlivých rubrik v kostelním účtu obsažených, třeba sestavovati dle připojeného úředního formuláře, dle něhož i tento vzorec je sestaven.*)

*) Doslovné znění místodrž. výnosu číslo 193.727/1898 jest toto:

Místodržitelství v Čechách.

Pane okresní hejtmane!

Nový vzorec pro výpisy z účtů kostelů, kaplí atd., jež se každoročně c. k. místodržitelstevskému účetnímu odboru k úřední potřebě předkládají.

K docílení *stejneměrnosti a jednotnosti* při vyhotovování výpisů ze zádušních účtů kostelů, kaplí a jiných nadačních fondů ve správě patronátní se nalézajících k úřední potřebě c. k. místodržitelstevského účetního odboru, jakož i v zájmu důkladného, účelnějšího a snadnějšího dohledu, jak s dotyčným jménem hospodařeno bylo, sestavil zdejší účetní odbor *nový, rozšířený vzorec.*

U přiložení jednoho výtisku tohoto vzorce v obou zemských jazycích nařizuje se za souhlasu církevních úřadů panu okres. hejtmánovi, aby veškeré patronátní úřady tamního správ-

Kdyby výpisy z účtů zádušních nebyly složeny ve lhůtě předepsané, může se dle gubern. nařízení ze dne 6. září 1838 č. 43.639 uložit pokuta. V případech odůvodněných a omluvitelných, zejména při velkých patronátech, může být na zvláštní žádost lhůta k předložení extraktů výjimečně prodloužena.

Pro kostely veřejného patronátu, pro které se předkládají úplné, příslušnými doklady opatřené účty výroční, které se v účtárně zemského úřadu přezkoušejí — odpadá samozřejmě povinnost předkládati též extrakty čili výpisy z účtů kostelních.

niho okresu, jakož i ostatní orgány, jež správu jmění kostelů a kaplí obstarávají, vyzval, aby příště při sepisování výpisů ze zádušních účtů kostelů, kaplí a jiných nadačních fondů ve správě patronátních úřadů se nacházejících, jež se každoročně zdejšímu účetnímu odboru k úřední potřebě předkládají, jen tohoto jednotného vzorce upotřebeno bylo, při čemž se podotýká, že ovšem další rozšíření rozvrhu rubrik dle potřeby vyloučeno není.

V příloze k těmto účetním výpisům budiž konečný stav jmění dopodrobna vykázan a mají se při cenných papírech jejich podstatné známky (datum a číslo při veřejných dluhopisech, datum a úroková míra při privátních dluhopisech, folio a po případě i pokladniční číslo a úroková míra při spořitelních vkladech) *přesně* udati, dále pak při zálohách mezi patronátními kostely neb i kaplemi daných, jednotlivé zálohy dle dluhujících a pohledávajících kostelů neb kaplí s odvoláním na dotyčnou úřední povolení zevrubně vykážati, jakož i tam, kde u srovnání s celoročním příjmem a vydáním vyskytují se budou značnější „Různé příjmy“ nebo „Různá vydání“, tyto položky v příloze dopodrobna vykážati, aby v pochybných případech způsoblost zádušního jmění *přesně* posouzena být mohla, konečně dlužno v této příloze aktivní nedoplatky dle jednotlivých rubrik příjmu detailně uvést a zároveň udati, z kterého roku tyto nedoplatky pocházejí.

Mimoto budiž při sestavování těchto účetních výpisů, nařízení a pokynů zdejšími normálními výnosem ze dne 18. prosince 1882, č. 82.983 (sbírka místodrž. normalí č. 226) na stránce 240. těchto normalí, jakož i zdejšími oběžníky ze dne 30. července 1897, č. 116.843 a ze dne 10. září 1897, č. 128.454, daných aneb znovu připomenutých *přesně* dbáno.

Též budiž ekvivalentní poplatek z *movitého jmění* ve sloupci pro poznámky dělen dle nadačního a vlastního jmění.

Aby pak *cena zádušních pozemků* ve výpisech ze zádušních účtů se stejnoměrně vykazovala, budiž též dle analogie § 11 předpisů pro vyměření a placení ekvivalentního poplatku pro V. decenium počítána 108 násobným obnosem daně pozemkové.

V takových případech, kde o jmění *farních obrocí* vedou se oddělené účty tak, že farní kapitály v účetním zbytku (rovnajícím se souhrnu aktiv) pojaty nejsou, buďtež farní kapitály tyto v příloze k výpisům ze zádušních účtů zvláště a podrobně vykazovány.

Patronátním správám, jejichž kostely mají *velké množství cenných papírů*, se dovoluje, že se nemusí stav cenných papírů v příloze k výpisům ze zádušních účtů každoročně podrobně vykazovati, nýbrž jen vždy po 3 letech; ale pak musily by se ovšem v dotyčných letech změny nastalé v stavu cenných papírů v příloze této rádně naznačovati.

Budiž veškerým patronátním úřadům tamního správního okresu a orgánům, jež správu jmění kostelů a kaplí obstarávají, nařízeno, aby výpisy ze zádušních účtů kostelů, kaplí a jiných nadačních fondů ve správě patronátních úřadů se nacházejících, jež se za rok 1898 zdejšímu účetnímu odboru k úřední potřebě předložili, sepsány byly již dle tohoto nového vzorce, při čemž se podotýká, že by se na žádosti, by se k tomu účelu upotřebiti mohly po případě ještě zásoby starých tiskopisů pro výpisy ze zádušních účtů, nemohl vzít zřetel, poněvadž by pak obmyšlené zavedení jednotnosti při kladení těchto účetních výpisů stalo se *illusorním*; podotýká se však, že možno zmíněné zásoby starých tiskopisů pro výpisy ze zádušních účtů upotřebiti jako dokladu k žádostem za povolení k stavbám a stavebním opravám kostelních a farních budov, jakož i k zakoupení a opravám chrámového nářadí atd. ve smyslu zdejšího normálního výnosu ze dne 29. června 1897, č. 96.845 (sbírka místodrž. normalí čis. 73).

Lhůta, do které se výpisy ze zádušních účtů kostelů, kaplí atd. dle tohoto nového vzorce vyhotovené předkládají, stávají se za rok 1898, pokud tytéž již předloženy nebyly — pro pokročilost času — do konce května 1899, pro příště ale nejdéle do *konce dubna* roku následujícího, a má se lhůta tato *přesně* dodržovati.

Určení této všeobecné lhůty ku předkládání výpisů ze zádušních účtů kostelů, kaplí atd. netýká se ovšem oněch patronátních správ, jež sobě ku předkládání těchto výpisů vymohly zvláštní delší lhůtu.

Veškerým patronátním úřadům tamního správního okresu a orgánům, jež správu jmění kostelů a kaplí obstarávají, budiž *důtklivě* připomenuto, aby při sestavování výpisů ze zádušních účtů kostelů, kaplí atd., všech právě daných nařízení *přesně* dbáno bylo, čímž se uspoří jinak *nutné* vrácení nesprávně sestavených neb neúplně podepsaných účetních výpisů těchto.

Konečně se podotýká, že tiskopisy pro tyto nové vzorce výpisů ze zádušních účtů kostelů, kaplí atd. obdržeti lze též u místodržitelské knihtiskárny, na kterou se odběratelé — nastane-li potřeba — za odprodej těchto tiskopisů *bezprostředně* obrátiti mají.

V Praze dne 25. února 1899.

Za místodržitele: vicepresident: *Dörfel*.

Zemský úřad v Praze.

Čís. 584659 ai 1929. V Praze dne 26. listopadu 1929.
8/B—1630 ai 1929

Předkládání zádušních účtů
a úhrnných výpisů ze zádušních účtů.

Oběžník.

Všem okresním úřadům v Čechách a magistrátu hlavního města Prahy.

Zádušní účetnictví veřejných patronátů a patronátní úřady (správy zádušního jmění) *soukromých patronátů* předkládají sem zádušní účty s doklady, resp. úhrnné výpisy ze zádušních účtů s podrobnými výkazy jmění, zbylého koncem správního roku mnohdy teprve, když byly několikrát urgovány, *aniž by dbaly a dodržovaly lhůt*, které jsou předepsány k předkládání těchto revisních pomůcek.

Toťto nepřípustné opomíjení předepsaných lhůt znemožňuje účinný dozor nad hospodařením s církevním jměním a často ke škodě záduší zbytečně protahuje úřední řízení, zvláště při posuzování postačitelnosti zádušního jmění k úhradě stavb a jiných mimořádných výdajů.

V zájmu nerušeného chodu úředního řízení ukládám tudíž panu přednostovi, aby fojtovní a patronátní komisaře svého správního obvodu *upozornil na jejich odpovědnost* v této věci a znovu *důtklivě* připomenul:

a) Zádušním účetnictvím veřejných patronátů, že jsou povinna podle platných předpisů řádně sestavené a podepsané

zádušní účty se všemi doklady *sem* předkládati bez zvláštního úředního vyzvání, *nejpozději do šesti neděl po uplynutí příslušného správního roku t. j. do 15. února.*

b) Patronátním úřadům (správám zádušního jmění) soukromých patronátů pak *oběžník* zemské správy politické ze dne 13. října 1925, čís. 400.547 ai 1925, 17/G—924 ai 1925 a opět zvlášť zdůraznil, že úhrnné výpisy ze zádušních účtů s podrobnými výkazy jmění *musí býti každoročně předkládány bez zvláštního úředního vyzvání, nejpozději do čtyř měsíců po uplynutí příslušného správního roku t. j. do konce dubna.*

K tomu budiž všeobecně podotknuto:

Nebude-li opět ani po tomto upozornění *příště* šetřeno shora zmíněných lhůt, bude proti takové opakující se liknavosti zádušních účetnictví a patronátních úřadů nastoupeno donucovacími opatřeními podle čl. 10. zákona ze dne 14. července 1927, č. 125 Sb. z. a n., jejichž *následky by pak stihly fojtovní a patronátní komisaře.*

Při tom zůstává v platnosti oběžník místodržitelství v Praze ze dne 26. září 1911, č. 12 F 1361, který nařizuje, že úhrnné výpisy ze zádušních účtů *jest* předkládati *přímou* účetnímu odboru místodržitelství, dnes tedy zemskému úřadu, a nikoliv prostřednictvím okresního úřadu (počínajíc 1. lednem 1912 a to ve stanovené lhůtě do konce dubna).

Zemská správa politická v Praze.

Číslo 400547 ai 1925 V Praze dne 13. října 1925.
17/G—924

Patronátní úřady. Úhrnné výpisy ze zádušních účtů. Všeobecné pokyny.

Panu přednostovi okresní správy politické

v .....

Poslední dobou množí se případy, že úhrnné výpisy ze zádušních účtů kostelů farních a filiálních, kaplí, fondů zvonových, varhanových a pod., předkládané soukromými patronátními úřady neb správami kostelních jmění zemské správy politické k přezkoušení, nevyhovují ani zevní úpravou, ani po stránce věcné platným předpisům, čímž způsobují namnoze zdlouhavé a zbytečné úřední dopisování.

V zájmu urychleného úředního řízení žádám pana přednostu, aby všem patronátním úřadům a správám církevních jmění tamního správního obvodu, pověřeným spravováním zmíněných fondů důtklivě připomenul obsah oběžníků býv. místodržitelství ze dne 18. prosince 1882 m. č. 82.983 (sbírka místodrž. normalii číslo 226, ze dne 30. července 1897 m. č. 116.843, ze dne 10. září 1897 m. č. 128.454 (sbírka místodrž. normalii č. 97) a ze dne 25. února 1899 m. č. 193.727 ai 1898 (sbírka místodrž. normalii č. 20), z nichž zejména zdůrazňuji toto:

1. Úhrnné výpisy ze zádušních účtů, sepsané na předepsaných vzorcích (m. č. 193.727 ai 1898) nutno předkládati, *beze zvláštního úředního vybídnutí každoročně, nejpozději do čtyř měsíců* po uplynutí správního období, jehož se týkají.

Ke každému úhrnnému výpisu nutno připojit *podrobný výkaz* aktivního a pasivního jmění, které zbylo ke dni 31. prosince téhož správního roku. V tomto výkaze musí být vyznačeny všechny změny, které se během správního roku se jměním staly.

Patronátním správám, jichž fondy mají ve vlastnictví velké množství cenných papírů, je dovoleno předkládati podrobný výkaz jmění, vždy až po 3 letech; pak ale musí změny, nastalé ve stavu cenných papírů za *každý jednotlivý rok* tohoto mezidobí vykazovati zvláště a ve zvláštní příloze.

Prodloužení stanovené podávací lhůty povoluje od případu ku případu zemská správa politická, avšak jen na základě zvláštní, řádně odůvodněné, po případě doložené žádosti, a to jen zcela výjimečně; v případech neodůvodněného překročení podávací lhůty bude použito donucovacích opatření par. 60 zákona ze dne 7. května 1874 č. 50 ř. z.

2. Každý jednotlivý úhrnný výpis neb podrobný výkaz jmění musí být *podepsán* všemi čtyřmi zodpovědnými funkcionáři t. j. okresním vikářem, farářem, patronátním komisařem a zádušním účetním, k čemuž výslovně podotýkám, že obě poslední jmenované funkce nesmějí být zastávány toutéž osobou (dvorní dekret ze dne 2. září 1800 č. 2456 a guberniální dekret ze dne 24. září 1800 číslo 30.564, Jaksch, svazek 3. str. 402/403).

3. Počáteční *zůstatky* na hotovosti a na cenných papírech, vykázané v úhrnném výpise na počátku strany druhé, musí být bezpodmínečně totožny s příslušnými konečnými zůstatky, vyúčtovanými na konci druhé strany úhrnného výpisu za rok předešlý.

Zůstatky na hotovosti a na cenných papírech, vykázané na konci druhé strany, musí se rovnati úhrnu aktivního jmění

na straně čtvrté téhož úhrnného výpisu, jakož i konečnému součtu v příslušném podrobném výkaze.

4. Budiž bedlivě dbáno toho, aby na položkách *průběžných* (díl b, předepsaného vzorce) byly účtovány jen účiny skutečně průběžné t. j. pro konečný účetní výsledek neúčinné.

Každé průběžné položce příjmové na straně levé musí odpovídati na straně pravé ve vydání průběžná položka ve stejné částce a naopak, a součet veškerých příjmových položek průběžných musí se rovnati součtu veškerých průběžných položek výdajových.

Položky, jichž takto zaúčtovat nelze, nejsou průběžné a patří mezi položky účinné (díl a předepsaného vzorce).

5. Dále důrazně připomínám, že veškeré *finanční transakce*, prováděné vlastním neb nadačním jměním, aneb jakákoliv jiná porušení substance jmění, jako na př. poskytování záloh, půjček neb výpomocí jiným kostelům, ať jsou již ve svazku kanonickém nebo kompatronátním, dále ztenčení spořitelních vkladů a pod., jsou za všech okolností podmíněny předchozím schválením nadřízených úřadů církevních a správních.

6. Aby docíleno bylo co nejnvhodnějšího uložení a zúročení církevního jmění, doporučuji, aby v pokladně nebylo ponecháno více hotových peněz, než k úhradě běžných výdajů nejbližší doby je nevyhnutelně zapotřebí.

Přebytečné peníze buďtež uloženy co nejdříve na spořitelní knížky, aneb zakoupeny za ně státní dluhopisy republiky Československé.

Tam, kde vbrzku očekávané (ovšem předem schválené) mimořádné značnější výdaje větší pokladniční hotovosti nezbytně vyžadují, budiž na to v poznámkovém sloupci výslovně poukázáno.

Co se týče jednotlivých položek výpisů ze zádušních účtů poznamenávám toto:

7. Výdaje na *nadační mše a pobožnosti* nesmějí převyšovati příjmy z příslušných nadačních jistín téhož roku.

8. Je-li náklad na *kostelní potřeby neb služné kostelnímu personálu* větší než byl v roce předešlém, třeba větší výdaj v poznámkovém sloupci vysvětliti, pokud se týče odůvodnití.

9. Co do výdajových položek, týkajících se nákladů na *větší stavby, na opravy a menší stavby*, jakož i na pořízení *nových paramentů a inventárních předmětů*, nebudiž zapomínáno, že pokud nejsou ještě v témž roce hrazeny, buď přímo patronem nebo sbírkami, nesmějí jednotlivé celoroční položky tyto přesahovati 210 Kč. Náklady vyšší těchto vyžadují *bezpod-*

Patronát: _____
 Okresní úřad: _____

Vikariát: _____
 Děkanát: _____
 Biskupství: _____

K čís. 193.727 ai 1898.

Úhrnný výpis ze zádušního účtu

Čís. pol.	Příjem	Hoto- vost		Cenné papíry		Po- známka
		Kč	h	Kč	h	
	Účetní zbytek koncem roku 1929	52	18	6559	20	
	a) Příjmy řádné:					
1	Činže z realit	2424	—	—	—	
2	Náhrada daní	—	—	—	—	
3	Činže ze železných krav	—	—	—	—	
4	Úroky z jistin nadačních uložených ve fon- dech veřejných	—	8	20	—	
5	Úroky z jistin nadačních uložených u sou- kromníků a ve spořitelnách	—	13	86	—	
6	Úroky z jistin vlastních uložených ve fon- dech veřejných	—	148	—	—	
7	Úroky z jistin vlastních uložených u sou- kromníků a ve spořitelnách	—	4	04	—	
8	Příjmy z výkonů církevních, ofěry atd.	—	64	70	—	
9	Příjmy z lesa zádušního	—	10	73	—	
10	Příjmy z honitby	—	54	—	—	
11	Příjmy hřbitovní (poplatky z hrobů)	—	—	82	—	
12	Náhrada ekvivalentu od poživatelů nadač- ních úroků	—	—	—	—	
13	Nové nadace a odkazy	—	—	—	—	
14	Příspěvek patrona ke stavbám, opravám atd. a ku potřebám kostelním	—	—	—	—	
15	Příspěvek obcí ke stavbám, opravám atd. a ku potřebám kostelním	—	—	—	—	
16	Rozličné příjmy	—	5	—	—	
	b) Příjmy průběžné:					
17	Nově zakoupené nadační jistiny	—	—	215	—	
18	Nově zakoupené vlastní jistiny	—	—	100	—	
	Přenos	2785	53	6874	20	

kostela v _____ za rok 1930.

Čís. pol.	Vydaní	Hoto- vost		Cenné papíry		Po- známka
		Kč	h	Kč	h	
	a) Výdaje řádné:					
1	Z nadací mešní a pobožností	—	18	08	—	
2	Za potřeby kostelní	—	798	06	—	
3	Daně a přirážky	—	815	60	—	
4	Ekvivalent: a) z movitého jmění	—	—	431	—	
	b) z nemovitého jmění	—	—	30	90	
5	Služné personálu kostelního	—	145	24	—	
6	Příspěvek ze zádušního jmění ke hrazení kongruy beneficiata v _____	—	—	—	—	
7	Výlohy za pěstování lesa	—	—	—	—	
8	Výlohy za větší stavby	—	160	—	—	
9	Výlohy za opravy a menší stavby	—	14	08	—	
10	Za nové paramenty a předměty inventární	—	—	—	—	
11	Za opravy těchto	—	—	—	—	
12	Za pojištění: a) kostela	—	—	—	—	
	b) fary	—	—	—	—	
13	Různá vydání	—	40	—	—	
	b) Výdaje průběžné:					
14	Za nově zakoupené nadační jistiny	—	210	—	—	
15	Za nově zakoupené vlastnické jistiny	—	101	86	—	
	Přenos	2338	13	—	—	

Čís. pol.	Příjem	Hoto- vost		Cenné papíry		Po- zámka
		Kč	h	Kč	h	
	Přenos . . .	2785	53	6874	20	
19	Splacené jistiny nadační	210	—			
20	Splacené jistiny vlastní	100	—			
21	Přijaté zálohy	—	—			
22	Ke splacení předepsané zálohy	150	—			
23	Splacené zálohy	—	—			
24	Utrženo za vylosované úpisy	—	—			
25	Kauce polních nájemců	—	—			
26	Kauce podnikatelů staveb	—	—	16	—	
	<i>Úhrn veškerých příjmů . . . . .</i>	<i>3245</i>	<i>53</i>	<i>6890</i>	<i>20</i>	
	<i>Po odrážce výdajů . . . . .</i>	<i>2488</i>	<i>13</i>	<i>310</i>	—	
	<i>Účetní zbytek koncem r. 1930</i>	<i>757</i>	<i>40</i>	<i>6580</i>	<i>20</i>	

Za správnost výsledků a položek

Patronátní úřad v .....

L. S.

L. S.

.....
okresní vikář (děkan).

.....
farář.

Čís. pol.	Vydání	Hoto- vost		Cenné papíry		Po- zámka
		Kč	h	Kč	h	
	Přenos . . .	2338	13			
16	Splacené jistiny nadační	—	—	210	—	
17	Splacené jistiny vlastní	—	—	100	—	
18	Zálohy dané	150	—			
19	Zálohy splacené	—	—			
20	Dluhopisy slosované	—	—			
21	Kauce nájemcům pozemků vrácené	—	—			
22	Kauce podnikatelům staveb vrácené	—	—			
	<i>Součet vydání . . . . .</i>	<i>2488</i>	<i>13</i>	<i>310</i>	—	

účetních v tomto výpise naznačených:

dne 1. ledna 1931.

L. S.

.....
patronátní komisař.

.....
zádušní účetní.

mínečně předchozího schválení nadřízených úřadů a to: náklady od 210 Kč do 1000 Kč včetně, pokud jde o stavební opravy, povoluje příslušná okresní správa politická, od 1.000 Kč do 16.000 Kč včetně zemská správa politická — výdaje pak větší 16.000 Kč závisí na schválení ministerstvem školství a národní osvěty.

10. K položkám 5. a 9. pokud vyžadují předchozího schválení nadřízených úřadů církevních a správních, buďtež v každém jednotlivém případě vedle, v poznámkovém sloupci, připsána data a čísla příslušných *povolovacích výnosů*.

11. Na položkách *rozličné příjmy a různá vydání* mají se dle výnosu býv. místodržitelství ze dne 15. dubna 1873 m. č. 19.303 účtovat jen účiny nahodilé a nepatrné, které do žádné z ostatních systemisovaných položek nenáleží. Skládají-li se ze dvou neb více plateb, nutno je v poznámkovém sloupci podrobně rozvésti.

12. Předepsané tiskopisy lze koupiti *jedině* ve státní tiskárně v Praze III., Karmelitská ulice; zemská správa politická se prodejem těchto tiskopisů nezabývá, ani jich koupí nezprostředkuje.

Konečně žádám pana přednostu, aby všem zodpovědným funkcionářům v bodě 2. uvedeným důrazně připomenul, že svými podpisy přejímají na sebe zároveň záruku za správné hospodaření zádušním a nadačním jměním, jim svěřeným, čímž samozřejmě se vyzumívá i pečlivé účtování. Najmě patronátní komisaři buďtež upozorněni na to, že případná svémocná opatření, týkající se řečeného jmění, nedošla by dodatečného schválení zemské správy politické a že by náklady takto vzniklé byly jim připočteny na vlastní vrub.

Za presidenta: *Kalandra.*

A. Výkaz aktivního jmění dnem 31. prosince 1930 zbylého:

I. Nadační jistiny:

a) Ve veřejných fondech	—	400	—
b) U soukromníků	—	25	20
c) Ve spořitelnách	—	15	—

II. Vlastní jistiny:

a) Ve veřejných fondech	—	3700	—
b) U soukromníků	—	—	—
c) Ve spořitelnách	—	—	—

III. Jistiny hřbitovní:

a) Ve veřejných fondech	—	—	—
b) U soukromníků	—	—	—
c) Ve spořitelnách	—	—	—

IV. Deposita a cizí peníze:

a) Jistiny vyvazovací farní, pro kostelníka atd.	—	—	—
b) Kauce nájemců pozemků	—	2424	—
c) Kauce podnikatelů stavebních	—	16	—

V. Nedoplatky aktivní:

a) Na úrocích	—	—	—
b) Na činži z realit	60	—	—
c) Na zálohách daných jiným kostelům	150	—	—
d) Rozličné nedoplatky	—	—	—

VI. Pokladniční hotovost:

a) Peníze vlastní	547	40	—
b) Peníze nadační	—	—	—

Úhrn aktivního výkazu rovnajícího se vykázanému zbytku účetnímu	757	40	6580 20
K tomu cena nemovitostí	—	—	18227 44

Úhrn veškerého jmění 757 40 24807 64

B. Výkaz dluhů:

a) Zálohy dlužné jiným kostelům	—	—	—
b) Různé nedoplatky	400	—	—
c) Kauce nájemců pozemků	—	2424	—
d) Kauce podnikatelů staveb	—	16	—

Úhrnem veškerých dluhů . . . . . 400 — 2440 —

Poznámky k výkazu dluhů: Dluhující zálohy buďtež v příloze dle jednotlivých pohledávajících kostelů nebo kaplí »Různé nevýplatky«, pak dle jednotlivých titulů podrobně vykázaný.

Příloha k úhrnnému výpisu ze zádušního účtu ..... kostela

Patronátní úřad

v ..... v .....

za rok 1930.

Podrobný výkaz

koncem prosince 1930 zbylého aktivního jmění dle jednotlivých druhů cenných papírů atd. atd.

Číslo položky	Nominální obnos	Poznámka	
		Kč	h
<p>A. Aktivní jmění. I. Nadační jistiny. (Výpis ze stránky 72.—81.)</p>			

Číslo položky	Nominální obnos		Poznámka
	Kč	h	
<p>Za správnost vykázaných dat: Patronátní úřad v ..... dne .....</p> <p>L. S. L. S. okr. vikář (děkan). patronát. komisař.</p> <p>L. S. farář. zádušní účetní.</p>			

Kniha jistin a kontovní kniha.

Aby zjednán a udržen byl přesný a stálý přehled všech státních i soukromých dluhopisů, uložených v zádušní pokladně, doporučuje se založiti a vésti zvláštní knihu jistin (kapitálů) a knihu kontovní (hlavní).

Ačkoli záznam zádušních jistin v každém účtě zádušním přesně a podrobně má býti obsažen, přece při patronátech, kde je *mnoho kostelů a fondů*, objeví se nutnost, udržovati přehled všech cenných papírů *ve zvláštní knize jistin*, a to tím spíše, uváží-li se, že deník vykazuje kapitály jednotlivých kostelů a fondů jen sumárně, v číslici jediné, kdežto podrobné jejich vykazování, zejména při *prohlídkách (scontro) pokladen* a zjištění dočasného pravého stavu provésti se dá v době co nejkratší jen pomocí této knihy kapitálů.

Kniha jistin vede se dle druhů jistin, jež účtovány býti mají tím způsobem, že každému druhu, jako jsou:

4 ² / ₀ %	stříbrná renta	lednová-červencová nebo
4 ² / ₀ %	"	dubnová-říjnová,
4 ² / ₀ %	papírová	únorová-srpnová nebo
4 ² / ₀ %	"	květnová-listopadová,
4 ⁰ / ₀ %	korunová	březnová-zářijová a t. d.,

věnuje se dle potřeby vymezený počet listů, na kterých pak se stejnorodé dluhopisy uvedou v pořadí postupném se svými příznaky, totiž vydávacím datem a číslem tím způsobem, že první sloupec slouží pro označení původního stavu, kdežto v dalších sloupcích se vykáží „přírůstky“ neb „úbytky“ a konečný stav jistin.

Knihy jistin může se používat po delší řadu let, neboť jiného účelu, nežli zde naznačeného, vlastně nemá.

Záznam ostatních *neměnlivých dávek* jako „železných krav“, nájemného z pozemků, z honebného a t. d. může se dle potřeby provésti ve zvláštních rejstřících příjmových.

O deníku a knize hlavní.

Veškery během roku dle postupu času se nahodící příjmy nebo výdaje, jak v hotových penězích tak i v cenných papírech porízené, *musí* se napřed chronologicky zapsati, totiž ihned, jak se udály, do zvláštního zápisníku (knihy pokladní), který dle všeobecných pravidel účetních i kontrolních „deníkem“ či „journalem“ se nazývá.

Z deníku má se pak každá položka převésti do soustavně vedené knihy hlavní (manuale), ve které se také účiny ty dle právních důvodů svých zapisují na jednotlivé rubriky příjmů a výdajů, čímž se nadmíru usnadňuje sestavování *výročních účtů zádušních* každého kostela, zejména při patronátech, větší počet kostelů a fondů vykazujících. — Vyškrabování v journalu nebo v účtě, af již v textu neb v číslicích, se zapovídá, i mají nahodilé chyby se přeškrtnouti inkoustem způsobem takovým, aby původní zápis zůstal čitelný. Správný text neb obnos se pak zapíše buď nad anebo pod přeškrtnuté místo. Doporučuje se pro každý kostelní fond vésti zvláštní deník, případně i hlavní knihu, jelikož týž tvoří západně vždy zvláštní hospodářství pro sebe.

Vzorec deníku

Čl. den.	Hlavní knihy		Příjem	Ho- tově		V úpi- sech	
	folio	pol.		Kč	h	Kč	h
			V měsíci lednu 1930:				
1	1	—	1. Převod z loňského roku 1929	52	18	6559	20
2	2	1	3. N. N. platí nájem z pole za rok 1930	215	—	—	—
3	2	2	4. N. F. platí nájem z pole za rok 1930	200	—	—	—
			Snáška	467	18	6559	20
			Vyšetření zůstalého zbytku.				
			<i>V cenných papírech:</i> Zde jest detailně vyznačiti všechny jistiny vyčerpávající částku 6559 Kč 20 h.				
			N. N., zádušní účetní.				

pokladničního

Čl. den.	Hlavní knihy		Výdaj	Ho- tově		V úpi- sech	
	folio	pol.		Kč	h	Kč	h
			V měsíci lednu 1930:				
1	8	1	1. Bernímu úřadu v . . . . . à konto daně pozemkové na r. 1930 splátka	100	—	—	—
2	8	2,3	Témuž splátka na poplatek ekvivalentní	9	—	—	—
			Snáška	109	—	—	—
			Vyšetření zůstalého zbytku.				
			<i>V hotovosti:</i> Příjmy . . . . . Kč 467'18 Výdaje od toho „ 109'—				
			Má býti v pokladně Kč 358'18				
			Shledáno bylo: 3 kusy à 100 Kč Kč 300'— 5 kusů stř. 10 Kč „ 50'— 8 kusů à 1 Kč „ 8'— 1 dvacetihalér „ —'20				
			Jest v pokladně Kč 358'20				
			Přehledky pokladny se zúčastnili, vše správným našli a hotovost 358 Kč 20 h účetnímu k dalšímu zúčt. přenechali.				
			V . . . . ., dne 30./1. 1930.				
			N. N., patronát. komisař.			N. N., farář.	

O správě jmění zádušního.

Pod správou jmění zádušního, z něhož uhrávají se mají výdaje na služby Boží, na zachování budov a ostatní výlohy církevní, vyznáváme vedle zúčtování jeho též i péči o zachování, zabezpečení a dle možnosti i rozmnožení jeho. Dle nejnovějších zákonů státních přísluší vrchní dozor nad ním biskupu a patronovi a nejvyšší dozor státu.

§ 41 zákona ze dne 7./5. 1874, č. 50 ř. z. stanoví zásadně, že správy jmění zúčastní se má duchovní správce, jakož i zástupcové oněch, jimž v případě nepostačitelnosti zádušního jmění přísluší krytí výlohy na potřeby kostelní a podpůrná závaznost za povinnosti kostela neb ústavu kostelního. (Viz však též § 36 a § 57 zák. ze 7./5. 1874, č. 50 ř. z.)

§ 42 řečeného zákona určuje, že zádušní jmění farních kostelů má býti spravováno dle zásad § 41 společně farářem, farní osadou (která se však teprve zříditi má) a patronem kostela. Při tom se však praví (§ 43), že bližší provedení zásad v § 41 a 42 stanovených se ponechává zvláštnímu zákonu — k jehož vydání však až dosud nedošlo.

Ve správě zádušního jmění kostelů *veřejného* patronátu může se však, vyžadují-li to zvláštní poměry, postupovati rovněž dle zmíněných zásad § 41 a 42 citov. zák. říš. z r. 1874. [Výn. min. kultu a vyuč. ze dne 23. září 1874, č. 11.767, sbírk. norm. čís. 449.]

Běže-li duchovní správce doplněk kongruy ze jmění kostelního, může zemský úřad při nepostačitelnosti dotčeného jmění kostelního vyhověti žádosti duchovního správce a na základě plné moci, udělené výnosem ministerstva školství a nár. osvěty ze dne 1. března 1919, č. 10.271 příslušné šetření zavést za účelem odůvodnění eventuelního převzetí dotčených příspěvků na náboženský fond.

[Podle zákonů *církevních* — nehledíc k tomu, že církev si vyhrazuje své právo vlastnické i správní — měla by správa zádušního jmění pod vrchním dozorem biskupa svěřena býti duchovnímu správci a jemu k ruce a podpoře by přidělení byli dva zádušníci čili dva kostelní komorníci pro obstarávání příjmů a výdajů záduší a skládání účtů. Též patron měl by se zúčastniti správy a to buď sám osobně nebo svým patronátním komisařem. — (Duchovní správce, zádušníci a patron dohromady měli by tvořiti správu kostelního jmění.) Za tím účelem, aby tato správa ve shodě s článkem XXX. konkordátu (cís. pat. z 5./11. 1855 z. z. 1855 pag. 407) i v Čechách mohla býti zavedena, vydána byla v r. 1862 od episkopátu českého, po úradách v roce 1856 ve Vídni a v roce 1860 v Praze konaných a dle schválených předpisů, zvláštní instrukce pro českou provincii církevní, i mělo se již přikročiti k volbě zádušníků, a 1. března 1862 zádušní jmění býti od patronů nové zorganizované správě odevzdáno. Avšak pro odpor a odmítnutí se strany patronů, kteří se dovolávali v první řadě úpravy konkurenčních předpisů cestou zákonodárnou, byla instrukce tato s poukazem k tomu, že brzy nastane úprava poměrů patronátních, opět zrušena. (Viz též výnos stát. minist. ze dne 27./2. 1862, č. 2211.)

Dle toho, co zde bylo uvedeno a dle všeobecně platné praxe mají tudíž v *Čechách* patronové — jimž dle všeobecného práva církevního správa zádušního jmění nepřisluší, leda ze zvláštního papežského privilegia — jmění zádušní, *arci pod spoludozorem církevních i státních orgánů*, ve své správě. — Církevní a státní dozorcí orgány jsou okresní vikáři a konsistoře, okresní úřady, zemský úřad a ministerstvo školství a národní osvěty.

Dle starších předpisů svěřena byla správa zádušního jmění zádušníkům, farářům a fojtovi, a příslu-

šelo zádušníkům (rozuměj účetním) pod dohledem a návodem farářovým i fojtovním obstarávati příjmy a výdaje zádušní, jakož i správný účet o tom skládati. Nejvíce míval farář jak u jiných, správy zádušního jmění se týkajících záležitostí, tak i při jmenování zádušníků stejná práva s fojtem, ale fojt anebo patron kostelní, jemuž během 18. století celé zádušní hospodářství vždy víc a více se přenechávalo, měl výhradní právo kromě representanta svého (komisaře) jmenovati si také svého účetního, totiž ze zádušníků označiti onoho, jemuž *účetnictví* se svěřilo, z čehož pak arci následuje, že patron kostela ručil za neporušené zachování kostelního jmění jeho správě svěřeného a že tudíž také za veškerou, svými úředníky na zádušním jmění způsobenou škodu náhradou povinen byl.

Podle v Čechách platného nejvyššího rozhodnutí ze dne 24. září 1800, č. 30.564 (sbírka zák. polit.) přísluší patronu přechovávání a správa kostelní pokladny, za kteroužto ručí sám osobně, máje arci právo, hojiti se na svých úřednících, případně i na beneficiatovi.] (Přesné znění dekretu viz dodatek.)

O předkládání účtů zádušních.

Účty kostelů veřejného patronátu předloženy buďtež nejdéle šest neděl po uplynutí účetního roku, fojtovním komisařem, okresním vikářem a místním farářem prozkoumány byvše, se všemi přílohami v prvopisu zemskému úřadu k revisi, který je přezkouší a vydá t. zv. zkušební nález.

Zkoušení a finalisování účtů kostelů *soukromopatronálních* děje se vzhledem k nadřečené zodpovědnosti a závaznosti patrona zpravidla jeho úřadem revisním, proto se kontrola *úřadů státních* obmezuje v tom směru hlavně jenom na zkoušení výročních výpisů (extraktů) z účtů zádušních. — Dle § 38 zmí-

něného říš. zák. ze dne 7./5. 1874 (ř. z. č. 50) je státní správa kultu oprávněna bdíti nad neztenčeným zachováním jmění základního, přesvědčiti se o jeho stavu a upozoruje-li závady, ihned vše zaříditi, čeho k jich odstranění je třeba.

Účetní naopak má právo, když dle předpisu byl účet předložil, aby po provedené revisi se mu dostalo vyřízení ve způsobu absolutoria, které se vydává s výhradou omylu v číslicích anebo v opomenutí nebo zúmyslného poškození dle gub. dekr. 25./3. 1830, čís. 7988, sborn. prov. zák. pro Čechy 1830 pag. 58.

U všech patronálních jakož i farních úřadů mají býti chovány buď originály nebo přesné opisy zádušních účtů (v t. zv. knize „úctů zádušních“).

Poplatky kolkové.

Dle zákona ze dne 3. dubna 1925 čís. 54 Sb. z. a n. § 1 dosavadní pevné poplatky kolkové se zvyšují:

- a) poplatky 10 h, 20 h a 30 h na 50 h,
- b) poplatky 40 h a 50 h na 1 Kč,
- c) poplatky 1 Kč a 1'20 Kč na 3 Kč,
- d) poplatky 2 Kč na 5 Kč, 3 Kč na 8 Kč, 4 Kč na 10 Kč, 6 Kč na 15 Kč, 8 Kč na 20 Kč, 12 Kč na 30 Kč, 20 Kč na 50 Kč,
- e) poplatek 5 Kč podle § 74 zák. čl. XI. z r. 1918 o poplatcích z převodu majetku na 8 Kč.

§ 3. Pevné kolkové poplatky 10 h, 20 h a 30 h z obchodních a živnostenských knih uvedených v saz. pol. 32/59, b) popl. zák. a saz. pol. 58 b), prvý odst., popl. prav. se zvyšují na míru dvojnásobnou.

§ 5. Za ověření podpisu úřední osoby nebo notáře (veřejného notáře) tuzemskými ústředními úřady platí žadatel poplatek 5 Kč v kolcích.

Poplatky kolkové.

1. při legalisacích.

Za legalisování pravosti podpisu na listinách požaduje se (od 1. srpna 1931), je-li legalisace a) předsevzata veřejným úřadem 5 Kč kolku za podpis strany, 3 Kč za každý další podpis strany, b) je-li legalisace předsevzata notářem za jeden podpis 3 Kč, za každý další podpis po 1 Kč kolku.

2. V daňových věcech.

Při odvolání proti výměru daně důchodové, výdělečné, obrátové atd. až k části 500 Kč předepsané daně (bez přírážek) 1 Kč, přes 500 Kč 3 Kč.

Tyto kolky jest zapraviti při žádosti o udání základny vyměřovací a při žádosti o prodloužení lhůty odvolací; žádosti o daňové osvobození a placení ve lhůtách jest opatřiti kolkem 5 Kč. (Vládní nařízení ze dne 11. prosince 1931, čís. 198 Sb. z. a n. o dávkách za úřední úkony ve věcech správních.)

Sazby všeobecné.

1. Za vyhotovení dalších stejnopisů (duplikatů) úředních vyřízení, dále za vyhotovení opisů úředních záznamů, listin a spisů, vyžádaných soukromou stranou, pokud není pro ně uložena zvláštní dávka, 5 Kč za každou i jen začatou stránku.

2. Za vysvědčení a osvědčení vydávaná k soukromému dožádání, pokud není pro ně uložena zvláštní dávka a pokud podle speciálních zákonů nejsou ode všech dávek osvobozena, 5 Kč.

3. Za ověření a vidování politickými, školskými, báňskými a finančními úřady, pokud není na ně uložena zvláštní dávka, vyjímajíc ověření vysvědčení chudoby (nemajetnosti) a vidování podomních knížek, 5 Kč.

4. Za sepsání protokolů o ústních podáních, která jsou podstatně v zájmu strany, 5 Kč za arch.

5. Za znalecké posudky státních úřadů na písemnou žádost strany:

okresního úřadu . . .	od 20 do 500 Kč
zemského úřadu . . .	od 50 do 2500 Kč
ústředního úřadu . . .	od 100 do 5000 Kč.

6. Za nahlédnutí do spisů uložených ve spisovně, vyjma spisovny soudní a finanční, 10 Kč.

7. Za použití státních archivů, pokud se neděje za účelem vědeckého badání:

- a) za nahlédnutí do archivních listin 20 Kč,

- b) za ověření opisů archivních listin 5 Kč za každou stránku,
- c) za ověření kresby nebo fotografie, pořízené stranou 10 Kč za každý list.

Odvolání ve smyslu zákona ze dne 3. dubna 1925, č. 54 Sb. z. a n., jest opatřiti (každý arch) kolkem 8 Kč.

8. Za pořízení kopií polohopisných a jiných map, nákresů a jiných grafických prací, vyjma snímky map katastrálních, pro něž platí zvláštní předpisy, od 10 do 2000 Kč.

9. Za vyvlastňovací povolení, pokud nejde o vyvlastnění podle zákona o stavebním ruchu, 50—1000 Kč.

10. Za povolení užívati státní vlajky, státního znaku, jakož i jeho částí

- a) podnikům výdělečným (na místo poplatku jednou pro vždy stanoveného v § 10 odst. 2. vl. nař. č. 512/1920 Sb. z. a n. od 200 do 20.000 Kč,
- b) pro ostatní případy 500 Kč.

K I. kapitole příjmové.

Pachtovní smlouvy týkající se církevních objektů.

Výnos místodržitelství Českého ze dne 1. června 1911, č. 258.131, sbírka norm. č. 67, stanoví:

1. Pachtovní smlouva budiž ku prozkoumání předkládána aspoň půl roku před počátkem nového pachtovního období.

Budiž nejdříve předložen návrh smlouvy. Byly-li pozemky již dříve propachtovány, buď předložena smlouva z předešlého období.

2. Všechny podstatné změny, na př. propachtování z volné ruky, buďtež uvedeny stručně.

3. Předměty, o něž jde, buďtež vyznačeny dle poz. knihy (č. pop. a parcel.) a budiž uvedena knihovní vložka.

4. Výměra pozemků budiž vyňata z katastru.

5. Spolu s nástinem smlouvy buďte přiloženy výtahy z pozemkové knihy a z katastru, které snad jsou v rukách správ církevního majetku a jež se týkají pachtovních předmětů.

6. Propachtují-li se dílce, jež v katastrální mapě nemají zvláštní čísla, buď vždy přiložen plánek.

7. Od pachtýře buď vždy žádána záruka aspoň poloročnímu pachtovnímu se rovnající; táž může býti složena ve spořitelních knížkách nebo v cenných papírech, majících pupilární jistotu.

Od složení záruky té může býti upuštěno, platí-li pachtýř napřed celoroční pachtovné.

Z důvodu opatrnosti se to však nedoporučuje.

Dle čl. XVI. a dle § 341 zákona ze dne 15. června 1927, čís. 76 Sb. z. a n., případně dle zákona ze dne 14. dubna 1932, čís. 62 Sb. z. a n., není možno od 1. ledna 1934 přesunouti na pachtýře daně a přírážky.

Propachtování kostelních pozemků, které v Čechách náleží do kompetence patronátních úřadů, mohou býti přítomni i příslušní okresní vikáři a duchovní správcové, avšak bez nároku na jakousi náhradu (Guberniální nařízení pro Čechy ze dne 9. září 1815, č. 36.939, Jaksch sv. 8., str. 205.).

Při propachtování obročních pozemků mají však vždy patronátní úřady intervenovati. Viz i gub. nařízení ze dne 6. prosince 1844, č. 70.386 (Sbírka českých provinc. zákonů svazek 26., str. 861) a dále výnosy místodržitelství ze dne 18. prosince 1882, číslo 84.320 a 27. července 1887, č. 62.214 (Kirchenpatronatsrecht, Prag 1895. Nákladem Höfra a Kloučka, str. 155. a 118.).

Dle výnosu místodržitelství ze dne 23. června 1899, č. 50.146, buďtež při propachtování pozemků zádušních za kauce přijímány jen takové cenné papíry, které dle práve platných nebo příště vydaných zákonů poskytují pupilární jistotu, nikoliv však knížky záloženské neb vklady v podobných spolcích úsporných a úvěrních, aneb u jiných ústavů peněžních.

Pokud se jedná o pachtovní kauce, částku 525 zl. r. m = 1050 K nepřevyšující, mohou dle § 194 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854, ř. z. č. 208 se přijímaty za kauce též vkladní knížky regulativních spořitelén.

Týchž opatření ochranných má se také šetřiti při propachtování pozemků farních i nadačních, proto třeba v tomto směru doplniti tekst dotčených podmínek pachtovních.

Prodej a zavazování církevního jmění.

Dle § 51 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z., resp. dle ministerského nařízení ze dne 20. června 1860, č. 162 ř. z. prodej církevního statku v ceně nad 200 K do 16.000 K vyžaduje návrhu biskupa a svolení zemského úřadu. Od 16.000 K do 40.000 K vyžaduje svolení ministerstva školství a nár. osvěty.

Při prodeji biskupské mensy jest třeba i dobrozdání metropolitní a dómské (biskupské) kapituly.

Při arcibiskupské mense jest třeba jen dobrozdání metropolitní kapituly.

Odprodej ten podléhá při každé částce t. j. nad 200 K ministerskému schválení.

Při značném zatížení statku církevního, které nastává, když dlužná suma převyšuje 2000 K a sice až do 30.000 K, nebo církevní statek jest pronajat na delší dobu než tři léta, nebo jest smluveno, aby pachtovné se předem platilo na delší dobu jednoho roku, jest kompetentní ke schválení zemský úřad.

Nad tuto částku a delší propachtování jest kompetentní ministerstvo školství a nár. osvěty.

Dle vládního nařízení z 18. prosince 1929, č. 187 Sb. z. a n., přenáší se na zemský úřad kompetence ministerstva školství a nár. osvěty:

1. při zcizení církevního majetku až do 40.000 Kč;
2. při zatížení církevního jmění až do 80.000 Kč.

K II. kapitole příjmové.

Béře-li beneficiát z přebytku jmění kostelního doplněk kongruy, může zemský úřad na základě zmocnění výnosem ministerstva školství a nár. osvěty z 1. března 1919, č. 10.271, při nepostačitelnosti jmění kostelního na žádost duchovního konati šetření, které

by eventuelní převzetí dotčených příspěvků na náboženský fond ospravedlnilo.

Pozemkovou daň, kterou platí kostelní pokladna z pozemků in partem congruae beneficiátu přidělených, jest vložiti do příjmové položky příznávky čís. 9 nebo č. 1.

K III. kapitole příjmové.

Dle nynějšího stavu zákonodárného, pokud přicházejí v úvahu dávky k účelům církevním, lze dosud podati žádost za vykoupení neproměnlivých dávek naturálních, ohledně kterýchž neplatí praeklusivní lhůta 31. prosince 1885, jelikož vyvazení těchto dávek jest stanoveno již cís. patentem ze dne 4. března 1849, č. 152 ř. z., a nikoli teprve zákonem ze dne 11. května 1869, č. 87 z. z., ke kterémuž se vztahuje výše zmíněná praeklusivní lhůta.

Pokud nebyl proveden knihovní pořádek ohledně peněžitých dávek neproměnlivých, které na základě zákona ze dne 11. května 1869, č. 87 z. z. zdarma nebo za plat byly již zrušeny, má dle § 16 téhož zákona první politická instance rozhodovati a dle zákona postupovati.

Na případy tohoto druhu se rovněž nevztahuje praeklusivní lhůta 31. prosince 1885, stanovená zákonem ze dne 27. února 1885, č. 16 z. z.

Dle § 98 vládního nařízení čís. 124/1928 Sb. z. a n. může ministerstvo školství a nár. osvěty zmocnití politické úřady II. stolice, aby z příjmů v příznávce, dle svrchu citov. vládního nařízení k úpravě předložené uvedených, vyloučily:

- a) naturální dávku (plnění) veřejnoprávní i soukromoprávní povahy, která po dobu 40 let nebyla odváděna,

- b) naturální dávku (plnění), jejíž skutečná nynější peněžitá hodnota, zjištěná politickým úřadem I. stolice, nepřesahuje u žádného z jednotlivců touto dávkou povinných částku 20 Kč ročně.

Tyto dávky mohou však býti z příjmů vyloučeny pouze tehdy, požádá-li o to zvláště příslušný duchovní a vzdá-li se zároveň za sebe a své právní nástupce trvale nároku na tyto dávky a biskupská konsistoř toto vzdání schválí.

Ve všech případech, ať jde o jakékoli dávky k účelům církevním, jest souhlasná vůle obou stran způsobila ke zrušení dávky za souhlasu církevního a státního.

Desátková dávka je povahy soukromoprávní. I její náhradní peníz je povahy soukromoprávní.

Byl-li desátek od nepamětných dob regulován určitou částkou, nemůže býti pochybností o tom, hledíc k soukromoprávní povaze tohoto plnění, že osadníci nabyli vydržením práva na reluování tohoto naturálního plnění určitou peněžní částkou.

K V. kapitole příjmové.

Úroky z jistin nadačních uložených u soukromníků.

Každá soukromá jistina, jež byla se svolením půjčena z kostelního jmění, budiž zajištěna dlužním úpisem, formou dokonalým; tento dlužní úpis jest vtěliti do veřejných knih (pozemková kniha) a to v pořadí věřiteli přiměřeném a naprostou jistotu skýtajícím. Splácejí-li se soukromé kapitály, má se hleděti k tomu, aby dlužník mimo běžné úroky z jistiny zapravil ještě úroky za nastávající půlletí na místě výpovědi z kapitálu, a ty jest do příjmu zařaditi.

Splacená jistina zařadí se při skládání účtů v příjmech jako „splacená jistina“ do sloupce pro hotové peníze a zároveň ve vydání ve sloupci pro cenné papíry se vydá, a že se tak stalo, při úrocích intra lineas se poznamená. Současně v záznamní knize jistin, ve které úroky z tohoto kapitálu jsou předešlé, kapitál tento jako splacený se přeškrtně. Splacené kapitály však dlužno zase vhodným způsobem znovu uložit, zejména jsou-li to kapitály nadační, za kterýmž účelem veškerý s novým uložením takového kapitálu spojený výdaj postaví se v sloupci pro hotové peníze ve vhodné rubrice „nově uložené kapitály“ — do vydání, kdežto docílený nový a řádně specifikovaný kapitál se v rubrice „nové zakoupené kapitály“ v sloupci obligačním dá do příjmu, načež se také zapíše do výkazu o splatnosti úrokův a do knihy jistin za účelem příštího řádného vybírání úroků. Splacena-li jistina bezvadně, mají se dlužníku vydati výmazné kvitance, aby pozemkové knihy uvedl do pořádku. Pokud se týká osvobození těchto od kolků a poplatků, jakož i ověření podpisů stran, viz říšský zákon ze dne 31. března 1875, čís. 52 a ze dne 28. prosince 1890, č. 234.

Při tom se ještě připomíná, že přijímatí výpovědi kostelních a nadačních jistin ponecháno jest patronátním správám a zeměpanským komisariátům. Právo splacené jistiny přijati a výmazně stvrditi jest jim ponecháno do 100 zl. (200 K). Při obnosech větších než 100 zl. má okresní úřad kvitanci, od patronátních správ a zeměpanských komisariátů vydanou, osvědčiti. Patronátním úřadům se však ukládá, aby při splacení kapitálů zádušních, nehledě k výši obnosu, podaly průkaz o jich novém uložení. V žádném případě však není patronátním správám a zeměpanským fojtovním komisariátům dovoleno, aby samy kostelní a nadační jistiny vypovídaly; zůstává tím spíše taková výpověď nadále vázána církevním

a státním souhlasem. (Nařízení místodržitelství ze dne 27. listopadu 1877, č. 53.063, sbírka norm. č. 156.)

Žádají-li strany, jak se častěji přihází, prohlášení k výmazu starších, dávno prý splacených, avšak knihovně váznoucích pohledávek, jest především zjištění, zda dotčený dluh s úroky skutečně byl splacen.

Jest věcí toho, kdo prohlášení neb kvitanci žádá, přinéstí úřadu všechny doklady, které by toto pátrání usnadnily nebo vůbec umožnily. Nemohl-li by žadatel výmazní kvitance takové doklady předložit, má se zkoumati, zda nelze podati důkaz o přerušení (40 letého promlčení). Nemohl-li by býti podán ani důkaz o přerušeném promlčení (uznáním se strany dlužníka, placením úroků, podáním žaloby), nechť se výmazná listina vydá, ježto se může podati o výmaz žaloba, takže by žalovaný kostel, nadace a t. j. ještě platil náklad sporu.

Doba promlčecí.

§ 1479 o. obč. zák.: Všechna práva proti osobě třetí, ať jsou zapsána do veřejných knih čili nic, zanikají zpravidla, když jich oprávněný po třicet let nevykonává nebo po též čas mlčí.

§ 1480 o. obč. zák.: Pohledávky zadržných ročních platů, zejména úroků, rent, příspěvků vyživovacích, dávek výměnkových a anuit určených k umorění jistiny zanikají ve třech letech, právo samo promlčuje se, nevykonává-li se po třicet let.

Zvláštní doba promlčecí.

§ 1486 o. obč. zák.: Ve třech letech promlčují se pohledávky:

1. za dodávky věcí neb provedení prací neb jinaká plnění v provozování živnostenském, kupeckém neb vůbec obchodním;

2. za dodávky zemědělských neb lesnických výrobků při provozování zemědělství neb lesnictví;

3. za převzetí ke stravování, ošetřování, léčení, výchově neb vyučování osobami, které se tím zabývají neb v ústavech, které slouží takovým účelům;

4. nájemného a pachtovného;

5. zaměstnanců, pokud se týká platů a náhrady výloh ze služebních smluv pomocných pracovníků, nádeníků, čeledí a všech soukromých zřízenců, jakož i pohledávky zaměstnavatelů ze záloh poskytnutých na takové pohledávky;

6. lékařů, zvěrolékařů, pomocnic ku porodu, soukromých učitelů, advokátů, notářů, patentových zástupců a všech jiných osob veřejně ustanovených k obstarání některých věcí, pokud se jedná o odměny za jejich výkony a náhradu jejich výloh a pohledávky stran ze záloh oněm osobám daných.

Předpisy o zkrácení promlčecích lhůt nedotýkají se níže uvedených ustanovení, pokud tato ustanovení jinak rozhodují o promlčení a to:

1. ustanovení mezinárodní úmluvy o železniční nákladní dopravě;

2. železničního dopravního řádu s dodatky;

3. ustanovení zákona ze dne 1. května 1869, č. 58 ř. z., jímž se stanoví lhůta, po jejímž projití pomíjejí nároky všeobecných nemocnic proti zemským fondům na náhradu ošetrovacích nákladů;

4. ustanovení § 19 pojišřovacího řádu;

5. všech jiných předpisů, jimiž pro nároky uvedené v §§ 1486 a 1489 o. obč. z. je stanovena promlčecí lhůta kratší než tříletá.

§ 1489 o. obč. z.: Každá žaloba na náhradu škody promlčuje se ve třech letech od té doby, kdy se poškozený dověděl o škodě a osobě škůdcově, ať již škoda vzešla porušením smluvní povinnosti,

či mimo vztah k nějaké smlouvě. Nedověděl-li se poškozený o škodě neb o osobě škůdcově, nebo vznikla-li škoda zločinem, zanikne právo žalobní teprve po třiceti letech.

Zákon ze dne 26. března 1925, č. 47 Sb. z. a n., o prodloužení promlčecí lhůty pro některé pohledávky:

§ 1. Pohledávky uvedené v §§ 1480 a 1486 ob. zák. obč., pro které byla císařským nařízením ze dne 19. března 1916, č. 69 ř. z. (III. dílčí novelou k ob. zák. obč.), zkrácena promlčecí lhůta na tři roky a které dospěly do 1. dubna 1925, promlčí se dnem 1. dubna 1928, pokud se nepromlčely již před tím, podle dřívějších předpisů uplynutím delší doby ode dne splatnosti neb od posledního porušení promlčení.

§ 2. Ustanovení § 1 neplatí pro pohledávky, jejichž promlčecí lhůty jsou upraveny podle §§ 1 až 5 zákona ze dne 26. března 1925, č. 46 Sb. z. a n., o úpravě promlčecích lhůt pro některé pohledávky a závazky v poměru k cizině.

§ 3. Ustanovení §§ 192 a 194 III. dílčí novely k ob. obč. zák. (t. j. §§ 1480 a 1486 o. obč. zák.) nabudou účinnosti dnem 1. dubna 1928 pro pohledávky, které dospějí dnem 1. dubna 1925 počínajíc.

§ 4. Provéstí tento zákon, jenž nabývá účinnosti 1. dubna 1925 a platí toliko pro Čechy, Moravu a Slezsko, náleží ministru spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

Vzor výmazného prohlášení.

(Dle zákon. říšsk. ze dne 28. prosince 1890 č. 234 kolku a poplatku prosto.)

V ý m a z n é p r o h l á š e n í .

Na nemovitosti ^{čís. pop.} kn. vl. 6 v N., bylo sub. praes. ....
(resp. sine praes.) dle dlužního úpisu ze dne 10. dubna

1832 vtěleno právo zástavní pro jistinu kostela v.....
v obnosu 30 zl., pravím třicet zlatých vídeňské měny.
Ježto tato jistina dnešního dne obnosem dvaceti pěti
korun a 20 haléřů byla splacena, dává podepsaný
patronátní úřad svolení, aby právo zástavní pro jistinu
kostela v....., obnosem 30 zl. víd. m. na used-
losti čís. p. v N. knihovně váznoucí, na základě to-
hoto prohlášení bylo vymazáno.

....., dne.....

Patronátní úřad v N.

L. S.

N.,

knížecí patronátní komisař.

Já N. N., v N. rozený, 30letý, kontrolor velko-
statku v N., stvrzuji tímto pravost podpisu p. N., mně
osobně známého patron. komisaře velkostatku v N.,
jakož i že od něho toto prohlášení v mé přítom-
nosti vlastnoručně bylo podepsáno.

....., dne.....

N. N.,
kontrolor.

Já N. N., v N. rozený, 26letý, zádušní účetní
velkostatku v N., stvrzuji tímto pravost podpisu p.
N., mně osobně známého patron. komisaře v N., ja-
kož i že toto prohlášení v mé přítomnosti vlastno-
ručně podepsal.

....., dne.....

N. N.,
zádušní účetní velkostatku v N.

Výnos místodržitelství ze dne 12. června 1886, č.
43.841 a 16. dubna 1888, č. 23.000, kterým bylo na-
řizeno, že se nemá hleděti na jistiny z doby před
rokem 1799, které jsou označeny rýnskou měnou,
neb jichž měna není knihovně označena, jako by
byly ve vídeňské měně, nýbrž v poměru, v jakém je
konvenční mince k rakouské měně (100:105), a tak
že se mají i úrokovatí a započítávat, byl změněn

rozhodnutím plenissima nejvyššího soudního dvoru,
pokud se týká výnosem ministerstva kultu a vyučo-
vání ze dne 22. srpna 1891, č. 7470, intimovaným
místodrž. norm. výnosem ze dne 27. srpna 1891, č.
96.889 (sbírka místodrž. norm. č. 144, str. 144) tak,
že kapitály tyto, není-li v tom směru zvláštního pra-
voplatného soudního rozhodnutí, soudního neb mi-
mosoudního narovnání aneb smlouvy opačného ob-
sahu, mají se platiti a úrokovati v poměru 100:42.

Co se týká tak zv. „nesplatitelných“ nadací, může
se dle panující praxe zaplacení se strany dlužníka
také přijati, ježto jest při takových (knihovních) zá-
vadách sporno, nemůže-li býti tato nesplatitelnost
vykládána toliko ve prospěch zadluženého, tudíž: že
jemu ovšem jistina nemá býti se strany nadace vy-
povězena, zaplacení však s jeho strany mohlo by
se přijati. Aby se v takových speciálních případech
nabylo úplné jistoty, doporučuje se, požádat finanční
prokuraturu o dobré zdání, při čemž ovšem nutno
přiměřeně vysvětliti, jak se věc má a spisy příslušné
připojiti.

K VIII. kapitole příjmové.

Příjmy z výkonů církevních,
ofěry atd.

Dle výnosu ministerstva kultu a vyučování pro
Čechy — (platí jako normální výnos) — ze dne 7.
listopadu 1884, č. 20.122, jest hraditi deficit kostela
především vnitřní cestou t. j. sbírkami, ofěrami, po-
platkem z lavic atd.

Když tímto způsobem nelze deficit uhraditi, má
povinnost ta býti uložena těm, pro něž kostel jest
ustanoven.

Oběti, které při obětních obchůzkách oltáře se
skládají, příslušejí, není-li známo jiné mínění obětují-
cího, duchovnímu správci. Oběti z obětní pokladnice

příslušejí ústavu chudých, může však při chudých kostelích mimo tuto obětní pokladnici ještě druhá býti zřízena ve prospěch nedostatečných kostelních potřeb. (Dvor. dekr. ze dne 7. listopadu 1811, Dv. č. 16.336. Gub. nař. ze dne 25. listopadu 1811, G. č. 48.679. Jaksch, svazek 9., strana 203.)

[Za příčinou toho, že správa chudinského fondu přešla na obce, je citovaný předpis, týkající se obětní pokladnice pro chudé, zastaralý a neplatný.]

Oběti, které se dávají v poutních kostelích o pouti při obchůzkách kolem oltáře, náležejí kostelu.

O mešních a obětních penězích, jež ve prospěch kostelů se sešly, mají se také — bez rozdílu patronátu — oddělené účty vésti a zemskému úřadu ke schválení předložit. Tyto účty má podepsati duchovní správce, vikář (děkan) a účetní.

(Dvor. dekrét ze dne 11. prosince 1806, č. 22.586

„ „ „ „ 29. října 1807, „ 21.164

Gub. nařízení „ „ 13. června 1811, „ 23.123

Jaksch, svazek 8., strana 450.—452.)

V praxi se však v nynějších dobách podobné účty o obětních a mešních penězích ani k revisi úřadům nepředkládají — ani nevyžadují.

Obětované svíce zapalují se při bohoslužebných slavnostech, obětovaný vosk a voskové figury se prodají čas od času voskářům a výtěžek peněžní odvede se do zádušní pokladny.

Ani představení, ani služebníci chrámoví nesmějí provozovati obchod s voskovicemi nebo voskovými figurami.

K IX. kapitole příjmové.

Příjmy z lesa zádušního.

Pro hospodaření s lesem zádušním vyžaduje se

zvláštní operát (hospodářský plán) na jeden nebo více roků, schválený zemským úřadem.

Všechny rozpočty na obdělávání, jakož i účty z lesních přírodnin, jež ovšem jest doložiti a zodpovědnými osobami podepsati, mají se každoročně předkládati dozorcím úřadům (okresním úřadům), aby je potvrdily. Účet z přírodnin má vykazovati eventuelní zbytek z předešlého roku, úplný příjem a veškeré vydání (prodej, erekční neb nadační dávku atd.) a konečnou zásobu.

Dříví má se prodávati ve veřejné dražbě, avšak beneficiátovi (k domácí spotřebě) přísluší před jinými kupci (při stejném podání) přednost, ano nejbližší nárok odebíratí dříví ze zádušního lesa. Jiné výhody pro beneficiáta (slevy na ceně atd.) bylo by dáti dříve schváliti.

Dle gub. nařízení ze dne 22. ledna 1836, č. 847 (Sbírka prov. zák. pro král. České sv. 18., r. 1836, str. 35) a dle nařízení v něm citovaných mají patronátní úřady, ve spojení s lesním personálem v ohledu tom jim podřízeným, co do správy kostelních a farských lesů vykonávati *bezprostřední dozor* — pod vrchním dozorem politického úřadu.

Ježto však účty kostelních lesů dle jednotlivých případů, pokud se týká dle výnosů bisk. konsistoří a zemských úřadů mají tvořiti integrující součást kostelních účtů a ježto následkem toho dle předpisů církevních a státních beneficiát je spoludozorcím orgánem, má též i on tyto účty, rejstříky pro kácení, jakož i dražební protokol podepsati a má býti také o přejímání káceného dříví a o dražbě jeho včas vyrozuměn.

Hospodářské lesní plány

kostelů a farních obročí schvaluje obyčejně na

10 let zemský úřad za souhlasu příslušné biskupské konsistoře.

K IX. kapitole příjmové.

Ochrana lesů.

Zákonem ze dne 29. února 1928, č. 37 Sb. z. a n., byla stanovena provisorní ochrana lesů.

Zákon ten byl vyhlášen dne 23. března 1928. Za 14 dní po vyhláše vešel v platnost.

Dle guberniálního výnosu ze dne 22. ledna 1836, č. 847, nesmí vlastník panství (patron) v kostelním lese bez úředního povolení dříví káceti. Toho nařízení jest i tehdy dbáti, kdy se les neobhospodaruje podle schváleného hospodářského plánu.

Dle § 2 cís. patentu z 3. prosince 1852, č. 250 ř. z., nesmí se půda lesní bez povolení kultuře lesní odníti. Povolení případné při lesích obecních a soukromých dává dnes příslušný okresní úřad. (Dříve krajský úřad.)

Dle patentu ze dne 15. května 1779, č. 2069, se vybírá při poukazu dříví z kostelního (t. j. při běžném kácení dle hospodářského plánu) 2 kr. konvenční měny z 1 zl, tedy 2'45 K — 7 haléřů.

Dle zákona ze dne 29. února 1928, č. 37 Sb. z. a n., § 6 dává povolení k mimořádné lesní těžbě při ploše přes 50 ha ministerstvo zemědělství, při menší ploše politický úřad II. instance.

Na Podkarpatské Rusi dává povolení k mimořádné těžbě státní lesní úřad.

Co v těžbě předmýtní se těžilo nad 20%, jest považovati za lesní těžbu mimořádnou a takovou těžbu povolovati přísluší úřadu, určenému v odst. 2, § 6 zákona č. 37 z 29. února 1928 Sb. z. a n., t. j. ministerstvu zemědělství.

Žádost k ministerstvu zemědělství se podává prostřednictvím příslušné okresní lesní inspekce, která k žádosti připojí svůj odborný posudek. Okresní lesní

inspekce předloží žádost zemskému úřadu, který ji předloží ministerstvu zemědělství dle výnosu ministerstva zemědělství ze dne 10. července 1924, čís. 52.920—XIV—1924.

Ministerstvo zemědělství zmocnilo výnosem ze dne 19. září 1923, č. 60.326/XIV, okresní úřady, aby povolily při hrozícím nebezpečí kůrovců mimořádné mniškové těžby — ovšem proti dodatečnému schválení.

Výnosem ministerstva zemědělství ze dne 10. července 1924, č. 52.920—XIV—1924, bylo stanoveno, aby za účelem jednotnosti ve vyřizování a evidence byly spisy, kde jde o mimořádnou lesní těžbu, postupovány tomuto ministerstvu prostřednictvím lesnicko-technického oddělení zemského úřadu.

K X. kapitole příjmové.

Příjmy z honitby.

Říšský zákon ze dne 7. března 1849, č. 54, kterým dřívější výhradní právo vrchností bylo zrušeno, jest v Čechách nahrazen zákonem zemským ze dne 1. června 1866, č. 49 zák. zemského.

Samostatné vykonávání práva honebního přísluší držitelům pozemků souvislých, majících nejméně 200 jiter dolnor. míry čili 115 hektarů. (§ 2).

Rovněž jest na pozemcích dokonale a trvale ploty neb zděmi ohrazených zůstaveno vlastníku pozemku vykonávati právo honební, nehledíc k výměře pozemků (§ 3).

Ve všech ostatních případech činí obce místní, ba i každé zeměpisné místo jediné společenstvo, tak zvané společenstvo honební, jemuž přísluší výkon práva honebního, ač mají-li jejich souvislé pozemky nejméně 115 hektarů (§ 4).

Mimo Čechy přísluší výkon práva honebního obci místní; viz nález správního soudního dvora č. 1532 - Budwinski.

Nemají-li pozemky veškerých osadníků tuto výměru, přidělí výbor okresní výkon práva honebního honitbě, kteráž s nimi nejvíce hraničí.

Totéž platí o pozemcích, nemajících 115 ha kteréž úplně neb do dvou třetin od některé honitby obklíčeny jsou.

Společenstvo honební (mimo Čechy: obec) právo honební buď pronajme, buď znalci zvláště k tomu ustanovenými a pod přísahu vzatými vykonává.

Pronájem se děje buďsi z ruky neb veřejnou dražbou pravidelně na dobu 6 let (§ 6 a 17 téhož zákona).

Společenstvo zastupuje výbor 3 neb 5 členů od osadníků zvolených (§ 8).

Výnos práva honebního jest dle § 22 zákona ze dne 1. června 1866 pro království České, č. 49 (nařízení presidia místodržitelství ze dne 12. června 1866, č. 2462) poměrně t. j. dle výměry pozemků, na nichž honitba se provozuje, rozdělití. —

K XI. kapitole příjmové.

Příjmy hřbitovní (poplatky z hrobů).

O účtování pohřebních poplatků, speciálně s ohledem na taksy za místa hrobová, má farní úřad založití a vésti vlastní rejstřík. V tomto rejstříku má býti přesně uvedeno číslo hrobu, jméno, stáří a stav zemřelého, jakož i den pohřbu. Na hrobech samých má hrobník, který má býti člověk řádný a spolehlivý, uvéstí číslo hrobu; ke kontrole má také vésti stejnou záznamnou knihu a ji v každé době, je-li o to žádán, předložití k revisi. Zároveň se doporučuje

zhotoviti situační plán každého hřbitova, jenž by byl přiměřeně pro hroby rozdělen, tyto čísla označiti a při pohřbech také dle plánu postupovati.

Dle dvorního dekretu ze dne 20. října 1825, č. 28.457, publikovaného guberniálním dekretem ze dne 8. listopadu 1825, č. 58.843, v české prov. sb. z. VII. č. 181, hradí náklad na zřízení a udržování hřbitova konfesionelního tíž konkurenční faktori jako při stavbě kostelů.

Jen v tom případě, že někdo jiný než konkurenční faktori vybírá hřbitovní poplatky nebo jest v konkrétním případě jiná zákonná zvyklost, mají ti, kdo dotčené poplatky vybírají nebo dle zákonné zvyklosti jsou zavázáni, svrchu zmíněný náklad na hřbitov hraditi.

Nejsou-li poplatky vybírány a nelze prokázati zvyklost, jest dle svrchu citov. dvorního dekretu vyjednávatí s interesenty a nelze-li docíliti dohody, jest uložiti farnímu kostelu, aby hradil náklad na opravu hřbitova, začež jest farnímu kostelu přiřknouti poplatky za místa hrobová, kteréž by bylo ovšem nutno zavéstí.

Tento postup v poslední větě vylíčený týká se zřejmě jen oprav a nikoli zřízení hřbitova.

Rovněž nelze o konkurenčních faktorech mluvití, jedná-li se o hřbitov u filiálního kostela.

Dle dvorních dekretů ze dne 3. června 1788, č. 1034 a ze dne 14. března 1822, č. 6358 (Jaksch sv. VII. str. 129), jest náklad na stavební opravy kostela, fary jakož i hřbitova, náležejícího do vlastnictví kostela, tvořícího dle dvorních dekretů součástku budov bohoslužebných (viz výnos ministerstva kultu a vyučování ze dne 22. května 1874, č. 14.903), hradití z kostelního jmění jen potud, pokud má kostel postadatelné kmenové jmění. Není-li toho jmění, jest ohledně opravy farních kostelů a tedy i hřbitovů,

pokud jsou ve vlastnictví farních kostelů, postupovati dle dekretu dvor. kanceláře ze dne 24. prosince 1782, č. 283, rozšířeného dekretem dvor. kanceláře ze dne 29. ledna 1783, č. 436, kterými se stanoví, že tam, kde farní neb jiné kostely mají vlastní jmění, jest tohoto použití k vystavení a ke zřízení nových a k opravám filiálních kostelů a že obce mají přispívati buď třetinou (na Moravě), buď mají býti přidržovány k poskytování prací nádenických a dovozů (v Čechách.)

Dle § 3 odstavce d) zákona ze dne 30. dubna 1870, ř. z. č. 68, ve příčině organizace veřejné služby zdravotní, přísluší do oboru samostatné působnosti obcí, aby hřbitovy a úmrlčí komory zřizovaly, udržovaly a na ně dohlížely, a může nyní od státu se stanoviska zdravotního jen místní obec býti přidržena k takovým stavbám (rozšíření, založení). Tato povinnost obcí odpadá u hřbitovů jen tehdy, jestliže potřebě se vyhovuje trváním anebo zřízením hřbitovů konfesionálních — nález správního soudního dvora ze dne 3. července 1889, č. 2407 (Budwinski 1889, čís. 4784).

Již guberniálním dekretem ze dne 16. června 1826, č. 26.919 (Sbírka čes. provinc. zák. svaz. 8., str. 109.) bylo nařízeno, nepovažovati umrlčí komory, jichž účelem hlavním bylo, aby se lidé nepochovávali zaživa, za zařízení náboženská, nýbrž za zdravotní, a aby se náklad uhrazoval z fondů pro taková obecná zařízení. Výjimka mohla by se event. státi jen potud, kdyby tyto komory sloužily k umístění kostelního náčiní.

Ohledně konfesionálních hřbitovů má však nastati státní účast jen tehdy, když se povolane církevní orgány nebo konkurenční činitelé rozhodnou, že založí takový hřbitov, nebo že budou stavěti na stávajícím již hřbitově konfesionálním, a proto žádají, aby státní úřady dle § 57 zákona ze dne 7.

května 1874, ř. z. č. 50, zakročily, aby se užilo církevního konkurenčního práva, jež zákonem ze dne 30. dubna 1870 vůbec nebylo změněno.

(Nález správního soudního dvora ze dne 3. července 1889, č. 2407.)

Toto poslední ustanovení a dobrovolná dávka předpokládá však jednomyslné usnesení všech konkurenčních činitelů, ježto — při nedostatku kostelního jmění — dle § 32 zák. ze dne 7. května 1874, ř. z. č. 50, stávající již patronátní břemena jen na určitý předmět se vztahují a rozmnoží-li se potřeby bohoslužebné farní osady — zvyšována býti nesmí. Podotýká se ještě, že z citovaného zákona o organizaci veřejné služby zdravotnické nesmí býti vyvoláno, že by tím pro jednotlivé náboženské společnosti zřízené hřbitovy měly býti svého konfesionálního rázu zbaveny a považovány za ústavy obecní, všeobecným účelům zdravotnickým sloužící, a tím že by dohledu kostelních úřadů měly býti odňaty, nýbrž že se tímto nařízením ukládá obcím povinnost: pokud toho vyžaduje péče o veřejné zdravotnictví a pokud není o to jinak vhodně postaráno — zřizovati místa pohřební, je v dobrém stavu udržovati a k nim dohlédati, a že veškeré hřbitovy, nechť již mají určení všeobecné nebo jen na určitou náboženskou společnost omezené, podléhají, co se týče zachování předpisů zdravotnických — obcím. (Jednotlivým náboženským společnostem patřící tak zv. „konfesionální hřbitovy“ jsou církevní ústavy neboli náboženské, jelikož zřízeny jsou pro určité vyznání náboženské dle obřadů tohoto náboženství jsou zřízeny, a na nichž náboženské obřady se vykonávají. (Nález správního soudního dvora ze dne 2. března 1895, čís. 1113.)*)

*) Dle výnosu nejvyššího soudu ze dne 2. července 1873, č. 6528, z. ř. V. VI. roč. č. 41 str. 163—164, patří nárok na zaplacené místo hřbitovní na pořad práva soukromého.

Pokud se pak týká přispívání k zařízení, přeložení neb rozšíření *katolických hřbitovů*, nařídilo ministerstvo kultu a vyučování vyn. ze dne 30. května 1888, č. 3559 (místodrž. okružní vyn. ze dne 6. července 1888, č. 56.513, obsaž. ve sbírce místodrž. normál. č. 457 z r. 1888) následující:

1. Ohledně etátu kultu *není všeobecné povinnosti*, aby v podobných případech ze svých prostředků přispíval, *avšak zvláštní povinnost z titulu patronátu plynoucí* budiž posuzována vždy podle těchže zásad, dle nichž se řídí konkrétní povinnost každého soukromého patrona. Není-li tudíž patron zavázán k podobným nákladům přispívati — tudíž i prostředky etátu *kultu ohledně kostelů pod patronátem náboženského neb studijního patronátu* stojících *k přispívání přidržány* býti nemohou.

Výjimka z této zásady připouští se jen v základě výslovného povolení výnosem ministerstva kultu a vyučování daného, o něž v každém případě zvlášť se musí žádati.

2. Totéž platí o povolení ke zcizení neb *zatížení základního jmění kostelů veřejného patronátu*, jakmile není úplně vyloučena možnost, že by právě následkem těchto výloh patron mohl býti nucen přispívati k nějakému jinému nákladu, který by se časem svým objevil a který jinak ze zádušního jmění mohl být uhrazen.

3. Pokud se týká *svolení k výminečnému příspěvku ze zádušního jmění*, bude v první řadě směrodatna okolnost, že dotčený hřbitov na každý způsob jest vlastnictvím kostela a že zůstane záduš čili kostel i nadále oprávněn *vybírat pohřební poplatky, jichž výnos musí patronu i kostelu skýtatí odškodnění za výlohy, jež se hřbitovem měli*.

4. K žádostem a návrhům za povolení takových příspěvků budtež připojeny vždy výpisy z kostelních

úctů z posledních let, průkaz, mnoho-li v těchto letech pohřební *poplatky vynesly*, jakož i vyjádření účtárny zemského úřadu o tom, jaký účinek povolení kýženého příspěvku ze zádušního jmění bude mítí vůbec na jmění zádušní, na výtěžek z pohřebního a hlavně na příští konkurenční příspěvky patrona.

V druhé řadě přihlížeti dlužno při povolování podobných příspěvků na schopnost příslušných politických obcí, jsou-li totiž s to, náklady se zařízením obecního hřbitova hraditi samy ze svého.

Pročež budtež připojeny vždy také přesné průkazy o stavu jmění a o hospodářství těchto obcí, o přímé náležitosti berní a o stávajících již přírážkách svého druhu.

Na základě těchto pomůcek budiž vždy v dotčených zprávách stav věci náležitě objasněn a návrh, který se klade s ohledem na zmíněná stanoviska, podrobně odůvodněn. To se okresním úřadům na vědomí dává, aby příště se dle toho řídily.

Rodinné hroby.

Dle § 10 zákona ze dne 23. dubna 1925, čís. 96 Sb. z. a n. 1) nesmí nikdo brániti slušnému pohřbení na hřbitově, ani je zakazovati, ani rušiti.

Slušným pohřbením rozumí se výkon pohřebních obřadů a projevů, jakož i pohřbení v rodinném hrobě, nebo ve zvláštním oddělení pro souvěrce zemřelého, zřízeném se souhlasem politického úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice nebo (není-li takového oddělení) i v běžné řadě hrobů.

Totéž platí o náhrobcích, pomnicích a jiných zařízeních památce zemřelého sloužících.

Obřady, projevy, náhrobky a pomníky nesmějí obsahovati nic, čím by city náboženské obce (společnosti), jíž hřbitov patří, byly uráženy.

2) Duchovní správci nebo jiní představitelé náboženské obce (společnosti, spolku) smějí odepřít pohřbení mrtvoly zemřelého, jenž nebyl příslušníkem, na svém hřbitově jen, je-li v obvodu místní obce, kde smrt nastala nebo mrtvola byla nalezena, hřbitov obecní nebo hřbitov pro příslušníky církve nebo náboženské společnosti, již zemřelý patřil.

Pohřbení v rodinném hrobě nesmějí však ani v těchto případech odepřít.

Z ustanovení § 10 zákona č. 96/1925 Sb. z. a n., týkajícího se pohřbení jinověrců na konfesionálním hřbitově, nelze odvozovati právo spoluožívání kostelů a kaplí na konfesionálním hřbitově jinou náboženskou společností. (Rozhodnutí nejvyššího správního soudu ze dne 8. října 1927, č. 16.107/26.)

3) Je-li v politické obci více cizích náboženských hřbitovů, ale žádný obecní, pohřbí se zemřelý na hřbitově dle přání toho, kdo objednává pohřeb.

4) Kdo jedná proti ustanovením odst. 1. až 3. tohoto paragrafu, budiž potrestán politickým (policejním) úřadem první stolice (administrativní policejní vrchností) pokutou do 1000 Kč, za přitěžujících okolností však pokutou do 4.000 Kč nebo vězením (uzamčením) do 14 dnů.

Nedobytná pokuta budiž proměněna v přiměřené vězení (uzamčení) do 14 dnů.

Dle rozhodnutí nejvyš. správního soudu v Praze ze dne 7. února 1934, č. 1688/34, zákon č. 96/25 Sb. z. a n. předpokládá sice existenci rodinného hrobu, ale nemá předpisu, jakých formálních předpokladů je třeba ke vzniku a založení takového rodinného hrobu. Ba ani pozdější zákonodárství otázky té neupravuje.

Dlužno proto, dle téhož rozhodnutí nejvyššího správního soudu, otázku tu posuzovati dle práva platného v době vydání zákona č. 96/25 Sb. z. a n.

V době té platilo ustanovení § 14 zákona č. 50/1874 ř. z. (srov. Boh. A—661), podle něhož vnitřní záležitosti církve katolické řídí se předpisy církevními, pokud neodporují zákonům státním a podléhají správě orgánů církevních.

Takovými vnitřními záležitostmi církevními jsou i správní záležitosti konfesionálních hřbitovů katolických po stránce ústavů kultových, jak se vyslovil nejvyšší správní soud ve svém nálezu Boh. A—5497/26.

Dle toho, co svrchu bylo řečeno, jde hlavně o otázku rodinných hrobů.

Nejvyšší správní soud nálezem ze dne 7. února 1934, č. 1688/34, stanoví, že ke vzniku rodinného hrobu na konfesionálním hřbitově katolickém, ať již na základě smlouvy nebo konkludentního činu (zaplacením částky, předepsané hřbitovním řádem), je třeba schválení příslušného biskupa.

Schválení to může býti biskupem přenecháno buď všeobecně, buď v jednotlivém případě, duchovnímu správci, který jest generálně nebo singularně k tomu zmocněn.

Ke znaku rodinného hrobu nežádá zákon, aby hrobka byla zděná.

Ve smlouvě, nutné ke zřízení rodinného hrobu, může býti obsažena podmínka, že nárok na uložení do rodinného hrobu (hrobky) ztrácí ten, kdo by si vyžádal kremace.

Tuto podmínku nelze považovati za nedoloženou vzhledem k tomu, že dle svrchu citovaného rozhodnutí nejvyššího správního soudu jsou i správní záležitosti konfesionálních hřbitovů katolických vnitřními záležitostmi církevními, pokud neodporují zákonům státním.

Zákonu státnímu neodporuje, stanoví-li správa konfesionálních hřbitovů katolických, že kremací se

ztrácí nárok na rodinný hrob, poněvadž zákon křesťanský není obligatorní, ale je povahy fakultativní; ponechává totiž jak jednotlivcům, tak i náboženským společnostem na vůli, aby ustanovili způsob pohřbu.

Jinak jest tomu však, jde-li o příslušníka rodiny, mající rodinný hrob, který smlouvu, týkající se rodinného hrobu, nepodepsal.

Nepohřbítí dotčeného příslušníka rodiny po projevnutí jeho vůle býti pohřben ohněm, by odporovalo § 11 zákona ze dne 7. prosince 1921, čís. 464.

Úmrlčí komory.

Dekretem dvorní kanceláře ze dne 11. října 1819 bylo uspišeno zřizování umrlčích komor u kostelů (nařízené v r. 1771) jakož i opravy jejich.

Zřizování umrlčích komor náleží do oboru působnosti zdravotní policie. (Nejvyšší ustanovení ze dne 8. dubna 1845 — dekret dvor. kanceláře ze dne 13. dubna 1845, č. 12.427.)

Zákon ze dne 30. dubna 1870, ř. z. čís. 68, § 3 lit. d) ustanovil, že zřízení a udržování umrlčích komor, jakož i dozor nad nimi, jest zákonnou povinností, spadající do samostatného oboru působnosti obce.

Dle § 1 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 332 Sb. z. a n., provedeného zákonem ze dne 13. července 1922, čís. 236 Sb. z. a n., má však stát se starati o provedení zdravotní policie, příslušející dosud obcím.

Ale náklad věcný na umrlčí komory připadá také dnes k tíži obcí s výjimkou, že byl dán souhlas při zřízení nebo rozšíření hřbitova pod podmínkou, že zřizovatelé hřbitova se postarají i o umrlčí komoru. (Rozh. správního soudního dvora ze dne 7. února 1890, čís. 183.)

Z toho ovšem nenásleduje, že umrlčí komory t. j. pitevny, nemohou býti mimo obvod hřbitova zřízeny a že by nemohla býti zřízena pitevna pro obecní a konfesionální hřbitovy společně.

Správa hřbitovů konfesionálních.

Dle § 41 zákona ze dne 7. května 1874, čís. 50 ř. z., správa jmění kostelů a ústavů církevních při nich zřízených má býti zařízena tak, aby v ní měl účastenství správce kostela a zastupitelstvo těch, kteří jsou povinni, nestačilo-li by jmění, zapravovati náklady na potřeby kostelní a kteří jsou podpůrně právi ze závazků kostela nebo církevního ústavu.

§ 42 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z., stanoví: Podle pravidla vyřknutého v § 41, spravovati jmění kostelů farních mají společně správce fary, osada farní a patron kostela.

V Čechách však doposud se řídíme podle nařízení státního ministerstva ze dne 27. února 1862, č. 2211, dle něhož patron jest legitimován k zastupování kostelů za spoludozoru církevních a státních orgánů.

Kostelní účty v Čechách nepodpisují zástupci přífařenců.

Dle toho jest v Čechách posuzovati i otázku správy hřbitovů konfesionálních.

Správa hřbitovů obecních.

Zřídí-li politická obec hřbitov ve smyslu zákona ze dne 30. dubna 1870, čís. 68 ř. z., bez přibrání konfesionálních činitelů, jest požadované poplatky za místa hrobová a hrobky považovati za poplatky placené za používání obecního zařízení. (Nález správního soudního dvora ze dne 19. května 1882, čís. 870, Budw. čís. 1411.)

Konfesionelní hřbitov nemůže však býti přeměněn ve hřbitov obecní bez instančního rozhodnutí vešlého v moc práva.

Ani tehdy to není možno, když obec hřbitov konfesionelní spravuje a knihovně jest zapsána za vlastníci toho hřbitova. (Rozhodnutí správního soudního dvora ze dne 19. května 1882, č. 870, Budw. 1411.)

Knihovní zápis nerozhoduje o povaze hřbitova, neboť jest myslitelné, že hřbitov knihovně zapsaný za obecní následkem „věnování“ se stal konfesionelním.

Odmítne-li farní osada přispěti k úpravě nebo rozšíření konfesionelního hřbitova a hřbitov ten jest ze zdravotních důvodů nezpůsobilý k pohřbívání, nastane politické obci povinnost postarati se o přiměřený hřbitov. (Rozhodnutí správního soudního dvora ze dne 3. března 1880, čís. 388, Budw. č. 720.)

Rozšíření hřbitova, který se nalézá uvnitř obce, není přípustno a hřbitov ten má býti podle zákona uzavřen. (Rozhodnutí správního soudního dvora ze dne 31. ledna 1878, čís. 196, Budw. č. 202.)

Hřbitov obecní vedle hřbitova konfesionelního.

Zřízením obecního hřbitova nezaniká povinnost přifařenců zříditi konfesionelní hřbitov.

Tato povinnost zaniká jen tehdy, stává-li se konfesionelní hřbitov zřízením obecního hřbitova pro dotčenou farní osadu postradatelným, jakož i nezaniká zřízením konfesionelního hřbitova povinnost obce zříditi obecní hřbitov. Tato povinnost zaniká však potud, pokud zřízením konfesionelního hřbitova se stalo postradatelným zřízením obecního hřbitova. (Rozhodnutí správního soudního dvora ze dne 3. února 1888, sv. XII—3911.)

Hřbitovní fondy.

Č. $\frac{642426}{8 B-376}$ ai 31. V Praze dne 18. listopadu 1931.

Arcib. konsistoři v Praze		
Bisk. „ „ „ Litoměřicích		
„ „ „ Hradci Králové		
„ „ „ Čes. Budějovicích		

Při zkoušení zádušních účtů bylo v mnohých případech zjištěno, že hřbitovní poplatky, v zádušních účtech vykazované, jsou jednak zcela nepatrné, jednak spotřebovány k úhradě běžných potřeb, aniž byly utvořeny t. zv. *hřbitovní fondy*.

Žádám proto vysocedůstojnou x x, aby jednotlivé správy kostelního jmění veřejného patronátu o tom zpravila a vyzvala je, aby 1. lednem 1931 počínajíc, pokud jde o hřbitov, právem vlastnickým připsaný kostelu, *dodatečně* zavedly, ačli se to dosud nestalo, při jednotlivých kostelích t. zv. *hřbitovní fond*, do něhož poplynou veškeré, ovšem *náležitě zvýšené a dnešní době odpovídající* poplatky z hrobových míst, hrobek a t. d., a který by sloužil k tomu, aby z něho byly hrazeny výdaje, spojené s *opravou hřbitova*.

Hřbitovní fond třeba účtovat v zádušním účtě příslušného kostela zcela odděleně od ostatního jmění.

Podpis.

To, co bylo zde řečeno, platí per analogiam i pro soukromé patronáty.

Účtování možno pak provést dvojím způsobem:
1. pod položkou XI. příjmů zádušního účtu v hotovosti vyúčtované poplatky hřbitovní 54 Kč nutno také vydati v hotovosti (asi s tímto textem: Hřbitovní poplatky se zde vydávají za účelem připsání k ji-

stině na vkladní knížku měst. spořitelny v N. fol. ....).
Konečně nutno tutéž částku vložiti pod pol. XI. příjmu
do sloupce „Cenné papíry.“

Tím se pak tato částka objeví také v součtu
kmenového jmění, pak v podrobném výkazu jmění,
resp. v úhrnných výpisech ze zádušního účtu také
na II. a na IV. stránce v rubrice III. c ve sloupci
„Cenné papíry“.

2. Pod pol. XI. předem označenou není třeba
zaúčtovat poplatky a jest se odvolati na to, že se
vyúčtuje hřbitovní fond samostatně, ať již na konci
zádušního účtu, nebo odděleně.

Pro soukromé patronáty se doporučuje postup
ad 1.

Ve věci hřbitovních řádů nechť se správy kos-
telního jmění obrátí na příslušné biskupské konsistoře.

Utvoření zvonových fondů

z peněz za rekvirované zvony, aby svého času mohly
býti pořízeny nové zvony. (Výnos minist. kultu a
vyučov. ve Vídni ze dne 10/12 1916, č. 4563.)

Z peněz za rekvirované píšťaly třeba také utvořiti
fondy, t. zv. „varhanové fondy“.

Při doplnění zvonů nebo varhan jest pak v
prvé řadě použití těchto fondů. Dle praxe se uhradí
zbytek nákladů sbírkami.

K XIII. kapitole příjmové.

Nadace.

Dle § 646 všeob. obč. zákoníka nadace tvoří
důchody z kapitálů, pozemků nebo práv, určené pro
všeobecně užitečné ústavy jako jsou obročí, školy,
nemocnice a chorobince; anebo jsou určeny k vy-
držování určitých osob pro všechny budoucí časy.

Předpisy týkající se nadací, jsou obsaženy v
politických nařízeních.

Nadřízenými úřady nadačními jsou zemské úřady
politické, bezprostředně dozorčími úřady nadačními
jsou okresní úřady. (Min. nař. z 19. ledna 1853, č.
9 a 10 ř. z.)

Rozhodnutí o přijatelnosti zřizované nadace, její
změně, zrušení, uložení a správě nadačního fondu,
potom péče, aby byly povinnosti týkající se nadace
plněny politickými úřady a těmi, kdo nadace užívají,
přísluší správním úřadům; při církevních nadacích
za souhlasu příslušného ordinariátu.

Do kompetence soudu spadá, jde-li o to, aby
zavázaný byl přidržán k úhradě nadačního nákladu
nebo k odevzdání nadačních rent. Také rozhoduje
soud ve sporu, že z důvodu nesprávného plnění
nadačního někdo uplatňuje nárok na jmění nadační;
potom má-li vydání nadačního jmění důvod v titulu
soukromoprávním.

Pokud jde o otázku, byly-li nadační povinnosti
splněny, jest se civilnímu soudci spokojiti potvrzením
politických úřadů bezprostředně na dotčenou nadaci
dozírajících. Proti těmto politickým úřadům přísluší
odvolání k vyšším politickým úřadům tomu, kdo se
řečeným potvrzením považuje býti zkrácen.

Spory o tom, náleží-li výtěžek nadace určité
osobě nebo má-li kdo býti požitku nadačního zba-
ven a potom zda a za jakých modalit někomu
přísluší zadávací právo, rozhodují soudy jen tehdy,
spočívají-li na soukromoprávním titulu (n. př. smlouvě,
vydržení a p.), nebo dojde-li při tom k soudnímu
řízení důkazovému. (Dvorní dekret ze dne 7. června
1841, čís. 541 Sb. z. s.)

Čistě církevní katolické nadace zůstanou ve
správě církevních orgánů; v pochybnostech o povaze
církevní té které nadace rozhoduje v poslední in-

stanci ministr školství a nár. osvěty. (Ve smyslu § 47 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z.)

Zřízení nadace jest úřadem projednávacím ihned zemskému úřadu oznámiti. (§ 84 pat. ze dne 9. srpna 1854, ministerské nařízení ze dne 23. ledna 1856, čís. 18 ř. z., výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 20. srpna 1870, č. 9899.)

Dříve než bylo prokázáno zaplacení nebo zajištění legátů určených na nadace, nesmí býti pozůstalost odevzdána. Vyhotovení nadační listiny související s takovými legáty, může se však také státi teprve po odevzdání pozůstalosti. (§ 159 patentu ze dne 9. srpna 1854.)

Nadační listiny jest vyhotoviti ve třech exemplářích, z nichž jeden se odevzdá úřadu nadací projednávajícímu, druhý ústavu, jemuž se nadace dostane a třetí zemskému politickému úřadu. (Dekr. dv. kanceláře ze dne 16. prosince 1819 — Kropatschek sb. zák. sv. 42.)

Nadační kapitály jest zrovna tak uložiti jako sirotčí peníze. (Vládní nař. ze dne 12. prosince 1827 Dolno-rak. prov. sb. z. 9 sv. str. 728). Při složení nadačního kapitálu jest odvésti i úroky ode dne úmrtí zakladatele nadace. (Dv. dekr. ze dne 12. července 1822, č. 1880 sb. z. s.)

Soudní zastupování nadací spravovaných od zeměpanských úřadů přísluší finančním prokuraturám.

Nadacím, které nejsou bezprostředně spravovány od zeměpanských úřadů, přísluší zastupování finanční prokuraturou jen potud, pokud se jedná o první ustavení nadace a vymáhání nadačního jmění za účelem zřízení nadace, nikoliv však, jde-li o další právní řízení nebo zastupování po zřízení nadace. (Výnos minist. z 16. února 1855, č. 34 ř. z., § 2, č. 4.)

U nadací, zvláště u oněch, jež na základě stanovení mezi živými zřízeny byly, nenastává placení

procentního poplatku ihned, nýbrž teprve, když zemský úřad schválí nástin, což se oznámí bernímu úřadu a připojí se nekolovaný opis schváleného nástinu.

Oznámení má se státi v osmi dnech, když schválený nástin byl doručen.

V novější době však zasílá zemský úřad listiny o vyměření poplatku se stejnopisy nadačních listů biskupskou konsistoří přímo na příslušné berní úřady.

Dotčený místodržitelský cirkulář ze dne 18. května 1896, čís. 62.991, ohledně přímého zapravování poplatků z nadací církevních, zní takto:

Ministerstvo financí povolilo dle výnosu ze dne 10. ledna 1895, č. 40.563/894, k návrhu místodržitelství a ve shodě se všemi čtyřmi bisk. konsistořemi, aby podle pol. tar. 96 b zák. ze dne 13. prosince 1862, č. 89 ř. z., povinné poplatky z nadací církevních a jiných ve smyslu § 28 lit. b) poplat. zákona ze dne 9. února 1850, č. 50 ř. z., bez výminky přímo byly zapravovány.

Od 1. července 1895 budou tudíž orgány, kterým náleží vyhotovování nadačních listin, povinnými, současně s původními stejnopisy nadačních listů, určitých k připojení doložky schvalovací, předložiti i kolku prostý jednoduchý opis listu nadačního, který bude od místodržitelství zaslán za účelem vyměření poplatku přímo příslušnému úřadu poplatkovému.

Nadační listy o nadacích na základě posledního porřízení podléhají jen kolku 3 Kč za arch; osmi-procentní poplatek s přírůžkou z odkazu nadačního má se vyměřiti na základě pozůstalostního výkazu. (Věnovací listiny podléhají pevnému kolku 3 Kč za arch.)

Viz k tomu článek: „Poplatky kolkové při nadační listině.“

Povinnost k placení poplatkového ekvivalentu počíná se po desátém roce a to u nadací na základě

posledního porřízení ode dne úmrtí zakladatele a při ustanoveních mezi živými ode dne schválení nadace počínajíc. (Výnos místodržitelství ze dne 10. ledna 1878, čís. 71.901. Sdělen bisk. ordinariátními listy.)

Ve smyslu § 47 zák. ze 7. května 1874, č. 50 ř. z., dávají bisk. konsistoře pouze opis nadačního listu nadačnímu odděl. zemsk. úřadu, jelikož konsistoře ve své kompetenci *vyřizují* zakládání nadací t. j. nadace ryze církevní schvalují.

Jsou míněny nadace ryze církevní t. j. mešní a založené za účelem konání modliteb. V těch jest konsistoř sama dozorcím orgánem. Nový postup při zřizování nadací církevních opírá se o výnos min. kultu a vyučování ze dne 5./XII. r. 1903, č. 23155/1899, věstník minist. z r. 1904 pol. č. 3.

Poplatkový ekvivalent.

Zákonem ze dne 15. února 1877, č. 98 ř. z., byl změněn zákon ze dne 13. prosince z roku 1862, ř. z. č. 89, o poplatkovém ekvivalentu.

Dle § 1 majitelé beneficií, jichž příjem nepřevyšuje roč. 500 zl., jsou od placení poplatkového ekvivalentu osvobozeni.

Placení ekvivalentu postihuje movité i nemovité jmění beneficií, kostelů a nadací a vyměřuje se na 10 let předem.

Z nemovitého jmění se vyměří 3‰, z movitého jmění 1½‰.

Věci a nadace osvobozené od poplatkového ekvivalentu:

1. Jsou to věci nemovité, nepodléhající dani pozemkové nebo domovní, na př. farní budova, hřbitovy, kostely a p. (pol. tar. 106 Be, poznámka 2 b.)

2. Všecky movité věci v kostelích a místech posvátných, které jsou věnovány bohoslužbě. (Pol. tarifu 106 Be, poznámka 2 c.)

3. Movitá jmění duchovenských a chlapeckých seminářů, jsou-li věnována k účelům vyučovacím. Reality přínaležející k těmto nadacím nejsou však poplatku prosty. (Nařízení ministerstva financí ze dne 25. května 1890, ř. z. čís. 29).

4. Kapitály fondů školských a nemocničních, může-li listinně býti prokázáno, že úroků z nich jest na věčné časy používati k účelům vychovávacím, školským, po případě k účelům nemocničním. (Jako svrchu).

5. Nadační biblioteky, jsou-li věnovány trvale k účelům vyučovacím a tvoří-li samostatné jmění, rozdílné od vlastnictví korporace. (Jako svrchu).

6. Štolové poplatky, obětiny a jiné toho druhu příjmy, které jsou vzájemným plněním ve prospěch beneficiáta za služby, nebo jsou to dobrovolné dary, jelikož neplynou ze jmění beneficia nebo obročních příjmů. (Výnos ministerstva financí ze dne 28. února 1864, č. 52.591.)

7. Movité jmění spolků a ústavů k účelům vyučovacím, dobročinným a humanitním podle tarifu pol. 106 Be, poznámka 2 d, nemůže-li jmění to dle statut těchto spolků a ústavů jmenovaným účelům býti odňato. (Výnos ministerstva financí ze dne 4. července 1864, č. 31748).

Za dobročinné a humanitní účely lze jen ty úkony považovati, které mají blaho lidské zvětšovati nebo to zařizovati, co by mírnilo bídu a nouzi lidskou. (Rozhodnutí správního soudního dvora ze dne 5. května 1885, č. 1228, Budw. 2540 a ze dne 12. června 1888, č. 1849, Budw. 4155).

Nadace s určením, že z výnosu jest opatřiti předměty pro kostel, nejsou nadace k účelům dobročinným a humanitním a nejsou tedy poplatků prosté. (Rozhodnutí správního soudn. dvora z 5. května 1885, č. 1228, Budw. 2540).

8. Votivní dary pro kostely, které jsou věnovány k použití při bohoslužbě.

Nemají-li tyto votivní dary účel, aby jich bylo použito při bohoslužbě, podléhají poplatku ekvivalentnímu. (Výnos ministerstva financí ze dne 3. září 1864, č. 22253.)

V případě pochybnosti o tom rozhoduje ordinariát a úřad vyměřující poplatky nesmí přejíti rozhodnutí ordinariátu bez souhlasu ministerstva financí. (Svrchu vyznačený výnos.)

9. Osobního osvobození dosáhnou oni beneficiáři, jichž čistý příjem z benefícia nepřesahuje 500 fl. (Zákon ze dne 15. února 1877, ř. z. č. 98.)

10. Dočasně osvobozeny jsou i ony nemovitě a movitě věci, které nejsou ještě 10 let v držbě kostela nebo obročí, jelikož ty věci teprve po 10 letech jejich právního nabytí jsou podrobeny poplatku. (Výnos ministerstva financí ze dne 25. května 1890, ř. z. č. 29.)

Aby každá nadace, jakmile vejde ve známost, co nejdříve nabyla platnosti, o to jest se starati tím, že zakoupí se obligace, která se pak dá řádně na jméno dotyčného kostela a fundatora vinkulovati, načež sdělá se a ke schválení předloží nástin nadačního listu; pak se vyhotoví a k stvrzení zašlou nadační listiny a provede se závaznost nadační.

Aby se předešlo dvojnásobnému zdanění, má býti v účtu vždy poznamenáno, zda zakladatel, další dědici nebo kostel (z odkazu) platiti má dotčený procentní poplatek (8% a z toho 25% přírážku) — při zaokrouhlení od 40 do 40 Kč.

Jméno kostelního nesmí se použiti, aby se uspíšilo utvoření nadace, nebo by se zapravily výlohy, jež výlučně se nadace týkají.

Nepostačovala-li by složená jistina, by se nadace mohla okamžitě realizovati, má se prozatím uložit v nějaké spořitelně a tam tak dlouho jinak zužitkovati, až dosáhne nutné výše. Za tím účelem staniž se v účtě patřičný záznam, aby se na účel takového

kapitálu nezapomělo a co nejdříve ke zřízení nadace se přikročilo.

Když se sepisují nadační listy, má se také hlavně k tomu hleděti, aby kostel z každé nadace obdržel přiměřený podíl na odškodněnou za mešní víno, světle, roucha bohoslužebná atd.

Zřizovací útraty nadace obnášejí 4 zl. 30 kr. = 8'60 Kč a to:

1 kolek na nástin nadačního listu	—50 Kč
2 kolky na nadační listy à 3 Kč	6— Kč
acceptační taxa	18'50 Kč

úhrnem . . . . . 25— Kč

vedle výloh za opisování nadačních listin, poštovného a poplatků. Viz k tomu článek Poplatky kolkové.

Zřizovací doklady mají býti uloženy v zádušní pokladně; k účtu jest připojití opisy nadačních listů nových nadací.

Dle starších předpisů mají nástiny nadačních listů vyhotovovati fojtovní (patronátní) komisari, zádušníci a duchovní správcové.

Příjmy průběžné.

Dle předpisů nyní platných jsou jen filiální kostely zákonem vázány, mateřským kostelům v případě potřeby z volného jmění pomoci, a není v té příčině ustanoveno, že by se výpomoc ta zúrokovala nebo splácela, nebo aby dotčená závaznost jinak byla omezena. Kde nastane takový případ, může se tedy se svolením dozorcích úřadů taková podpora dáti a má se obnos ten s uvedením dotyčného vyššího schválení u příslušného filiálního kostela jednoduše mezi skutečné výdaje, a u mateřského kostela ve skutečný příjem vřaditi.

Dle § 50 a 54 ř. z. ze dne 7. května 1874, č. 50, mohou však také se srozuměním dozorcích úřadů

připušteny býti podpory mezi kostely diecese. Dle nařízení ministerstva kultu a vyučování, pokud se týká výnosu místodržitelství ze dne 25. května 1887, č. 43.705 a 17. ledna 1888, č. 72.980, bylo sice přípustným prohlášeno, že by se takové podpory poskytovaly (pokud se to netýká konkurence patrona neb přifařených), avšak jen v tom smyslu, že se kostelu tou zálohou, která se mu má poskytnouti, skutečně jakási podpora dává a že se tu jedná o placení, k němuž kostel jest po zákonu povinen, bez ohledu na to, zda podporu podrží či nic, a že na tyto obnosy se má hleděti toliko jako na zápůjčku, která bezpodmínečně musí býti zúrokována $\frac{1}{100}$ v zemi obvyklým, jen výmínečně $\frac{1}{100}$ menším, a splacena.

Byla-li taková zápůjčka povolena, má se u kostela, jenž ji dal, v rubrice „zálohy dané“ (18.) vydati a současně v příjmové rubrice 22. „ku splacení předepsané zálohy“ jako náležitost příjmová předepsati a ve výkazu jmění v V. c) jako aktivum vykázati, kdežto u kostela, který zálohu obdržel, se záloha tato v příjmové rubrice 21. »přijaté zálohy« přijme a ve výkazu B pasiv a v položce a) »zálohy dlužné jiným kostelům« jako dluh kostelní vykáže. Splácejí-li se zálohy dlužné, tedy se u vydávajícího kostela záloha v rubrice 19. »zálohy splacené« vydá a u přijímajícího kostela v rubrice 23. přijme. Jelikož však u přijímajícího kostela již jest obsažena jako aktivum v přeneseném účetním zbytku počátečním, musí se k vůli vyrovnání u téhož kostela v rubrice 19. opět vydati, současně však se u přijímajícího kostela zmenší o tutéž splacenou částku výkaz aktivních záloh V., kdežto se u platícího kostela zmenší výkaz pasivních záloh B. a).

Jiné, tudíž přímo poskytnuté výpomoci, které k ustanovením § 54, čís. 50 zákona ze dne 7. května 1874 náležejí, mají se předkládati ministerstvu školství a národní osvěty k rozhodnutí a v daném případě

prováděly by se účetně obdobně podporám, poskytnutým filiálními kostely mateřským kostelům.

Dvorní dekret ze dne 9. prosince 1785 (Jaksch 3. svaz., str. 388.) zní: »Ostatně rozumí se samo sebou, že filiální kostely, mnohdy majetné, mají v daném případě své chudé mateřské kostely podporovati, jak to všeobecný obyčej s sebou přináší). — Patron neb dokonce účetní či patronátní komisař neb farář samotn žádných záloh bez církevního a státního schválení povolití nemůže.

Přišla-li by při revisi účtárna zemského úřadu na takové neschválené zálohy, bylo by je patronem samým hraditi.

Ke kapitole I. výdajové.

Z nadací mešních a pobožností. Kvitanice.

Tyto dávky mají základ v nadačních listech a jiných listinách. Beneficiáti jsou povinni dáti na obdržené požitky nadační jednoduché nekolikované kvitance dle z. kol. tar. 48. o.

Kvitanice na úroky z mešních nadací jsou poplatku prosty. Min. fin. č. 18.667/51.

Poplatku prosty jsou peníze, jimiž se kryjí útraty za sloužení mše.

Kvitanice jiných osob než kněží nebo kostelních přednostů na platby za jich výkony při sloužení mše nebo za předměty k tomu dodané, nejsou kolkem prosty, třeba i platba byla konána kostelní správou. — Min. fin. č. 8629/52, Sběrka normalíí pro Čechy str. 376.

Platí-li se poplatek kolkem na kvitanci, nutno kolek nalepiti před sepsáním kvitance na přední

straně papíru a přepsati alespoň jednou řádkou textu v dolní části pod označením hodnoty kolku, a to tak, aby text přecházel na papír. Nedosahuje-li text jedné řádky, postačí, je-li alespoň část kolku přepsána. K textu se nikdy nepočítá titul kvitance a podpis.

Vzhledem k tomu jest považovati kvitanci opatřenou dodatečně nalepeným kolkem za nekolkovanou, po případě nedostatečně kolkovanou. Zpravidla však má takový přestupek za následek jen předpis zvýšení, nikoliv opětovného požadování poplatku, zapraveného již nesprávně upotřebeným kolkem, vzhledem k výnosu min. financí č. 13.084/1878 (Věst. min. fin. str. 439.)

Převyšuje-li poplatek 50 Kč (na Slovensku a v Podk. Rusi 100 Kč) a je-li hodnota předmětu udána v listině samé nebo vyjádřena poukazem na jiné listiny, spisy, knihy, účty, mohou strany zaplatiti poplatek kolky, mohou však také ohlásiti listinu k vyměření poplatků. (§ 5 Ba zák. z 9. února 1850 ř. z., § 6 B zák. ze dne 13. prosince 1862, č. 89 ř. z., nař. min. fin. z 21. října 1916, č. 370 ř. z.)

Je-li však plnění a vzájemné plnění cenitelné, ale není-li hodnota vyjádřena způsobem svrchu uvedeným, nelze zaplatiti poplatek kolky, nýbrž nutno listinu ohlásiti k vyměření poplatků. (§ 5 Bb popl. zák. a § 5 č. 2a uh. popl. prav.)

Nadační listy, listiny, úrokové archy, účty z posledních let, inventáře, pojistky atd., jakož jak se samo sebou rozumí, všechny cenné papíry a hotové peníze (pokud nemohou býti zužitkovány), mají býti uloženy v zádušní pokladně u patronátního úřadu se nacházející, jež jest trojím kontrolním zámekem opatřena, ohnivzdorna a před vloupáním bezpečna.

Z klíčů má opatrovati jeden klíč patron neb jeho zástupce (pokud se týká fojt anebo probošt), druhý

farář a třetí účetní (první zádušník anebo starosta). Ježto dle předpisů zádušní pokladna má být opatřena trojím zámekem, který jen od jmenovaných smí být otvírán a zavírán, není nikdo — začež osobně ručí — oprávněn svůj klíč jiné spoluzodpovědné osobě svěřovati.

K zapravení běžných, menších výdajů může však býti povolena po uvážení faráře nebo patronátního (fojtovního) komisaře účetnímu do příruční pokladny přiměřená částka, ovšem proti řádnému súčtování.

Ke II. kapitole výdajové.

Kostelní potřeby.

Dle dv. dekretu ze dne 2. září 1800, č. 2456, hradí při kostelích soukromého patronátu patron schodky kostelních účtů povstalé s úhradou nákladu za kostelní potřeby pravidelně každý rok se opakující, není-li k tomu jiná osoba zvláště zavázána a nemá-li kostel k úhradě té postačujícího jmění.

Totéž platí i u kostelů náboženského fondu dle dekretu dv. kanceláře ze dne 6. srpna 1809. (Jaksch 1801—1825 f—K str. 441, resp. dle dv. dekretu ze dne 27. března 1786, č. 919, Gub. č. 7906.)

České gubernium v č. 41.292 ze dne 19. ledna 1805 opírajíc se o dv. dekret ze dne 27. března 1786 č. 919 gub. č. 37906 jest téhož názoru.

Tento dv. dekret se týká úhrady nákladu na kostelní potřeby ve Zbraslavi a končí úvahou: Dle toho není jen ve Zbraslavi postupovati, ale u všech beneficí téže kategorie, jejichž patronem jest náboženský fond.

Nejvyšší správní soud v Praze rozhodl nálezem ze dne 16. února 1929, č. 3216/29, že slova „téže kategorie“ se nevztahují na všechny kostely náboženského fondu a odvolává se při tom na výnos mini-

sterstva kultu a vyučování ze dne 7. listopadu 1884, č. 20.112, že totiž nelze naléztí zákonného ustanovení platného pro Čechy, které by patronům ukládalo břímě úhrady schodků povstalých krytím běžných potřeb.

Starší výnos ministerstva kultu a vyučování a sice ze dne 27. února 1876, č. 1622, řízený na místo-držitelství v Praze (Míst. č. 14.159 Sb. míst. normalií č. 21) stanoví, že kostelní schodky z titulu patronátu mají hraditi veřejné fondy, nelze-li zavinění nikomu přičísti a není-li nikoho, kdo by byl k úhradě dotčené zavázán a nelze úhradu naléztí v jiných místních pramenech.

Hussarek praví ve svém díle „Grundriss des Staatskirchenrechts“ II. vyd., str. 41., toto: Rakouské právo se vyvinulo zvláště v úpravě nákladu na zřízení a udržování stavebních budov pro duchovní správu. Předpisy jsou dle jednotlivých zemí různé, spočívají většinou na stejných převážně koncem století 18. povstalých základech a vyznačují se zvláště tím, že více zatěžují patrona než to činí právo kanonické. Většinou vztahují se směrodatné právní normy též na pořizování kostelních rouch a pořízení jakýchkoli potřeb bohoslužby. Pro Čechy jsou předpisy rozptýleny ve více nebo méně četných dekretech dvorní kanceláře. — Totéž platí o Bukovině, Dol. a Hor. Rakousích, Tyrolsku a Terstu. Na Moravě byla tato otázka vyřešena zákonem ze dne 2. dubna 1864, z. z. čís. 11; v Haliči zákonem ze dne 15. srpna 1866, z. z. č. 28, zákonem ze dne 15. listopadu 1888, z. z. č. 96, zákonem ze dne 16. dubna 1896, z. z. č. 25 a zákonem ze dne 20. srpna 1905, z. z. č. 100.

Zákon ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z., stanoví v § 57: Bez újmy toho, co výše ustanoveno, zachovávají se v moci své nařízení, vydaná v každém

království a v každé zemi stran zřizování a udržování katolických kostelů a stavení obročních, též stran opatřování kostelních rouch, náradí a jiných potřeb.

V r. 1874 t. j. v době kodifikace svrchu zmíněných předpisů, vydaných v jednotlivých královstvích a zemích (německý text zní: „In den einzelnen Königreichen und Ländern“) bylo v Rakousku jen království České a Haličské.

Nelze připustiti, aby tato kodifikace nařízení, vydaných stran zřizování a udržování katolických kostelů a stavení obročních, též stran opatřování kostelních rouch, náradí a jiných potřeb, neměla platiti pro království České.

Za potřeby kostelní.

Kde je víc duchovních ustanoveno, řídí se položka pro víno, hostie, zpovědní lístky, prádlo kostelní a svaté oleje — *stále však s ohledem k pravé spotřebě* — dle počtu duchovních. Jen při voskových svících nemůže se povolití dvojnásobná dávka, nýbrž může se pro každého dalšího kněze toliko o (18 liber) 10'08 kg více počítati. Přihlížeje k tomu, že výše peněžitých obnosů na hostie, kostelní prádlo, zpovědní lístky, svaté oleje a poselné byla upravena již v letech 1780, kdy ještě nebylo znehodnocení obíhající mince, třeba je tyto rozuměti v minci kovové a i v této minci ne jako obnosy, jež nelze nikdy překročiti, nýbrž třeba zároveň bráti zřetel na mešní neb větší zdražení a na místní poměry; není-li žádného měřítka, dlužno se řídití predešlým upraveným zádušním účtem. Ostatní, zde nezapočtené menší kostelní potřeby (košťata, hřebíky, špendlíky, uhlí do kaditelnic, bavlna, struny na kůr, čištění kosuhla, postavení Božího Hrobu a t. d.), jakož i rekvisity, ke konání predepsané bohoslužby nevyhnutelné,

mohou dle potřeby a s ohledem na předešlý upravený účet býti pořízeny.

Při oněch kostelích, které v dřívějších letech s menším množstvím vystačily, než co vyměřené maximum obnáší, nemá spotřeba také v příštím čase pravidlem stoupati, již z toho důvodu, že kostelní funkce stejnými zůstávají. Proto se má v takových případech, kdy bylo mnohem více započítáno, od beneficiátů požadovati uspokojivé vysvětlení.

Na Moravě byla otázka týkající se úhrady kostelních potřeb řešena zákonem zemským ze dne 2. dubna 1864, zemský zákon čís. 11.

Církevní a školské potřeby.

Oprávněnost *patronátných a obecných příspěvků* na církevní a školské potřeby nezrušuje tá okolnost, že niekoľko rokov neboly plnené, alebo neboly vradené do rozpočtu.

Rozh. m. v n. 53.200/1888; sr. 5846/1895. — Geisz, 331.

Výtah z výnosu ministerstva kultu a vyučování ze dne 27. února 1876, čís. 1622. Sbíрка místodrž. normalí č. 21.

Všeobecně jest připomenouti, že veřejné fondy z titulu patronátu k doplnění kostelních schodků za účelem uhrazení běžných, rádných výdajů v míře nutné potřeby zákonem vyznačené, jen tehdy přispívati budou, jestliže se dokáže, že schodek v roce účetním se skutečně vyskytuje, zaň vina nikomu se přičísti nemůže a nikdo jiný ke krytí zavázán není, že dále uhrazení jeho ani zdroji místními, ani jinými opatřeními dle rady zákona, ani přebytky zádušních příjmů, jež v příštích letech se dají očekávati, zcela nebo částečně nebude dosaženo.

Činí-li se nárok, aby komorní fond doplnil schodek příjmů kostela, věnovaných na běžné, řádné potřeby, ustanoveno toto maximum, jež se má praeliminovati:

Vosku pro jednoho kněze	30 liber (pro 2 kněze)	40 liber)
obětního vína		20 mázů
kadidla		3 libry
oleje do věčné lampy		52 "
lojových svíci		2 "
kostelní kalendář		1 kus
na mešní hostie pro každého kněze		3'15 zl.
" kostelní prádlo pro 1 kněze		6'30 "
" svaté oleje		1'— "
" psací potřeby		1'50 "
" psaní zádušních účtů a výpisů		2'— "
" posla		2'10 "
" tiskopisy, konsistorní currendy		1'50 "
" zaplacení malých, příruč. vydání		5'— "

Nesmí býti praeliminovány:

1. Výlohy za správu a vedení účtů chudinského jmění, nebo jmění nadací u kostela se nalézajících.
2. Výlohy za udržování a natahování věžních hodin.
3. Poplatky za pojištění proti ohni.
4. Výlohy za menší opravy na farních budovách, zákonem církevnímu obročníku uložené.
5. Výlohy za školní odměny a dary při vyučování náboženství, jakož i za přivezení a pohoštění kněží pozvaných ke zvelebení bohoslužby atd.
9. Výlohy za provazy a řemeny ke zvonům, za opravy zdí hřbitovních a p. u kostelů, jež nemají příjmy za zvonění neb za místa hrobová.
7. Příspěvky na vydržování kněží u kostela ustanovených a pro učitele mimo případ, stává-li zvláštní

titul povinností, který příjmy z volného, vlastního jmění kostelního tímto závazkem stěžuje.

8. Výlohy za chrámovou hudbu, kterou lze povolití zpravidla jen u dostatečně nadaných kostelů.

Upozorňuje se, že jde o maximální výměr a že ani toto množství nemá býti v praksi spotřebováno, spíše má býti dosaženo úspor.

Platí tedy dnes tato maxima:

Vosku pro jednoho kněze	16'80 kg
" " dva	22'40 kg
Kadidla	1'68 kg
oleje do věčné lampy	38'33 kg
vína pro jednoho kněze	28'29 l
" " dva kněze	56'58 l
paškál (velikon. svíce)	1'12 kg
svíce k Božímu hrobu	2'50 kg

Položky za ordinátní listy, direktoria (jejich vazby) pastýřské listy, časopis „Cyril“ možno v zádušních účtech ponechati. Výnos MŠANO z 3. dubna 1929, č. 38.755/29 - VI.

Codex juris canonici nelze v účtech uznati, ježto MŠANO v konkrétním případě výlohu tu nepovolilo

č. 12 F - 107 - 20

č. 2. sp. p. 44502

Zaučtování matričních duplikátů a vazby matrik do zádušních účtů není přípustné, poněvadž na tyto potřeby je se zřetelem na ust. § 103 vl. nař. ze dne 17. července 1928, č. 124 Sb. z. a n., jehož působnost počala dnem 1. ledna 1926, pamatováno ve fasi beneficiátově.

Katalogus cleri nelze zaučtovati, poněvadž výdej ten se netýká kostela.

Výnos místodrž. ze dne 4. července 1888,
čís. 58.821.

Ministr kultu a vyučování dal výnosem ze dne 7. listopadu 1884, č. 20.122 za příčinou zvláštního případu a rozličných dotazův ohledně vydání na běžné potřeby katolických kostelův a ohledně uhrazení nahodilých schodků tyto pokyny:

Dle § 42 zák. ze dne 7. května 1874, ř. z. č. 50, mají jmění farních kostelů spravovati společně: správce fary, farní osada a patron kostela.

Tento zákonitě přikázaný úkon obsahuje především závazek, zachovati kostelu svěřenému schopnost placení a proto dlužno nejdříve přesně vyšetřiti potřeby, jakož i dané prostředky uhrazovací a učiniti k vyrovnání nahodilého schodku všechna zákonem přípustná opatření; tomuto závazku arcif nikterak se nevyhoví, jestliže každý účastník jenom svou povinnost jednoduše odmítne. Pokud o jednotlivých konkrétních potřebách speciálně se namítá, že jeden z těchto účastníků, nebo někdo jiný, povinen jest k zákonné konkurenci, může ovšem požádán býti úřad o rozhodnutí; je-li však neodvratně nutno, aby běžné potřeby farního kostela okamžitě byly zabezpečeny, nelze mezi tou dobou než dojde rozhodnutí, kostel v jeho existenci ohrožovati a možnému vedení exekuce v nebezpečí vydávati. Tu tím spíše má správa kostelního jmění ihned ony mnohonásobné prostředky zkusiti, jež dle obyčeje, v katolické církvi panujícího, k tomu sloužiti mohou, aby se té nouzi odpomohlo. Takovými jsou sbírky, vyzvání k obětem, zpeněžení kostelních sedadel atd.

Při přiměřené čilosti dotčených orgánů kostelní správy mohlo by se snadno podařiti, ve vlastním farním okrsku nutnou potřebu kostela obstarati. Nebylo-li by to přece možným, bylo by v první řadě na vrchních církevních úřadech, aby ony církevní

předpisy provedly, které činí opatření pro případ, že by církevní systém pro neschopnost súčasněných více udržen býti nemohl. Státní správa kultu však všechna k tomu čelící zařízení žádoucně bude podporovati, případně i jiné orgány kostelní správy prozatímně ustanoví.

Pokud nevyhnutelně třeba, aby fara dále trvala, nezbyvalo by nic jiného, než uložiti uhrazení nákladů kostelních na míru nejmenší obmezených tēm, pro které kostel jest ustanoven.

Předcházející pokyny mají býti pro všechny podobné případy vodítkem a buď především obrácen obzvláštní zřetel k pořádku v poměrech majetkových jednotlivých kostelů.

K III. kapitole výdajové.

Daně a přirážky.

Co se týká nového berního zákonodárství a sice zde daně z příjmu, jakož i důchodkové, nepodléhají dle zákona ze dne 15. června 1927, č. 76 Sb. z. a n., o dani z příjmu osoby právní, nýbrž toliko fysické, a jest tudíž kostel placen těchto daní sprostěn.

Není však kostel od daně důchodkové osvobozen (které jsou podrobeni ti, kteří z majetkových předmětů nebo majetkových práv takové příjmy mají, jež nebyly již postiženy daní pozemkovou, domovní, výdělkovou nebo daní ze služného), má-li úroky z obligací, dlužních úpisův atd., které buď podrobnými zákony od placení těchto daní nejsou osvobozeny (při státních obligacích), nebo na které dle zákona ze dne 20. června 1868, ř. z. č. 66, není uvalena vyšší daň, za předpokladu však, že příjmy, daní důchodkovou povinné, ani samy o sobě, ani ve spojení s vlastním dalším příjmem obnos 600 zl. (1200 K) nepřevyšují.

Z úroků z jiných spořitelních vkladů, než poštovních (daně prostých) není třeba platiti daň důchodkovou, ježto z těchto úroků mají ústavy daň z důchodu přímo státní pokladně — hojice se ovšem za to na vkladateli — odváděti a ji též odvádějí.

Větší část těchto ústavů se však pro obtíže v započítávání náhrady, samo o sobě malé, této odřeklo. Nové dani z důchodu podléhaly by tudíž za podmínky svrchu uvedených jen úroky z kapitálů u soukromníků pojištěných a příjmy za přenechání sedadel v kostele — po odrážce výloh za jich udržování a za správký.

Není-li prozatím ještě znám ani předpis daňový, ani výše slevy, tu platí zásada, platiti dle předpisu se slevou z roku předešlého, načež až dojde pravý předpis, provede se patřičné vyrovnání. (Nařízení fin. minist. ze dne 25. října 1899, ř. z. č. 207).

Ke IV. kapitole výdajové.

Ekvivalent.

Poplatkový ekvivalent jest dávka ze jmění určitých osob právních, zavedená zákonem poplatkovým, vyměřuje se každých deset let a poskytnouti má státu náhradu za poplatky z převodu jmění, jež mu unikají tím, že jmění toto není v rukou osob fysických a tudíž nepodléhá poplatku z častějších změn držby.

Výměra ekvivalentu jest různá dle toho, běží-li o jmění movité neb nemovité. — Viz článek Poplatkový ekvivalent k XIII. kapitole příjmové. Str. 144.

K V. kapitole výdajové.

Služné personálu kostelního.

Náklad na kostelní hudbu (varhaníka a ředitele kůru) není povinen hraditi ani patron a ani benefi-

ciát ve smyslu rozhodnutí správního soudního dvora ve Vídni ze dne 27. ledna 1898, č. 456, Budw. XXII-11.365-Čechy.

Hradil-li doposud patron dobrovolně odměnu řediteli kůru, není farní osada zproštěna tím povinností k úhradě toho nákladu; rovněž neprejudikuje odměna patronem poskytovaná stanovení jiné přiměřenější odměny. (Rozhodn. správního soud. dvora ve Vídni ze dne 27. ledna 1898, č. 456, Budw. XXII-11.365-Čechy.)

Duchovní správce jest oprávněn k zakročení, aby náklad na varhaníka byl uhrazen.

Odměna varhaníkovi platí jako místně obvyklá, byla-li delší řadu let poskytována konkurenč. faktory, t. j. byla-li přifařenci placena. (Rozhodnutí správního soudního dvora ve Vídni ze dne 21. června 1902, č. 5605, Budw. XXVI-1121-Morava; viz Judikat T., čís. 377.)

Z oprávnění patronova místo varhaníka propůjčovati nelze odvozovati povinnost, aby dotčený patron přispíval k úhradě nekrytého nákladu na toto místo. (Rozhodn. správního soudního dv. ve Vídni ze dne 29. ledna 1890, Budw. XIV-517.)

Toto oprávnění (jmenovati varhaníka) má svůj základ pravidelně v obyčeji. Nelze totiž uvésti ani ustanovení církevně politického, ani kanovnického práva ohledně propůjčování těchto míst, jako ředitele kůru, kostelníka, zvoníka atd.

Ježto dle rozhodnutí správního soudního dvora ze dne 1. března 1893, č. 775 (Budwinski č. 7116) ustanoviti a propustiti hrobníka při konfesionálním hřbitově povolána jest *správa jmění kostelního* a ne farář sám, bude vhodno, nenastala-li zvláštní úmluva nebo ne vytvořila-li zvyklost něco jiného, aby přijímal a propouštěl kostelní služebnictvo beneficiát ve spojení s patronátním úřadem (viz o tom gub. dekret

ze dne 21. května 1824, č. 22.131 a 14. března 1829, č. 15.617 sb. zák. provinc.; jednostranná t. j. buď jen od patrona samotného neb jen od faráře samotného vycházející jmenování neplatí (viz místodržitelství výnos č. 108.960 r. ex. 1890).

Patron není zavázán (vzdor tomu, že má právo spolupropůjčovací) při nedostatečném jmění (vyjma zvláštní okolnosti) odměňovati nebo platiti neuhražený náklad na kostelníky, zádušníky a varhaníky atd. Výnos míst. ze dne 6. března 1874, č. 9243 (Sbírka norm. č. 389.) Viz také rozsudek správního soudního dvora ze dne 29. ledna 1890, č. 291 (Budwinski č. 5117.)

Výlohy vikariátní (dekanátní),
jakož i mzda kominická

nemají se platiti z kostelní pokladny, jelikož dle znění místodržitelství výnosu ze dne 14. dubna 1856, č. 16.465, bylo stanoveno, že oboje tyto výlohy tvoří osobní břemeno farních beneficiátů.

Dle § 104 vládního nařízení čís. 124/1928 Sb. z. a n. lze účtovati bez rozdílu míst vikariátní (dekanátní) výlohy v částce 2000 Kč jako výdajovou fassovní položku.

K VIII. kapitole výdajové.

Výlohy za větší stavby.

Při závazcích stavebních (analogicky také při pořizování kostelního nářadí, rouch, kostelních potřeb atd.), pokud jmění kostelní *postačuje*, jest z těchto celý náklad s povolením dozorcích úřadů hraditi. Kde tomu tak není, nebo ne zúplna, a kde ani z prostředků filiálního kostela, jenž jest ve svazku kanonickém, to není možno — předpokládajíc ovšem,

že tato filiálka při podpoře nejen dostatečné má fondy, nýbrž i sama je v dobrém stavebním stavu — nabývá moci zákonné předpis o *stavební konkurenci* a tu má výlohy — mimo výlohy za ruční práci a potahy, které pak přifaření mají poskytnouti — zapraviti patron.

K opravám farních budov mají v tom případě, když nečiní se nárok na výdajné jmění kostela, hlavně také faráři a localisté, kteří ze svého benefícia berou větší požitky, než co kanonický díl obnáší, dle určité míry (dvorní dekret ze dne 18. dubna 1806, č. 22.616 ex. 1805), přispívati.

Stanoví-li se konkureční povinnost beneficiátů, nemá se ve smyslu opěťovaných nálezů správního soudního dvoru bráti zřetel dle odstavce 6. předpisu o stavební konkurenci k nynější zvýšené congrue, nýbrž k oné, jež za časů vydání citovaného předpisu měla platnost (315 zl. nebo 420 zl.), jakožto rozhodující.

Zároveň se připomíná, že v závěrečné větě místodrž. oběžníku ze dne 12. června 1876, čís. 30.878, který ve známost uvádí konkureční jednání při stavbách kostelů, far, hřbitovů, je vytčeno, že pokud nenastává dobrovolná úmluva a pokud se nenaskytá případ odstavce 7. předpisu o konkurenci při stavbách far z roku 1806 (sbírka prov. zák. 1847, sv. 29, str. 216), nýbrž má nastati zákonná konkurence, má dle odstavce 3. tohoto předpisu celý náklad hraditi jmění kostelní, pokud stačí. Bylo-li by to jen částečně možno, má býti konkureční *příspěvek kostela poměrně celé ostatní konkurenci na prospěch, nikterak však se nesmí odpočítati jenom na patronátní tangentu*. Rovněž tak má se vztahovati případná povinnost beneficiáta ke konkurenci na všechny výlohy (náklad na hmoty, řemeslníky, ruční práce a potahy).

Vždy se předpokládá, že přifařené obce dle zákona bezplatně poskytují práce ruční a potahy, pro-

čež netřeba to teprve dokazovati. Výjimka nastává jen tehdy, když tyto obce podají důkaz, že smlouvami, privilegii nebo od nepaměti od toho jsou osvobozeny. (Správní soud. dv. ze dne 28. května 1879, čís. 991, Budwinski č. 501.)

Ustanovení obec. občanského zákoníka o pomnutí práv a těmto právům přiměřených povinností promlčením nevztahují se na závazky přifařenců ke konkurenci ke kostelním stavbám. Přes to jest při provádění nutných staveb, aby předešlo se v budoucnosti všem možným případům, i tehdy, když kostel výlohy za ruční práci a potahy z vlastních volných prostředků poskytnouti může, přifařence k jednání komisionelnímu pozvati.

Rozhodnutí o sporném rozsahu povinnosti ke konkurenci jest věcí politických úřadů. (Nález správ. soudu dvorního ze dne 2. ledna 1896, č. 6338 ex 1895, Budwinski č. 9179).

O povolení většího výdaje na provedení nutných staveb musí se zakročiti (u okr. úřadu) a k žádosti dlužno připojiti mimo rozpočet, zhotovený patronátním úřadem, plán a výtah z účtu dotčeného kostela (a u fil. kostela, jenž jest s ním v kanonickém svazku) za poslední rok (při značnějších obnosech, které sahají na více let, výpisy z účtů za posledních 3—6 roků) a zároveň se má s odůvodněním navrhnouti, jak by se náklad ten uhradil. Když došlo schválení nebo když okresní státní technik a odbor stavební zemského úřadu rozpočet prozkoumal, a když okr. úřad provedl komisionelní nebo konkureční řízení, má patronátní úřad stavbu s ohledem na body, jež byly v (kolkovaných) podmínkách uvedeny, akkordním protokolem, který se má na útraty akkordanta kolkovati, zadati, při čemž budiž k tomu hleděno, by se rozpočtový obnos pokud možno snížil. Vydražitel budiž vyzván složití smlouvenou kauci, na niž se mu

vydá stvrzenka; kauce ta se má zařadit do kostelního účtu. Vzhledem k stavbě má se nejen pečovat, aby se počalo se stavbou v saisoně stavební, ale aby se provádění stavby také vhodně kontrolovalo. Stavitel má se přesně držeti schváleného projektu a je zodpovědným za každé samostatné vybočení z něho. Rovněž se nesmí trpěti tak zvané „vícepráce“, totiž přídatky a práce, které v původním rozpočtu nebyly obsaženy a jež mnohdy v dosti značné výši se vyskytnou, nýbrž mají se tytéž, vyskytne-li se mezi stavbou jich neodkladná nutnost, ihned vyšším úřadům oznámiti a jich schválení vymoci, jinak by se k nim při kolaudaci nepřihlíželo. Byla-li stavba dokončena a účet stavební od podnikatele předložen, má patronátní úřad okresní příslušný úřad požádati o provedení kolaudace. Teprve po bezvadné kolaudaci a vrácení spisů možno s akkordantem vykonati konečné vyrovnání a skutečný náklad súčtovat. (Zálohy mohou se zejména při nákladnějších stavbách dle znění podmínek poskytovat v rámci celistvého stavebního nákladu jen v přibližném poměru k provedené práci, nesmí se však nikdy poskytnutými zálohami výše celistvého nákladu dostoupiti nebo dokonce ji překročiti). Kauce na dobu tří let složená může se vrátiti teprve po bezvadné úřední superkolaudaci, o niž nutno žádati. Stvrzenka na uloženu kauci se potom vrátí.

Při visitacích kanonických, jež, jak jest zákonem nařízeno, se mají konati každoročně, jakož i když se sestavují kostelní účty, mají se kostelní a tarní budovy prohlédnouti za tím účelem, aby se poznalo, zda budovy jsou v dobrém stavu, zda dřívější škody řádně opraveny byly a zda správký, jež poživatelé příslušejí, také od něho byly pořízeny. Tím se též leckdy předejde nákladnějším opravám. Konstatují-li se při tom nové nedostatky, buďtež v protokolu o tom sepsaném poznamenány a žádoucí ihned zařízeno.

Církevních visitací mají se mimo duchovní orgány činně účastniti obce a patronové a mají i okresní úřady, připouští-li to agenda, časem býti přítomny. (Místodrž. vyn. ze dne 15. dubna 1891, čís. 37.537, Úřední list okresního úřadu.)

Bylo-li schváleno, aby výlohy stavební z nutnosti se platily z obligací (vlastního jmění) a došel-li okres. úřadem od zem. úřadu žádoucí souhlas k devinkulaci a k prodeji, požádá se v nastalé potřebě příslušný berní úřad, aby na přiložených platebních arších úrokových připojil klausuli, již se úroky zastavují; když archy ty dojdou zpět, připojí patronátní úřad na obligacích, jež určeny jsou k devinkulaci, odstupnou klausuli ve prospěch toho úřadu, jenž za ně má zpět vyplatiti peníze a odešle — když náležitě je byl v journalu jako cenné papíry vydal — obligace, úrokové platební archy, jakož i souhlas zemského úřadu, buď přímo pokladně státního dluhu buď berním úřadem neb konsistoří, aby obligace vyměnila a dosaženou hotovou protihodnotu zaslala a započítala. Podobná klausulka odstupní může zníti následovně:

Nížepsaný patronátní úřad v ..... dává tímto své postupní právo k devinkulaci a k odprodeji přiložené obligace ve prospěch ředitelství státního dluhu v Praze.

....., dne ..... 193.....

Varhany, klekátko, zpovědnice, kazatelny, oltáře, zvony a podobná zařízení, na která se má hleděti jakožto na část celku: tedy část kostelní budovy, měla by se sice započítati mezi kostelní stavebnosti, avšak v příčině závaznosti patrona k pořízení takových kostelních zařízení nebyl vydán dle nejvyššího rozhodnutí ze dne 30. července 1842 (dekret dvorní kanceláře ze dne 18. července 1846, č. 23.720, Sbirka česk. provinc. zák. svaz. 28., č. 243), žádný předpis,

nýbrž má v tomto směru platiti dosavadní obyčej. Pokud toho není, přijde v úvahu § 36 zákona ze dne 7. května 1874, ř. z. č. 50, dle něhož, pokud o potřeby farní osady vlastním jménem téže nebo jinými, po ruce jsoucími prostředky není postaráno, má se ke hrazení výloh vypsati přírážka na členy farní obce. (Viz i nález správ. soud. dvoru ze dne 12. prosince 1896, č. 6824, Budwinski č. 10.189.)

K placení téže přírážky, jež dle § 36 zákona ze dne 7. května 1874, ř. z. č. 50, pro takové potřeby se má vypsati, mají býti též přibráni:

1. Katolíci téhož ritu, nebydlící ve farním okrese neb okrese duchovní správy.

2. Právní osoby, společnosti a společenstva, která dle článků víry výlučně nebo převážně nesměřují k jinému vyznání nebo jinému ritu, v obou případech však předpokládajíc, že jest jim *předepsána přímá daň*.

Má-li však některá z těchto fysických neb právních osob z titulu patrona přispívati k účelům farní konkurence, *odpadá pro ni závazek platiti přírážku*, jež dle ustanovení v zákoně uvedených se má vyměřiti, jestliže tato se rovná neb jest menší než patronátní příspěvek. Je-li však přírážka větší než patronátní příspěvek, má se mimo příspěvek patronátní zapraviti jen onen obnos, o který převyšuje přírážka patronátní příspěvek. — Ř. z. ze dne 31. prosince 1894, č. 7, ex. 1895.

Až do té doby, než vydán bude zákon o ustavení se a zřízení osad farních, o nichž §§ 36 a 37 zák. ze dne 7. května 1874, čís. 50 ř. z., se zmiňují, přísluší *místním obcím*, totiž zástupcům místních obcí, obstarávati též záležitosti katolických obcí farních. Jim tudíž přísluší usnáseti se o příspěvcích, jimiž by obce farní k účelům katolické bohoslužby přispívaly, jakož i péče o jich vymáhání a uhrazení. (Minist. nař. ze dne 31. prosince 1877, ř. z. č. 5, ex. 1878.)

Při opravných pracích na stavbách kostelních, nemohou-li se konkurenční činitelé shodnouti, je co do formy a objemu těchto prací, jakož i ohledně povinného příspěvku patrona směrdatným *dosavadní stav*. (Rozh. správ. soud. dvoru ze dne 13. května 1897, čís. 2745, Budwinski 10.713.)

Každý farář jest povinen, stavební závady, jež najmě na farních budovách zpozoruje, ihned ohlásiti a učiní-li tak, není on sám ani pozůstalost jeho žádnou náhradou povinna, jestliže odstraněny nebyly.

Zanedbá-li farář budovy farní a vyskytnou-li se při jeho odchodu nebo po jeho smrti skutečně větší závady stavební, ručí on sám nebo jeho pozůstalost za přiměřenou náhradu těchto výloh stavebních. Nemá-li žádného jmění, ponese výlohy buď sám patron, anebo se vystaví *závazná listina stavební* na určitou řadu let, po kteroužto dobu buď nástupce nebo zádušní jmění tyto výlohy stavební znenáhla musí splácejti. Obce platí výlohy za práce ruční a potažní.

Co se týká udržování staveb filiálních kostelů, které vlastně nemají žádného patrona a které, jak tak mnohý ministerský výnos praví, také žádného nepotřebují, bývají zpravidla stavební opravy zapraveny buď z vlastního jmění, není-li podle erekční listiny někdo zavázán tento kostel udržovati nebo z příspěvků těch, kterým na udržení těchto kostelů záleží. (Dvorní dekret ze dne 20. května 1820, čís. 14341, Jaksch sv. VII., str. 124.) Má-li mateřský kostel dosti výdajného jmění, může jim event. také pomoci. (Dvorní dekret ze dne 29. ledna 1783, Jaksch sv. I., str. 194.) Dle rozhodnutí správního soudního dvoru ze dne 6. června 1888, č. 1756 (Budwinski č. 4145) neměla by však býti vylučována právní možnost a přípustnost patronátu i při filiálních kostelích.

Jmění filiálního kostela může — stačí-li — i k opravám na *farních budovách býti přibráno*, aniž

k tomu je potřeba zvláštního souhlasu patrona kostelního a této povinnosti nemůže zbaviti ani důvod, že je *filiální kostel pod jiným patronátem*, nežli kostel mateřský neb fara, jelikož rozdíl v patronátě a najmě též rozdíl v patronátě kostela a fary na povšechnou povinnost kostelního jmění přispívati k farním stavbám žádného vlivu míti nemůže. Vyn. nejv. správ. dvoru ze dne 25. června 1897, č. 3603 Budwinski č. 10.870.

Nejvyšší správní soud v Praze vyslovil v rozhodnutí č. 145/19 (Bohuslav, Jud. I A/2, čís. 78), že postačitelného jmění filiálního kostela, bez ohledu na ostatní konkurenční faktory, při stavbách mateřského kostela je použití, je-li jmění mateřského kostela k úhradě nákladu nepostačující.

Cestovní, komisionelní a insertní výlohy u příležitosti kostelních a farních staveb mají zpravidla platiti dle min. nařízení ze dne 25. května 1859 (ř. z. č. 28) bez rozdílu vlastností intervenujících orgánů ony strany, korporace, fondy atd., jimž přísluší zapraviti dotyčné opravy. Patron má tedy v případech stavební konkurence přispívati jen dle poměru konkurenčního a tam, kde zákonem jsou povolány platiti stavební výlohy přebytky kostelního jmění, mají se i tyto výlohy z něho zapraviti.

Dle dekretu dvorské kanceláře ze dne 29. ledna 1783, č. 436 (Jaksch, sv. I., str. 194) může však i mateřský kostel přispěti k udržování filiálního kostela, má-li dosti výdajného jmění. —

Použití jmění kostelního není však možné bez souhlasu nadřízených církevních a státních úřadů.

Jde-li o úhradu nákladu stavebního ze jmění kostelního (vyjma kompatronátního), povoluje první instance politického úřadu náklad nepřesahující 1000 Kč na základě oběžních výnosů místodržitelství v Praze ze dne 20. července 1870, č. 18.375, Sb. nor-

malí 174 a ze dne 12. června 1876, č. 30.870, Sb. nor-malí č. 52.

Jde-li o úhradu nákladu ze jmění kostelního přes 1000 Kč až do 16.000 Kč, povoluje náklad II. instance politická a od 16.000 Kč až do 80.000 Kč třetí instance. Náklad převyšující 80.000 Kč povoluje minister-ská rada. (Výnos ministerstva ze dne 20. června 1860, č. 162 ř. z.)

Pokud jde o úhradu nákladu na objekty patro-nátu Náboženské matice a etátu kultu, povolovala dle nejvyššího rozhodnutí ze dne 19. ledna 1853, č. 10. druhá instance politická stavební náklad do 3000 zl., t. j. 6300 K.

Náklad přes 6300 K až 80.000 K povolovalo ministerstvo školství na základě výnosu ministerstva ze dne 20. června 1860, čís. 162 ř. z.

Přes 80.000 K náklad na objekty patronátu Nábo-ženské matice a etátu kultu spadal dle téhož minis-terského výnosu do kompetence vlády.

Vládní nařízení ze dne 18. prosince 1929, čís. 187 Sb. z. a n., stanovilo, že povolení stavebních oprav na budovách veřejného patronátu t. j. Nábo-ženské matice a etátu kultu až do 20.000 Kč patro-nátní tangenty přenáší se na zemský úřad.

Břemena patronátní nelze ve smyslu § 32 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z., rozšiřovati, i když by se rozmnožily duchovní potřeby osady, k tomuto kostelu a k tomuto obročí příslušející.

K X. kapitole výdajové.

Za nová paramenta a předměty inventární.

Dle guberniálního dekretu ze dne 4. srpna 1786, čís. 18.313, ze dne 17. července 1827, č. 24.069 a ze dne 31. ledna 1834, č. 4415, smí v Čechách beneficiát

ve shodě s patronátním úřadem ze jmění zádušního až do výše 10 zl. 50 kr. = 21 Kč bez vyššího schválení pořizovati menší opravy a hraditi drobné výlohy kostelní.

Pokud není postačujícího jmění na uhrazení potřeb farní osady, jest ve smyslu § 36 a § 57 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z., naříditi okresním úřadem ústní jednání (řízení konkurenční), při němž jest zjistiti, zda jest výloh těch skutečně potřebí a potom se má hleděti k tomu, aby všichni účastníci se shodli na způsobu úhrady výloh těch.

Nedá-li se shody docíliti, budiž o sporné povinnosti podle skutečných a právních poměrů při jednání, nebo po jednání vyhledaných, pravidelným pořadem instancí rozhodnuto a to dle povahy okolností buď s konečnou platností nebo jen prozatím. (§§ 55 a 56 zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z.)

Ke konkurenci na kostelní nářadí a paramenta není patron, leda že by dobrovolně přispěl — dle gub. dekretu ze dne 25. prosince 1846, č. gub. 59.452, s poukazem na dosavadní obyčej — zavázán. Poskytuje-li se tudíž patronem (neb fondem) dobrovolná dávka, odporučuje se připomenouti, že tímto aktem se nikterak nedoznává povinnost, podobnou výlohu pro příště uhrazovati. (Dle § 32 předpisů o správě kostelního jmění v české církevní provincii — které však nenabýly moci práva — mělo by se podobných potřeb z kostelního jmění teprve tehdy navrhnouti, kdyby se nemohly poříditi dobročinností osadníků.)

Konkurenční výbory na Moravě.

Dle § 14 zákona ze dne 2. dubna 1864, č. 11 zemského zákona moravského, jest zříditi, je-li více obcí k některému farnímu kostelu přifařeno, zvláštní výbor, jemuž přináležejí obstarávati záležitosti církevní konkurence.

Tento konkurenční výbor pozůstává ze členů volených a z určitých nejvyšších poplatníků.

Volení členové církevního konkurenčního výboru, kteří jsou zdaněni, jsou voleni členy představenstva dotčených obcí.

Ze slovního znění zákona vyplývá, že představenstvo obce, nyní obecní rada, nevystupuje jako volitel konkurenčního výboru, že úkon aktivního práva volebního do výboru konkurenčního obecní radě nepřísluší jako celku, jako tělesu autonomnímu, nýbrž že aktivní právo volební do výboru konkurenčního jest propůjčeno jednotlivým osobám, které zákon blíže označuje znakem, že dotčení musejí býti také členy obecní rady.

Dle rozhodnutí nejvyššího správního soudu ze dne 21. ledna 1933, č. 20.011—32, není obec t. j. obecní rada legitimována k podání rekursu ve věci volby do církevního konkurenčního výboru na Moravě.

Dle rozhodnutí nejvyššího správního soudu ze dne 21. února 1933, č. 1153-33, jsou akatoličtí členové obecní rady na základě § 12 zákona ze dne 2. dubna 1864, č. 11 zemského zákona moravského, vyloučeni při hlasování o obecních přírážkách k úhradě kostelních potřeb římsko-katolické církve.

V tomto případě jsou akatoličtí členové obecní rady zbavováni práv, příslušejících jim jako členům obecního výboru t. j. práva hlasovacího; zato jsou jako akatoličtí obecní příslušníci zproštěni povinnosti platiti příspěvek, který by na ně připadl.

Při volbách dle § 14 zákona ze dne 2. dubna 1864, č. 11 zemského zákona moravského, neměl zákonodárce za nutné vyloučiti akatolické členy při volbě do církevního konkurenčního výboru.

To seznáváme z debaty zemského sněmu moravského, konané dne 27. března 1863, str. 840, sezení XXXIII. —

Zákon zemský pro Slezsko čís. 2 z r. 1864 dává v § 13 — analogicky k § 14 moravského zemského zákona — aktivní právo volební do církevního konkurenčního výboru jen katolíkům.

Vzhledem k tomu, že v témže roce tyto dvě sousedící země upravovaly většinou stejně tytéž záležitosti církevní a že slezský zemský zákon přiznává aktivní právo volební do církevního konkurenčního výboru jen katolíkům, můžeme z toho usuzovati, že se to stalo ve Slezsku úmyslně jako protiklad k řešení moravskému v této záležitosti,

(Viz k tomu rozhodnutí nejv. správního soudu ze dne 21. února 1933, č. 1153—33.)

Dle § 16 zákona zemského ze dne 2. dubna 1864, č. 11, pro Moravu jest církevní konkurenční výbor orgánem usnášejícím se a dozorčím ve věcech církevní konkurence.

Výbor ten usnází se o rozpočtu a vyřizuje roční účty.

Církevní výbor konkurenční jest ve věcech konkurenčních zákonným zástupcem farní osady, resp. všech katolíků bydlících v jednom okrsku farním.

Církevní výbor konkurenční jest v záležitostech konkurenčních povolán před státními úřady zastupovati práva farní osady, resp. katolíků dotčené farní osady.

Dle rozhodnutí nejv. správního soudu ze dne 3. prosince 1932, č. 17.110-32, jest k tomu církevní výbor konkurenční oprávněn.

Toto posléze citované rozhodnutí nejv. správního soudu nedotýká se, jak to bylo výslovně zdůrazněno, platností nařízení ministerstva kultu a vyučování ze dne 31. prosince 1877, ř. z. č. 5 z r. 1878, kteréž nařizuje, že obecní zastupitelstva i nadále jako dosud (ve smyslu § 3 čís. nařiz. ze dne 20. dubna

1854, č. 96 ř. z.) mají příspěvky ke kostelům z nařízení politických úřadů orgány obce vybíratí.

Nejjistější cesta při posuzování ohledně kompetence církevních konkurenčních výborů jest tato: Církevní konkurenční výbor jest legitimován k zastupování příslušné farní osady před úřady státními jen ve věcech církevní konkurence; v ostatních církevních věcech správních jest k zastupování farní osady legitimováno příslušné obecní zastupitelstvo ve smyslu svrchu citovaného nařízení ministerstva kultu a vyučování ze dne 31. prosince 1877, ř. z. čís. 5 z r. 1878.

Nariadenie uh. ministra kultu a verejného vyučovania zo dňa 5. júna 1873, čís. 31937/1872, o spôsobe použitia patronátnych bremien,

spočívajúcich na majetkoch verejných základin patriacich do správy uh. kr. min. kultu a verej. výučby, na výstavbu a občasnú opravu kostolov, far a ich vedľajších budov. (R. T. 1873, č. 137, str. 337).

I. Patron je povinný vystaviť len také nové budovy, ktoré podľa cirkevných zákonov úzko súvisia s patronátom; takými sú: kostol, s ním spojená veža, ohrada kostola a jeho prípadne vedľajšie budovy; ďalej byt farára a kaplana a k týmto patrice miestností: kuchyňa, komory, pivnica, záchod, ohrada fary a tam, kde to je cirkevnou vizitáciou zabezpečené, maštál a kolňa.

II. Hospodárske budovy, ako: maštale, stodoly, kôlne, sýpkvy, chlievy atď. nie sú na farchu patronátu, a k novostavbe alebo oprave týchto priestorov patria statky verejnej základiny, ako patron, len vtedy, keď o tejto povinnosti svedčí cirkevná vizitácia, alebo iný právoplatný doklad. V iných pádoch spadajú

povinnosť výstavby a opravy týchto budov na farchu obyvateľstva dotýčajúcej cirkvekej obce.

III. Všeobecne pri novostavbách alebo opravách, ktoré dl'a hore uvedených predpisov zaťažujú verejné základiny, ako patronov, je pravidlom, že patron len potiaľ' je povinný v prvom rade znášať výdavky, pokiaľ dotýčajúca cirkev nemá k tomu cieľu určeného majetku: a aj v tom páde:

IV. Patrón dodá jak k novostavbe, tak k oprave len potrebný materiál a peniaze, cirkvekníci však sú povinní zdarma konať ručné práce a dodávať záprahy s povozom.

V. Vyhotovenie rozpočtu novostavieb aj oprav, obfažujúcich patronát a vôbec vedenie stavby patrí patronovi.

VI. Ohľadne tých hospodárskych budov, ktoré podľa II. bodu nezafažujú patrona, je v nedostatku písomných záväzkov, doterajšia prax smerodajná pre vzájomný pomer prispievania prísl. kostola alebo farára a cirkvekníkov.

VII. Aj v budovách, ktoré zafažujú patronát, zafažujú obročníka všetky menšie opravy, ktoré obyčajne každý bydlíci sám musí prevádzať, ako oprava kachiel, zámkov, okutie okien, sfažajú dvier, zasklenie atď., jestli každá jednotlivá položka opravy neprevyšuje 20 zlatých, taktiež celé vnútorné čistenie budov, a keď by malo zameškanie týchto menších opráv za následok väčšie škody, povinný je hradíť to obročník, ktorý zameškanie zavínil.

VIII. Každý obročník povinný je každý rok najneskoršie do 1. mája predložiť soznam väčších nutných opráv okresnému nadsprávcovi, aby vyšší úrad včas mohol vyhotovíť rozpočet týchto oprav. Neskoršie podané zprávy, keď odklad nemá v zápätí žiadnu škodu alebo nebezpečie, budú brané v úvahu len

v rozpočte následovného roku, zo zameškania plynúce väčšie výdeje je však povinný hradíť dotýčajúci obročník.

Cirkvekné vizitácie.

Nakolko uh. kráľ. miestodržiteľská rada nariačila r. 1802 súpis farských majetkov, vznikly súpisy za spoluúčasti politickej vrchnosti a preto je listina v súpise, zhotovená z príležitosti cirkvekej vizitácie, verejnoprávne uznanou dvojstrannou smlouvou, ktorá viaže jak farára k plneniu jeho povinnosti, tak aj patrona a veriacich vóci farárovi.

Cirkvekné vizitácie sú dvojstrannými smluvami, ktoré vznikajú medzi cirkveknou vrchnosťou, patronom a príslušnou obcou, alebo obyvateľstvom obce, za spoluúčasti politickej vrchnosti; dvojstranné smlouvy však nemôžu byť jednostranne zrušené ani jednou stranou, obzvlášť nie na úkor druhej strany. — Tieto cirkvekné vizitácie sa veľmi odlišujú od seba a preto nemôžno im určiť obecné princípy a skoro každý prípad vyžaduje zvláštného posúdenia. Rozh. m. kult. 20642/1884 Gcisz, 340.

Listina o cirkvekej vizitácii sa má zatiaľ, kým sa nevydá dáky nový zákon alebo nariadenie, podľa štátnej praxe, považovať za dvojstrannú smluvu, teda za také právne jednanie, na základe ktorého prechádzajú práva i povinnosti predchodzou aj na právneho nástupcu. Rozh. min. kultu 5096/1881 Geisz, 340. Tauber, 880, Totody, 310.

Listina o cirk. vizitáciu nemôže byť patronom a obcou jednostranne zmenená; tá okolnosť však, že pri plnení cirkvekných služobností sa po istú dobu zachovávala odchylná prax, nezrušuje platnosť listiny. Rozh. min. vnútra 60.384/1889, Geisz, 340.

Označuje-li kanonická vizitácia „obec“ za zaviazanú k plateniu kňazských patričností, má sa pod

tým vždy rozumieť politická obec. Rozh. min. vnútra 60.457/1891, Geisz 342.

Spočívá-li dotavanie rim. kat. farára na kano-
nickej vizitácii, nakoľko táto je súkromoprávnou
smlouvou medzi cirkvou potážne obročníkom na jed-
nej strane a obcou ako politickou korporáciou na
druhej strane, nemá sa tento záväzok obce, spočívajú-
júci na súkromoprávnej smluve, považovať za cir-
kevnú daň, ale za také bremeno obce, ku ktorému
musia prispievať nie len rim. kat. veriaci, ale všetci
tí, ktorí sú povinní prispievať k obecným bremenám.
C. 1864/1890, Geisz 342.

Kňazské patričnosti netvoría vždy a bezpod-
mienečne také náklady, ktoré obťažujú výlučne len
príslušnú konfessiu, ale môžu následkom rôznych
okolností a udalostí pripadnúť na farchu politickej
obce. V takomto prípade nadobudnú povahu výdav-
kov administratívnych, ktoré sa rovnako dotýkajú
každého člena obce a ako také majú byť vymáhané
na spôsob verejných daní. Rozh. min. vn. 55.963/1890,
Geisz 350.

Kňazské príslušnosti majú byť zanesené do o-
becného rozpočtu, je-li „Communitas“ — politická
obec — podľa kanonickej vizitácie a praxe povinná
k plateniu týchto príslušností. Rozh. min. kultu 6081/
1903, Geisz 344.

Cirkevné príslušnosti nemôžu byť zariadené do
obecného rozpočtu, jestli ani na základe smluvy ne-
obťažujú obec a ani vo forme podpory sú neni po-
skytované. Rozh. min. kultu 62.816/1905, Geisz 344.

Zariadenia cirkevných patričností do rozpočtu
sa nemože požadovať počas prejednávania tohoto,
ale oprávnenosť nároku sa má dokázať cestou in-
stančného postupu administratívneho. Rozh. min. kultu
4074/1906, Geisz 344.

Opis zápisnice o cirkevnej vizitácii, resp. jej ove-
rený preklad, len vtedy treba v plnom znení odovzdať
príslušným vrchnostiam, ide-li o úplné, alebo rozsiah-
lejšie pozmenenie cirkevnej vizitácie, možno-li
však spornú vec vybaviť aj sdelením jednotlivých
§§-ov, stačí aj opis, resp. preklad týchto. Rozh. min.
kultu 84050/1900, Geisz 341.

Pro poskytování důchodů římsko-katolickému fa-
ráři a vyplývající z toho závazky členů církevních
jest, pokud se to nezmění vlastní cestou, směrodat-
ným protokol o církevní visitaci. C. 1984/1901.

Placení kněžských důchodů zaznamenaných v ca-
nonica visitatio stihá jen věřící dotčeného kněze a
příslušníky jiných konfessí, jen když je převzali jako
reální břemena vázaná k nějaké nemovitosti neb
smlouvou a p. C. 2908/1902.

Výraz želiar je technickým výrazom urbariálnym.
Želiari urbariálni sú dvojaké: domkári a bezdomci.
Domkári opäť buď mali iba dom a k nemu patriaci
intravilán, alebo mali okrem toho aj extravilán.

Medzi želiarov sa počítali aj tí urbári, ktorých
pozemkové vlastníctvo bolo menšie ako $\frac{1}{8}$ pozemku.

Hovorí-li teda kanonická vizitácia o želiaroch,
nemajú sa pod tým myslieť takí, ktorí nemajú žiad-
neho pozemku, ale tí, čo majú menej ako $\frac{1}{8}$ urba-
riálneho pozemku, počítajúc extravilán spolu s intra-
vilánom; čili ktorí nemajú pozemkovej podstaty, teda
aspoň $\frac{1}{8}$ parcely, resp. tomu zodpovedné pozemkové
vlastníctvo. — Rozh. min. kultu 13.212/1902, Geisz 352.

Zaviazanosť pánstva zakladajúca sa na listine spísa-
nej o cirkevnej vizitácii (canonica visitatio) ako vecné
bremeno prešla i bez výslovného prevzatia na žalobcu,
abo na kupiteľa najväčšie časti nemovitostí, patria-
cich k panstvu, medzi nimi i hlavy panstva (caput bo-
norum) ak sa len nevykáže, že vecná zviaznosť patrila

k panstvu, že obťažovala tie nemovitosti, ktoré zůstaly v majetku pôvodného vlastníka, alebo od neho prešly do majetku tretej osoby. C. 4665/1904, Tauber 874.

Ustanovenie kanonickej vizitácie môžu byť nie len pozmenené, ale aj úplne zrušené praxou a obyčajom, ktoré sa proti nim vyvinuly a boli stále zadržované, lebo keď výsledok pečlivého pátrania, idúciho až do najstaršej doby, dosvedčuje, že pokiaľ ľudská pamäť siahá, od vtedy interesanti vždy odlišne od obsahu kanonickej vizitácie plnili a prijímali plnenia: vtedy sa má pokladať na nepochybné preukázané, že strany samé vedome a z vlastného rozhodnutia si prialy odstúpiť od podmienok obsiahnutých v kanonickej vizitácii. — V takýchto prípadoch, podľa povahy vecí, ale aj podľa jedine možného právneho ponímania, vstupuje tento obyčaj, sankcionovaný stárou praxou, na miesto pisaných, ale nezadržovaných ustanovení kanonickej vizitácie. Rozh. min. kultu 7069/1906, Geisz 341.

Plnenie cirk. povinností plynúcich z kanonickej vizitácie. — Otázka, či trvá povinnosť, ktorá bola plnená miesto zviazaného urbáriálnym obecnstvom, není otázkou oboru pôsobnosti, ale je prejudiciálnou otázkou pre meritum sporu. Rozh. min. rady 464/31/1908. Marschalkó č. sl. 211 (II.).

116. Kácení, dodávání a dovážení deputátního dříví pro duchovního správce majitelem statku má povahu dávky veřejnoprávní (Slov.).

117. Kanonická visitace může stran dávek pro duchovního správce býti jednak základem vzniku práva na dávky takové, jednak toliko zajištěním trvajícího již stavu. (Slov.)

753/21. (Kniha judikátů n. s. z. I. 1927, str. 524).

I. Právní význam t. zv. „kanonických visitací“. Boh. adm. 753.

Z důvodů:

Dle svého historického vývoje a své povahy jsou tyto kanonické visitace občasně návštěvy, konané církevní vrchností v jednotlivých církevních obcích za tím účelem, aby vrchnost opatřila si na místě samém spolehlivý úsudek o stavu duchovních i hmotných záležitostech obcí těch, napravila pokud možno ihned na místě méně důležité vady a kontrolovala církevní disciplínu. Byť i tudíž nebylo pochybnosti o tom, že u příležitosti takové visitace mohl býti nějaký sporný právní poměr, pokud jde o hmotné záležitosti náboženské obce, prostřednictvím církevní vrchnosti, dle svého stavu oné doby pravomocí toho druhu nadané za součinnosti všech účastníků upraven a nesporným učiněn tak, že tato visitace měla býti pro příští dobu základem pro posuzování poměru toho, chovajíc v tom směru v sobě prvek právo-
tvorný, nebylo tomu tak tehdy, když o nějakém sporu mezi účastníky řeči nebylo a když jednalo se o pouhé zjištění skutečného stavu. — Sr. Bohuslav adm. 6656, 6657.

Kanonické visitace na Slovensku.

Trnavská synoda v r. 1611 nařídila, aby arcijáhnové výsledky visitací vždy oznámili biskupům. Ve formě otázek byla takto sbírána potřebná data týkající se církevního majetku, církevních důchodů a zvláště povinností patrona a věřících.

O těchto visitacích byly sepisovány listiny, které byly deponovány v církevních archivech. (Dr. Josefa Munky: Patronátské právo 1928).

Listiny ty nejsou smlouvami; což vyplývá z toho, že jak držitelé nemovitostí, tak i věřící bránili se konání těch visitací a stát byl nucen poskytnouti církvi pomoc, aby visitátoři nerušeně mohli visitovati.

Generální visitace byly vykonávány na základě královského nařízení.

K průkazu věrohodnosti jich byly generálním visitátorům přiděleny úřední orgány, které příslušnou visitační listinu opatřily svými podpisy a úředním razítkem. (Testimonium legale).

Za císaře Josefa II. tyto královské visitace sice zanikly a byly vykonávány jen na základě nařízení biskupů; avšak účast úředních orgánů zůstala i nadále na důkaz toho, že visitační zápisy následkem provedeného vyšetřování jsou pravdivé.

Najdou se však v hojném počtu listiny, z kterých vysvítá, že patron při visitaci nebyl přítomen ani osobně, ani svým zástupcem.

Ba i když najdeme na těch listinách mimo podpis biskupa též podpis patrona nebo jeho zástupce, nebývá listina sepsána ve formě při sepisování smluv obvyklé.

Než přes to, co bylo svrchu uvedeno, vyvinul se názor, dnešní judikaturou zastávaný, že kanonické visitace jsou bilaterální smlouvy.

V důsledku toho spory týkající se obsahu listiny o kanonické visitaci jest řešiti na základě předložené příslušné listiny.

Ovšem, přestal-li patron plniti povinnost, obsaženou v listině o kanonické visitaci a nebyl o plnění příslušným církevním orgánem upomínán a plnění odpírá s poukazem na to, že po 40 roků povinnost dotčená nebyla plněna, jest se strany církve nárok na plnění promlčen. K tomu viz obecný občanský zákoník — platný v Čechách, na Moravě a ve Slezsku — který stanoví v § 1472 při statcích církevních také tuto promlčecí dobu a v § 1480 stanoví, že pohledávky zadrželých ročních platů, zejména úroků, rent, příspěvků vyživovacích, dávek výměnkových a

anuit určených k umoření jistiny zanikají ve třech letech; právo samo promlčuje se, nevykonává-li se po třicet let. —

Na Slovensku je pomocným pramenem práva ve věcech církevních tak zvaný krajinický zvyk.

Dle toho jest patron povinen vystavěti a opravit kostel, faru a příslušná stavení; není však povinen vystavěti, po případě opravit jiná pobočná hospodářská stavení.

Patron není však při stavbách povinen ku pracem ručním a k poskytování potahů.

To jest povinností, dle svědectví samých kanonických visitací, jenom věřících. —

Dle rozhodnutí nejv. správního soudu náležejí na Slovensku spory týkající se existence a obsahu patronátu před správní úřady, nikoli však před řádné soudy. (Rozhodnutí nejv. správ. soudu ze dne 13. dubna 1927, čís. 4715, Boh. adm. 6476).

Podle rozhodnutí správního soudního dvora ze dne 13. dubna 1887, č. 805, jest ve sporech patronátních ve smyslu zákona ze dne 7. května 1874, §§ 33 a 34, ř. z. čís. 50, příslušným správní úřad, jde-li o originerní nabytí patronátu — na př. vydržení, nabytí, které není odvozováno od jiného.

Jde-li však o jiné nabytí patronátu než je původní — tedy o derivativní — jako jest darování, dědictví, koupě, směna a t. d. — jest příslušným ve sporech patronátních soud. —

Inventář.

Dle § 107 (1) a) vládního nařízení čís. 124/1928 Sb. z. a n. jest k fassi duchovního na systemisovaném místě ustanoveného připojití inventář jmění obročního z toho roku, ve kterém se fasse podává.

Inventář má obsahovati:

1. Stručný popis budovy fary, pokud se týká hospodářských budov,
2. fundus instruktus (knihy, obrazy, nářadí atd.),
3. bližší označení farní zahrady (čís. parc., výměru a katastrální výtěžek), cenu nemovitostí; tu jest udati dle obecní ceny místní,
4. výkaz temporalii (příjmů a vydání) podle jednotlivých rubrik, bez ohledu na to, zdali ten který příjem neb výdaj do fasse se podle platných předpisů čítá či nikoliv.

K příjmům, jež jest do inventáře zapsati, patří též výnos z nadací mešních.

Do inventáře patří též stručný popis budovy kostelní a soupis vnitřního zařízení kostela.

I seznam farních matrik a cenných knih a listin farního archivu jsou předmětem inventáře.

Každý přírůstek a úbytek jmění kostelního a obročního jest *v inventáři* příslušně zaznamenati. U kostelů veřejného patronátu má se inventář předkládati každého třetího roku s účtem účetnímu odboru zemského úřadu. V obou druhých letech mají se přiložiti ke kostelnímu účtu jen výkazy o přírůstku a úbytku inventárních předmětů.

Aby se dokonale znal celkový stav jmění kostela a fary, ať již na staveních nebo statcích movitých neb nemovitých, *musí* býti po ruce v zájmu všech a dle platných předpisů *inventář*, jednotlivě sepsaný a systematicky uspořádaný, jež se každý rok doplňuje výkazem o všech odůvodněných přírůstcích a úbytcích, jež dlužno připojiti k účtu.

Tento inventář dělí se na popis stavební a na vlastní inventář, do kterého pak se zapisují předměty, seřazené dle kostelního neb farního vlastnictví. (Mimo tento zápis má také býti popsáno vše, co

kostel nebo fara má na listinách, obligacích, příjmech a vydáních). Inventář sepisuje se znova zpravidla při každé změně beneficiáta, a sice jsou tyto závazání za podpory patronátního úřadu předložiti dozorcím úřadům nový inventář kostela a fary — sepsaný ve třech stejnopisech (pro ordinariát, zemský úřad a patronátní úřad) a podepsaný od beneficiáta, vikáře (děkana), patronátního komisaře a zádušního účetního — nejdéle 3 měsíce po jejich kanonické investituře. O sepsání a skládání kostelních inventářů jedná výnos ministeria kultu a vyučování ze dne 8. ledna 1880, čís. 17.721, řízený českému místodržitelství a obsažený ve Věstníku minist. kultu a vyučování ze dne 17. ledna 1880, č. II. Býly-li by při inventuře zjištěny opotřebované, bezcenné a nepotřebné předměty, mají se v novém inventáři poznamenati jakožto úbytek a má se zároveň, když se předkládají nové tři stejnopisy, zažádati o schválení tohoto odpisu. Zároveň se má vždy dáti úřední zpráva s udáním, *zdali a co má předchůdce v užívání beneficia (antecessor) nahraditi.*

V každém inventáři má býti také potvrzení klausele okr. vikáře (děkana) při inventuře intervenujícího, že všechny v inventářích prokázané předměty také ve skutečnosti tu jsou a v účelném uschování se nalézají. Z těchto tří stejnopisů má být exemplář určený pro kostelní pokladnu, ježž má uschovati patronátní úřad, opatřen jako právní listina kolkem 3 Kč za arch. Tento poplatek mají platiti interensenti, a to z důvodu, že kostelní a farní pozůstalostní inventáře se nevyhotovují výhradně v zájmu veřejném, nýbrž i za účelem hájení soukromých práv odstoupjícího kněze aneb jeho dědiců, jakož i jeho nástupce v obročí, pak v zájmu kostela a patrona. (Gub. nař. ze dne 28. července 1833, č. 33.222; Sbírka prov. zák. pro Čechy r. 1833, sv. 15., str. 397 a novější ustanovení, jakož i výnos místodrž. ze dne 31.

října 1870, č. 50.512). Pro farní archiv stačí pouze nekolikovaný opis kostelního inventáře.

Ježto se stává, že předměty v inventáři odepřané, jakož i k používání nezpůsobilé, jsou uloženy za oltáři, v sakristiích, na kostelních a farních půdách atd., má se k uvarování mýlek hleděti, aby se takové předměty buď spálily, nebo — jestliže nejsou svíce — ve prospěch dotčeného kostela prodaly, nebo aby se, kdyby se k tomu hodily, na místě pro celý patronátní svaz ustanoveném jakožto archeologické památky přiměřeně uschovaly a zaznamenaly.

Záznam realit t. j. kostelních a farních pozemků, budov atd. dle nejnovějšího berního katastru a pozemkové knihy, má se státi v inventáři přiměřenou, jednotlivou poznámkou nebo též zvláštním popisem (*inventář realit*).

Dle výnosu ministerstva kultu a vyučování ze dne 7. listopadu 1895, č. 1681, má se hleděti k tomu, by se pořídily za účelem řádného uschování farních matrik a farních archiválií, pokud možno, vlastní archivní místnosti a archivní skříně.

Inventář po uživatelích církevních obročí.

Měl-li zůstavitel církevní obročí, jest ve smyslu cís. patentu ze dne 9. srpna 1854, č. 208, ř. z. § 107, dle zvláštních předpisů ke zřízení inventáře přibrati duchovního komisaře, nebo jiného zástupce správy státní. Jmění obročí jest odděliti od vlastního jmění zemřelého a každé z nich jest do vlastního seznamu poznamenati. Přitom jest vypočísti za pomoci zřizovacích listin a inventáře obročí částku a po případě určití pomoci znalců, mnoho-li obročí od pozůstalosti má požadovati, nebo mnoho-li má pozůstalosti nahraditi.

Patronu jest o zřízení inventáře předem dáti zprávu a má mu býti dovoleno na vlastní útraty při tom býti přítomnu.

Pokud v jednotlivých zemích ke zřízení inventáře, týkajícího se pozůstalosti člena vyššího katolického duchovenstva, má býti přibrán i zástupce státního pokladu a politické správy, ustanovují zvláštní předpisy.

K tomu viz dekret dvor. kanceláře ze dne 18. dubna 1806, čís. 22.616 ex 1805 (Cirkulář pro Čechy ze dne 23. května 1806, č. 14.774), stanovící, že patron nebo jeho zástupce s okresním vikářem každoročně při visitaci má prohlédnouti farní budovu a že mají svým úřadům o tom podati zprávu. Tyto úřady mají potom eventuálně učiniti zemskému úřadu návrh na opravy do 8 neděl za odpovědnosti účastněných a patrona.

Vzorec popisníku stavebního.

Položka běžná	Soupis veškerých součástí kostelních, obydelných a hospodářských stavení	
S T A V		
při odevzdávce v roce 19.....	nynější	Příčiny, proč menší závady stavební již nebyly odstraněny a proč větší se vyskytly, jakož i j. poznámky

duchovních zůstávají nadále v platnosti t. j. beneficiáti přehlédnou za součinnosti patronátních funkcionářů inventář kostela a fary — a výsledek tohoto opatření oznámí zemskému úřadu prostřednictvím příslušné (arci)biskupské konsistoře ve formě protokolu.

Žádám okresní úřad (magistrát), aby o tom vyzuměl všechny patronátní úřady a správy římskokatolického církevního jmění, jakož i fojtovního komisaře tamního správního obvodu.

Za zemského presidenta:

K XII. kapitole výdajové.

Za pojištění.

Prospěch patrona a přífařenců žádá, by kostelní a farní budovy, jakož i předměty vnitřního zařízení a věci bohoslužebné stále byly pojištěny přiměřenými obnosy proti škodám z ohně.

Týká-li se to kostelních a farních předmětů — při těchto nábytek farářův, jak se samo sebou rozumí, vyjímajíc — má se v první řadě k placení pojistných výloh užití postačitelého jmění kostelního. Není-li to možno, nastupuje tatáž zákonná konkurence, která platí o výlohách stavebních, což spočívá na rozhodnutí správního soudu ze dne 29. ledna 1885, čís. 2880 z roku 1884 (Budwinski č. 2384), jež praví, že asekurační poplatky jsou povinni platiti, kdo mají na udržování pojištěných budov nejblíže zájem: tudíž tííž činitelů konkurenční, kteří zákonem jsou povoláni je znovuzřídití.

Budovy farní, obroční, jakož i kostely náboženské matice mohou se pojistiti při dostatečných prostředcích z volného jmění. Na útraty náboženského fondu neb jiného etátu se však v případě neposta-

čitelného jmění zádušního na základě výnosu ministra kultu a vyučování ze dne 5. ledna 1887, č. 25.560, výn. místodržitelství ze dne 13. února 1887, č. 4365, sb. norm. č. 217, pojišťovati nesmí, nýbrž těm, již jsou ke konkurenci povinni, zůstává se na vůli, svůj zájem zvlášť si dáti pojistiti.

Předpokládá se jakožto věc všeobecně známá, že vezme-li se pojištění na více let, poskytují pojišťovací společnosti pojištěným *zvláštní* srážky. Jelikož však tímto způsobem vzniká zpravidla větší a přísně vzato zcela neplodné vydání, má se k němu vždy předem vymoci vyšší úřední schválení.

Dle výnosu ministerstva kultu a vyučování ze dne 5. ledna 1887, čís. 25.560 a výnosu místodržitelství v Praze ze dne 13. února 1887, čís. 4365 (sb. předp. čís. 217) a ze dne 24. července 1887, č. 61.682 (sb. předp. čís. 296); není přípustno farní a kostelní budovy na účet náboženské matice pojišťovati; po vypršení dosavadních smluv nebudtež tyto již obnoveny. —

S poukazem na výnos ministerstva kultu a vyuč. ze dne 17. července 1900, čís. 122.728, jest každoročně technickými orgány zkoušeti zařízení hromosvodů na budovách podřízených resortu ministerstva kultu a vyučování. —

Ohledně instruování elaborátů, týkajících se zařízení hromosvodů na kostelích a budovách k nim náležejících, jde-li o kostely veřejného patronátu, poukazují na normativní výnos ze dne 20. ledna 1892, čís. 63.348 ai 1891, Norm. č. 212.

Příslušné návrhy jest podati k ministerstvu. —

K XIII. kapitole výdajové.

Různ é vý l o h y.

Dle místodrž. výnosu ze dne 15. dubna 1873, č. 19.303 mají se započítati v této kapitole jen výlohy

nahodilé, nepatrné a nerozdělené, které do žádné z ostatních systematických rubrik nespádají. Při poštovním má se přihlížeti, aby poštovní výlohy, jež se mají hraditi buď z nadačních příjmů, nebo jež mají nahraditi strany (upomínky atd.), nebyly vydávány ze jmění kostelního. Korespondence správ jmění kostelního neb obročního se zeměpanskými a duchovními úřady v záležitostech „správy kostelního jmění“ (což se musí na obálce výslovně poznamenati) jest poštovního prosta. (Výnos min. ze dne 26. července 1866, č. 3698. J. Bartl: Der administrative und technische Postdienst in Oesterreich Wien 1880.)

Kolky účtové.

Kolků účtových mohou použití jen obchodníci a živnostníci a sice do 20 Kč — kolek 2 h; nad 20 Kč do 100 Kč — kolek 10 h; přes 100 Kč až do 1000 Kč za každý arch kolek 20 h; přes 1000 Kč za každý arch — kolek 50 h.

Při použití doložky: „Splatno a žalovatelné“ je poplatek kolkový dvojnásobný.

Ostatní doklady, jež eventuálně se mají kolkovati, podléhají kolkům kvitancí.

Kvitance do 3 Kč 99 h nepodléhá kolků.

Kolkovati známky kolkové soukromým razítkem (místo, aby se přepsaly) se nedovoluje. Dle výslovného znění kolkového zákona ze dne 9. února 1850 a tarifu pol. 75 lit. s) nepodléhají kolkovým poplatkům správy kostelního jmění (představení církevní) ohledně úředních spisů, ježto se podávají toliko v příčině správy duchovní, církevní kázně, udržování kostelů v dobrém stavu nebo staveb kostelních. Jelikož v Čechách na místě církevních představených všudy stojí správy zádušní a správa zádušního jmění svěřena jest patronátním úřadům, následuje z toho, že i těmto přísluší ohledně veške-

řích úředních podání v mezích uvedeného zákona právo osvobození od kolků. —

Cenné papíry.

Předválečné vinkulované renty a jejich výměna.

Zákon ze dne 22. června 1928, č. 104 Sb. z. a n., upravuje definitivní převzetí státního předválečného dluhu nezajištěného, aby byly splněny Československou republikou povinnosti, založené mírovými smlouvami. Je známo, že k zjištění titrů předválečného nezajištěného dluhu v naší republice bylo zákonem č. 124 z r. 1921 nařízeno jejich sepsání a složení do úřední úschovy; jsou to většinou tak zvané renty. Část takto zjištěných dluhopisů byla zhodnocena definitivně záměnou při upisování 6% moučné půjčky z r. 1922, další část při upisování 6% konsolidační půjčky z r. 1926. Aby i ti majitelé předválečných rent, kteří se nemohli účastnit jejich zhodnocení při upisování těchto půjček, mohli vybírat alespoň úroky ze svých rent, byla tato otázka upravena zákonem č. 250 z r. 1922 a byly vydány tak zvané „prozatímní listy“. Zákon čís. 104 z r. 1928 zařídil výměnu prozatímních listů za náhradní renty československé, jakož i zhodnocení dosud nevyměněných titrů předválečného nezajištěného dluhu.

Podle vl. nař. ze dne 2. května 1929, č. 64 Sb. z. a n., provádí se zhodnocení toto na přihlášky, a to pro předválečné dluhopisy *na doručitele* prostřednictvím úředních schovacích míst, u nichž takové dluhopisy byly složeny do úřední úschovy. Všechna úřední schovací místa byla již vyzvána ředitelstvím státního dluhu k předložení těchto přihlášek a tak se hodnocení předválečných rent na doručitele již provádí. Renty na jméno, všeobecně zvané *vinkulo-*

vané, budou vyměněny zásadně na přihlášky, podané u berních úřadů nebo zemských finančních pokladen, které obstarávaly dosud výplatu úroků z nich. Jen u rent, z nichž výplata úroků nebyla předepsána v tuzemsku, anebo byla výplata úroků zastavena, podávají se přihlášky u likvidatury ředitelství státního dluhu v Praze. Pro řízení přihlašovací je nutno dbát zejména těchto ustanovení: Přihlášky podávají percipienti úroků z předválečných vinkulovaných rent ve dvojím vyhotovení u těch úřadů a pokladen, které jim vyplácely úroky, a to na vyzvání těchto úřadů. Pouze přihlášky, které nutno podávat u likvidatury ředitelství státního dluhu, možno podávat bez zvláštního vyzvání. Každá přihláška musí být doložena buď seznamem B/1 (potvrzení o složení rent do úřední úschovy), nebo potvrzením na vzorci K, které vydá příslušné úřední schovací místo. Pro každý jednotlivý seznam B/1 nutno podat zvláštní přihlášku (dvojmo); pokud by úroky z rent v jednom seznamu B/1 sepsaných byly předepsány k výplatě u různých berních úřadů, připojí se seznam B/1 k přihlášce u toho úřadu, který stranu k podání přihlášky vyzve; u dalších přihlášek se její podatel odvolá na to, že seznam B/1 byl přiložen k přihlášce již podané. Stejně je nutno provést takovéto odvolání se v těch případech, kde v seznamu B/1 byly sepsány a odvedeny renty jak na doručitele, tak i vinkulované. Pokud úroky byly vybírány z vinkulovaných rent na úrokové platební archy, nutno k přihlášce tyto připojit.

Výměna vinkulovaných rent bude provedena postupně, neboť, jak již samo označení — dluhopisy na jméno — naznačuje, jsou to cenné papíry individuálních vlastností a bylo zapotřebí před provedením jejich zhodnocení opatřit si od dosavadních správců dotýčných druhů (republika rakouská) výpisy z kreditních knih a to pro každý jednotlivý dluhopis:

takových rent má Československá republika v úřední úschově přes 130.000 kusů v hodnotě přes 800.000.000 Kč a opatření potřebných pomůcek vyžádalo si značného času i nákladu. Při provádění výměny vinkulovaných předválečných rent za náhradní renty československé bude nutno zkoumat právní poměry u každé jednotlivé renty a přezkoušet úrokovou službu z ní za celou řadu let. Proto percipienti úroků vyčkají s podáním přihlášek, až budou k tomu vyzváni úřadem, obstarávajícím výplatu úroků.

Mezitím co budou zpracovávány u ředitelství státního dluhu přihlášky, podané u berních úřadů, které k této akci byly již ředitelstvím státního dluhu vyzvány, budou percipienti úroků z rent, vyplácených jinými berními úřady, úroky vybírat dále dotud, až na tyto berní úřady dojde řada.

Vinkulované předválečné renty bude možno vyměnit za náhradní renty československé buďto opět vinkulované, nebo za náhradní renty československé na doručitele. V posledním případě musí podatel přihlášky předložit doklady, potřebné k devinkulaci.

Většinou však budou vyměňovány vinkulované předválečné renty za náhradní renty československé opět vinkulované, neboť převážně bylo ve vinkulovaných předválečných rentách uloženo jmění veřejné (obecní, církevní, nadační, spolkové atd.), které podle platných předpisů i nadále musí zůstat uloženo v cenných papírech vinkulovaných.

V dalších řádcích chceme upozornit správce takového veřejného jmění, uloženého ve vinkulovaných předválečných rentách, jak mají při vyplňování přihlášek postupovat, aby v budoucnosti správa takového jmění se pro ně zjednodušila.

Až dosud měly mnohé obce, patronátní úřady

farní úřady, židovské náboženské obce, správy fondů a nadací a pod. ve své správě často celou řadu vinkulovaných předválečných rent, jež se různily jen podle druhů dluhu a měly nápisy (znění vinkula) buď stejné anebo podobné. Zákon č. 104 z r. 1928 však ustanovuje, že různé druhy předválečných dluhopisů téhož zúročení při výměně se slučují v jeden druh náhradní renty československé: 4°/_o rakouská zlatá renta, 4°/_o rakouská korunová renta I. emise, 4°/_o rakouská korunová renta II. emise, 4°/_o konvertovaná stříbrná renta a 4°/_o konvertovaná papírová renta se vymění za 4°/_o náhradní rentu československou. 4°/_o papírová renta a 4°/_o stříbrná renta vymění se za 4°/_o náhradní rentu československou atd. U rent na doručitele tímto sloučením bude zjednodušena správa jmění tím, že bude počet kusů cenných papírů značně zmenšen.

Do jisté míry bude však takové sloučení lze provést — alespoň částečně — i při výměně vinkulovaných předválečných rent za vinkulované náhradní renty československé. I když nebude možno sloučit snad veškeré jmění, uložené ve vinkulovaných předválečných rentách a spravované jednou právní osobou, bude přec možno sloučit podle povahy věcí nebo účelu takového jmění alespoň jmění stejnorodé a dosíci tím toho, že bude vydán na jmění takové co nejmenší počet cenných papírů, čímž úschova a manipulace pro správu se zjednoduší a zmenší.

Jako příklady uvádíme: Obec Lhota v Čechách má vinkulované rakouské renty, odvedené do úřední úschovy u spořitelny v Berouně; úroky vybírá u berního úřadu v Berouně: 4°/_o rak. kor. rentu I. emise, 300— K, vink. na: Chudinský fond obce Lhoty v Čechách. 4°/_o konv. stříbrnou rentu 100 zl., vink. na: Obec Lhota v Čechách pro chudinský fond. 4°/_o konv. stříbrnou rentu 200 zl., vink. na: Obec Lhota

v Čechách pro školní fond. 4°/_o konv. papírovou rentu 150 zl., vink. na: Chudinský fond obce Lhoty v Čechách. 4°/_o konv. papírovou rentu 100 zl., vink. na: Školní fond obce Lhoty v Čechách.

Obec Lhota podá jedinou přihlášku o výměnu u berního úřadu v Berouně. Za tyto vinkulované rakouské renty může být vydána jedna 4°/_o náhradní renta čs. na 1.400— Kč, vink. takto: Obec Lhota v Čechách pro chud. fond 800— Kč, pro školní fond 600— Kč.

Naše finanční správa dává tedy možnost pro správce jmění, uloženého v předválečných vinkulovaných rentách, aby při podávání přihlášek sami pamatovali na zjednodušení manipulace a nečekali, až je snad úřad k tomu vybídne. Avšak i po jiné stránce uchystala finanční správa značné zjednodušení pro majitele nebo správce vinkulovaných náhradních rent československých. Až dosud byly úroky z předválečných vinkulovaných rent rakouských vypláceny v den splatnosti na zvláštní potvrzení (kvitanci), při čemž bylo také nutno předložit úrokovou platební arch, na němž výplata byla vyznačena. To znamenalo, že bylo nezbytno pro úroky v termínu docházet na berní úřad a v případě opominutí úroky po 6 letech od splatnosti nevyzvednuté propadaly. Podle zákona č. 104 z r. 1928 budou však úroky z vinkulovaných náhradních rent československých automaticky ředitelstvím státního dluhu poukazovány percipientům v den splatnosti poštovní spořitelnou, a to buď k hotové výplatě, aneb tomu, kdo oznámí číslo svého účtu u poštovní spořitelny, připsáním splatných hodnot na jeho účet; správcům takového jmění zůstane tedy pouze povinnost, aby si správnost takových výplat kontrolovali a jest jen na nich, aby využili všech výhod, které zákon připouští.

(Viz „Národní Listy“ z 30. ledna 1930.)

N. E. 5862. Patronátní úřady mají v záležitostech kostelního jmění postupovati za spoluúčinkování a schválení beneficiátů.

Za příčinou speciálního případu na dotaz patronátního úřadu, předložený k rozhodnutí, místodržitelství výnosem ze dne 7. září 1880, č. 40.400, oznámilo podepsané bisk. konsistoři, poněvadž farní osady, jež jsou dle zákona ze dne 7. května 1874, ř. z. č. 50, ke správě kostelního jmění spolupovolaný, posud se neustavily, že ingerence farních beneficiátů při výkonech správy kostelního jmění ještě se díti má dle norem kanonického práva, dle nichž duchovní představený kostela má spolupůsobiti při správě kostelů a veřejných kaplí, farářské pravomoci podřízených.

Patronátním úřadům má se tedy všeobecně naříditi, aby při správě kostelního jmění se držely všech předpisů církevního práva, tudíž aby při všech výkonech, tohoto jmění se týkajících, postupovaly jedi- ně za účastenství a schválení beneficiátů.

O tom se důstojným a velectihodným pánům beneficiátům dává zpráva.

Biskupská konsistoř v Hradci Králové,
dne 30. září 1880.

Rakouské předválečné renty,
jež právem vlastnickým náležejí
ještě dnes kostelům, jsou vlastně již
jen tyto:

Stříbrná renta (Silberrente) s kupony	4°/o	1/I—1/VII
		4'2°/o

Papírová renta (Papier oder Notenrente)	4'2°/o	1/II—1/VIII, ale jen do 20.000 zl.
		4°/o
Korunová renta (Kronenrente)	4°/o	1/III—1/IX
		4°/o

Obligace dvorní komory 3°/o z roku 1810 budou proplaceny v hotovosti 20 násobkem úroku [§ 22 zák. 104/28 Sb. z. a n., viz též § 29 vl. nař. ze dne 2. května 1929, č. 64 Sb. z. a n.] a výtěžek jest opět uložiti jako kmenové jmění na úrok pro to jmění, kterému obligace náležela dle § 24 zákona ze dne 22. června 1928, č. 104 Sb. z. a n., nároky na výměnu dluhopisů nebo jejich výplatu podle tohoto zákona nutno uplatniti v propadné lhůtě do 31. prosince 1933.

Farní kostel veřejného patronátu v Tetíně vlastní tyto vinkulované rakouské renty, složené do úřední úschovy u spořitelny města Berouna, úroky vybírá u berního úřadu v Berouně:

Nadační jmění:

4°/o pap. renta noe. mešní nad. A. N.	50 zl. = 100 K
jm. hodnota	
4°/o pap. renta noe. mešní nad. B. M.	102 zl. = 204 K
jm. hodnota (podíl)	
4°/o korun. renta noe. modlitební na- dace F. Š. jm. hodn.	100 zl. = 200 K
4'2°/o stříb. renta noe. modlitební na- dace M. H.	100 zl. = 200 K
4'2°/o stříb. renta noe. mešní nad. A. V.	200 zl. = 400 K
Celkem	1104 K

Vlastní jmění kostela:

4 ⁰ / ₀ pap. renta jmen. hod.	100 zl. = 200 K
4 ⁰ / ₀ " " " "	198 zl. = 396 K
4 ⁰ / ₀ " " " "	200 zl. = 400 K
4'2 ⁰ / ₀ stříb. renta " "	100 zl. = 200 K
4'2 ⁰ / ₀ " " " "	300 zl. = 600 K
Celkem	1796 K

[Jmění každého kostela a církevního ústavu bu-
diž odděleno od jmění obročního a zvláště o sobě
spravováno a účtováno (§ 39 zák. ze dne 7/5 1874,
č. 50 ř. z.). Podle § 46 spravují jmění obroční du-
chovní poživatelé obročí pod dohledem patronů a
pod vrchním dohledem biskupů a státu (§ 38). Proto
nutno pro farní obročí uplatnit vždy samostatné titry.]

Upozorňuje se předem na to, že lze sice slučo-
vati jen renty stejné úrokové míry, tudíž jenom 4⁰/₀
nebo jenom 4'2⁰/₀, avšak jen toho nebo onoho sa-
mostatného právního subjektu, tudíž na př. jen vlast-
ního jmění kostela v X nebo jen nadačního jmění
kostela v Y a pod. U nadačního jmění musí býti
ovšem ještě uvedena jména zakladatelů jednotlivých
nadačí, jakož i účel těchto nadačí a jejich jmenovitá
hodnota podílů.

Při tom nerovné podíly nutno zarovnat na stem
dělitelnou nom. hodnotu a to nejbliže:

- a) vyšší, převyšuje-li nerovný zbytek částku 50 K,
- b) nižší, nedosahuje-li nerovný zbytek částky 50 K.

Tyto nerovné podíly vyrovnají se ze jmění oněch
fondů, kterým se nedostávaly v hotovosti „al pari“,
a nutno je uložit pro fondy, jimž náležely jako ná-
hrada za přenechané nerovné podíly, jakožto kme-
nové jmění na úrok.

Nutno tudíž za účelem zjednodušení celé akce
žádati — pokud jest to ovšem možno — vždy jen

po jedné 4⁰/₀ a po jedné 4'2⁰/₀ náhradní rentě čs.
pro každý jednotlivý samostatný právní subjekt.

Farní úřad podá jedinou přihlášku o výměnu
u berního úřadu v Berouně a požádá, aby při vý-
měně rent 2900 K za 2900 Kč mu vydány byly:

- I. Jedna 4⁰/₀ náhradní renta nom. . . . . 500 Kč,
vinkulovaná: Ř. k. farní kostel
v Tetíně, noe. meš. nadace A. N. 100 Kč,
mešní nadace B. M. . . . . 200 Kč,
modlitební nadace T. Š. . . . . 200 Kč.
- II. Jedna 4⁰/₀ náhradní renta nom. . . . . 1000 Kč,
vinkulovaná: Ř. k. farní kostel v Tetíně,
jako vlastní jmění.
- III. Jedna 4'2⁰/₀ náhradní renta nom. . . . . 600 Kč,
vinkulovaná: Ř. k. far. kostel v Te-
tíně, nom. modlit. nadace M. H. . 200 Kč
mešní nadace A. V. . . . . 400 Kč
- IV. Jedna 4'2⁰/₀ náhradní renta nom. . . . . 800 Kč
vinkulovaná: Ř. k. farní kostel v Tetíně,
jako vlastní jmění.

Zbývá tedy ještě, aby pak farní úřad částku 4 Kč,
o které jest nom. hodnota nadačního jmění, a to
mešní nadace BM zkrácena a u vlastního jmění o
4 Kč zvětšena, z vlastního jmění nahradil nadačnímu
jmění a částku 4 Kč uložil pro nadaci BM na vkladní
knížku.

Priority dráhy byly již vyměněny a dány byly
k tomu pokyny tímto oběžníkem:

Zemský úřad v Praze.

Čís. 688.568 ai 1932
10 A-215/20-32

V Praze dne 13. prosince 1932.

Státní dluhy starorakouské;
úprava.

Dnes — nebezpečí v prodlení!

O b ě ž n í k
všem okresním úřadům.

Dnem 31. prosince 1932 končí lhůta k výměně předválečných železničních priorit podle spolkového zákona z 23. prosince 1931, č. 405 rakouského spolkového zákona, resp. podle nařízení spol. ministra financí z 3. května 1932, č. 129 rak. spol. zákona. Podle těchto zák. nařízení možno zhodnotiti i některé priority, jež nebylo možno zhodnotiti podle zákona z 15. března 1928, č. 52 Sb. z. a n. [priority dráhy kor. prince Rudolfa, místní dráhy Eisenerz Vordernberg, dráhy v údolí Kremže (Kremstalbahn), Voralbergské dráhy, Uherské záp. dráhy a některé priority dráhy cis. Alžběty a Rak. místní dráhy], které se jinak stanou bezcennými.

Informace podají větší tuzemské peněžní ústavy.

Pro dluhopisy vinkulované vydá zemský úřad jakožto úřad nadační na požádání ihned potřebnou devinkulační listinu. V žádosti o tuto devinkulační listinu nutno vedle přesného označení priorit (druh, serie, číslo, datum vydání atd) uvést i doslovné znění vinkula.

Příhlášku k výměně nutno však podati ihned prostřednictvím některého bankovního ústavu, aniž by se vyčkalo vydání devinkulační listiny.

Okresním úřadům se ukládá, aby ihned upozornily vyhláškami a jiným vhodným způsobem na shora uvedenou propadnou lhůtu správy nadací a fondů, pokud se nalézají v tamním správním obvodu.

V tomto ohledu přicházejí v úvahu zejména: obecní, farní a patronátní úřady, okresní výbory, ředitelství různých školních ústavů, spolky, korporace a t. d.

Za úřadujícího zemského vicepresidenta:
Podpis.

Zemský úřad v Praze.

Čís. 341562 ai 1927
17/G-1155 ai 1927

V Praze dne 9. září 1927.

Vinkulace státních dluhopisů
R. Č. S. jmění zádušního.

O b ě ž n í k.

Všem okresním správám politickým a politickým expositurám v Čechách a magistrátu hlavního města Prahy.

Při zkoušení zádušních účtů a úhrnných výpisů z těchto, k účelům revisním sem každoročně předkládaných, bylo v mnoha případech shledáno, že československé státní dluhopisy doposud nejsou řádně vinkulovány.

Vzhledem k platným předpisům o správě jmění zádušního ukládám tamnímu úřadu s poukazem na okružní výnos býv. místodržitel. ze dne 31. října 1902, čís. 224.361—St., aby všem správám jmění zádušního v tamním politickém obvodu se nalézajícím bylo ihned nařízeno, aby, pokud některé v jich správě se nalézající fondy mají nevinkulované československé státní dluhopisy nebo jiné nevinkulované veřejné cenné papíry, ihned se o řádnou jich vinkulaci postaraly.

Poněvadž uvedená závada, pokud jde o československé státní dluhopisy, vznikla hlavně neznaností nynější praxe při provádění vinkulace československými státními úřady, sděluji, že, na rozdíl od titrů předválečného rakouského státního dluhu, československé státní dluhopisy, jež se dávají vinkulovati, *nenahrazují* se jinými kusy jiných čísel, po případě v celkové jmen. hodnotě t. zv. hlavními obligacemi a neznehodnocují se tudíž, nýbrž československé státní dluhopisy, předložené k vinkulaci, opatřují se dle návrhu *jménem* t. zv. intestovaného vlastníka, t. j. osoby fyzické nebo právní, nebo úřadu, na jejich jméno mají znít *případným vinkulem* v užším smyslu, t. j. závazkem, *jež bude na dluhopisu lpěti*, jakož i případným vytčením účelu, a *vracejí se podateli, pokud třeba a možno, berním úřadem bez kuponových archů*, jež se u ředitelství státního dluhu v Praze III., Josefská ul. 4 *po dobu vinkulace uschovávají*.

Výplata úroků se neděje, jak tomu bylo u rakouských předválečných dluhopisů státních, u zemské finanční pokladny v Praze, nyní ústřední státní pokladny nebo u berních úřadů na kvitance intestovaného vlastníka, nebo zvláště oprávněného příjemce, *nýbrž poštovním úřadem šekovým* úhradou na účtě, nebo hotově, nemá-li příjemce účtu u poštovního úřadu šekového, bez dalšího zakročení strany. Dle toho dlužno vyplňovati i vinkulační návrhy (bez kolku), které se předkládají s cennými papíry buď u likvidatury ředitelství státního dluhu v Praze III. na Malostranském nám. č. 2, *dvojmo*, nebo u berního úřadu, který je zasílá ústřední státní pokladně pro likvidaturu ředitelství státního dluhu, *trojmo*.

Tiskopisy lze obdržeti od likvidatury ředitelství státního dluhu v Praze III., Malostranské nám. 2, lze však použití také starších, před převratem již vyda-

ných tiskopisů, je-li strana zpravena o tom, že se úroky nevybírají na kvitance a že dle potřeby rozlišovati dlužno mezi intestovaným vlastníkem a oprávněným příjemcem úroků, jehož podrobnou adresu, hlavně i s vytčením pošty na venkově, nutno uvést.

Vinkulaci ostatních veřejných dluhopisů (Zemské banky, Hypoteční banky atp.) obstarávají, jako dříve, dotyčné peněžní ústavy samy.

Pokud by se snad vyskytly případy, že některé cenné papíry není možno vinkulovati z různých důvodů, na př. když mají sloužiti v nejbližší době k úhradě mimořádných výloh pokladny kostelní, jest nutno, aby patronátní úřady a ostatní správy zádušního jmění ve výkazech zádušního jmění při účtech kostelních a úhrnných výpisech z těchto u každého dotyčného dluhopisu ve sloupci poznámkovém okolností tuto vyznačily zřetelným: nevinkulováno z důvodu ...

Za presidenta:

Tento oběžník týká se slosovatelných státních půjček; pro neslosovatelné vydává ředitelství státního dluhu zvláštní blankety.

Československé státní

	Splatnost kuponů	Kusy po Kč	
4 $\frac{1}{2}$ % státní půjčka premiová	1/II-1/VIII	1.000— 5.000—	10.000— 50.000—
6% stát. investiční půjčka dopravní z r. 1921	1/III-1/IX	1.000— 2.000—	4.000— 10.000—
6% stát. investiční půjčka z r. 1923	1/IV-1/X	1.000—	5.000— 10.000—
6% státní slosov. půjčka z r. 1923 t. zv. konvers.	1/IV-1/X	1.000—	5.000— 10.000—
6% slosov. státní půjčka z r. 1921 t. zv. „moučná“	1/III-1/IX	1.000—	2.000— 10.000—
6% umoritelná státní půjčka t. zv. konsolid. půjčka z r. 1926	1/IV-1/X	1.000— 2.000—	5.000— 10.000—
5% stát. slosov. půjčka z r. 1928	1/IV-1/X	2.000— 10.000— 20.000—	
5% státní invest. půjčka z r. 1931	1/II-1/VIII	1.000— 5.000—	10.000— 50.000—
6% IV. státní půjčka R. Č. S.	1/I-1/VII		7.500—
5 $\frac{1}{2}$ % IV. státní půjčka R. Č. S.		750.— 1.500— 3.750—	15.000— 37.500—
4 $\frac{1}{2}$ % IV. státní půjčka R. Č. S.			
3 $\frac{1}{2}$ % IV. stát. půjčka R. Č. S.			

půjčky dlouhodobé.

Slosování od—do	Kurs 2/XI 1932	Výnosnost bez zřet. na slos.	Poznámky		
35 let 1/II 1926-1/VIII 1960	96—	4'69	Při slosování vyplácejí se titry jmenovitou hodnotou s 25% premii		
20 let 1/XII 1926-1/VI 1946	93'65	6'40			
20 let 1/VII 1926-2/I 1946	93—	6'45			
20 let 2/I 1925-1/VII 1944	94—	6'38			
50 let 1/XII 1926-1/VI 1976	91'70	6'54	Od 1/IX 1932 může ministr financí naříditi mimořádné slosování aneb nabídnouti konversi		
20 let (jednou ročně) 1/IX 1926-1/IX 1945 výplata dne 1. října	92—	6.52	Každoročně umoruje se dvacetina celkového dluhu; umorění může býti provedeno nákupem z trhu pod jmenovitou hodnotou		
15 let (jednou ročně) 1/III 1929-1/III 1944	83'30	5'86	Půjčka byla vydána za proplacenou 7 $\frac{1}{2}$ % čs. stát. půjčku z r. 1925 v dol. Ministr financí může umorění provésti nákupem dluhopisů z trhu pod jmenovitou hodnotou.		
20 let 1/XI 1937-1/XI 1956	85'15	6.01			
45 let 1/IV 1935-1/X 1979	83'80	6'56	5 $\frac{1}{2}$ % úrok snižuje se 1/I 1936 na 5%		
			67'35	6'68	Pův. 5% úrok snižen od 1/I 1926 na 4 $\frac{1}{2}$ %, od 1/I 1936 na 4%
			neslosovatelná	58'65	5'97

	Splatnost kuponů	Kusy po Kč
4 ⁰ / ₁₀₀ státní dlužní úpisy (želez. Košice-Bohumín)	1/I-1/VII	10.000.—
4 ⁰ / ₁₀₀ státní dluhopisy vy- dané za předv. zajiště- ný dluh (Typ D)	1/V-1/XI	1.000.— 2.000.— 10.000.—
4 ¹ / ₂ % náhradní renta čs.	} 1/V—1/XI	1.000.— 2.000.— 10.000.— 20.000.—
4 ² / ₁₀₀ % náhradní renta čs.		
4 ⁰ / ₁₀₀ % náhradní renta čs.		
3 ¹ / ₂ % náhradní renta čs.		
3 ⁰ / ₁₀₀ slosov. odškodňov. dluhop. za vál. půjčky	2/I-1/VII	Kusy stejné jako u IV. státní půjčky
3 ⁰ / ₁₀₀ slosov. odškodňov. dluhop. za vál. dodávky	1/IV-1/X	1.000.— 10.000.— 20.000.—
Státní stavební losy premiové	celé	v kusech à Kč 500.— nom.
	sduž.	5 pětiněk stejného čísla a serie, celkem Kč 500.— nom.
	obyč.	různé pětinčky à Kč 100.— nom.

Půjčky tyto požívají sirotčí jistoty

Slosování od—do	Kurs 2/XI 1932	Výnos- nost bez zřet. na slos.	Poznámky
40 let 1/IV 1926-1/IV 1966	72'50	5'52	
38 let 1/IX 1931-1/IX 1968	73'10	5'47	
} nesloso- vatelná	74'—	6'08	
	66'10	6'35	
	62'80	6'37	
	59'50	5'88	
90 let 1/IV 1935-2024	51'60	5'81	Každoročně bude umořena nej- méně jedna devadesátina pů- vodního dluhu. Ministr financí může umoření provéstí nákupem dluhopisů z trhu pod jmeno- vitou hodnotou.
60 let 1/IV 1935 do konce r. 1994	52'60	5'70	Každoročně bude umořena nej- méně jedna šedesátina původ- ního dluhu. Ministr financí mū- že umoření provéstí nákupem dluhopisů z trhu pod jmeno- vitou hodnotou.
25 let 1/II 1922-1/VIII 1946	705'—		Umořovací i výherní tahy ko- nají se vždy 1/II a 1/VIII. Vý- plata po 3 měsících (1/IV a 1/XI). Při umoření losů vyplácí se los nominální hodnotou záro- ven s 2 ⁰ / ₁₀₀ úrokovou premii za všechna prošlá léta.
	694'—		
	136'40		

a jsou osvobozeny od daně rentové.

O b ě ž n í k.

Snížením úrokové míry Národní bankou československou a úpravou úrokových sazeb všemi peněžními ústavy připraveny byly vhodné podmínky pro *trh státních cenných papírů*. Státní cenné papíry, jejichž výnosnost dosahuje při dnešních levných kursech až 6,68%, jsou dnes nejvýhodnějším uložením peněz. Na rubu tohoto oběžníku uvádíme jednotlivé druhy státních cenných papírů zároveň s jejich výnosností.

Stranám, které se zajímají spíše o krátkodobé uložení peněz, doporučujeme koupit nedávno vydaných 5 $\frac{1}{2}$ % *státních pokladničních poukázek, splatných 1. listopadu 1933*, které při kursu kolem 99— poskytují 6,5% výnos. Tyto poukázky budeme moci ovšem přenechat pouze potud, pokud nebude naše dosti skrovná zásoba vyčerpána.

Konečně upozorňujeme na hodnotný cenný papír, kterým jsou *státní stavební losy premiové*, při nichž jest nejen zajištěno vrácení nominální hodnoty s 2% úrokem od roku 1922, nýbrž i dána naděje na milionové výhry. Umořovací a výherní tahy konají se dvakrát ročně až do roku 1946. Státní stavební losy jsou zvláště oblíbeny jako dárek ke všem slavnostním příležitostem (k jmeninám, narozeninám, vánočům a pod.).

Poštovní spořitelna obstarává za výhodných podmínek koupi i prodej všech cenných papírů a na přání komitentů převezme za velmi mírné poplatky jejich úschovu i správu.

Pro příkazy použijte laskavě připojené objednávky.

Poštovní spořitelna.

*Dvorní dekret ze dne 2./IX. 1800,
č. 2456 a gub. dekret ze dne 24./IX. 1800, č. 30.564,
Jaksch, svazek 3., str. 402/403.*

P ř e d p i s.

1. Patronům kostela se bez újmy ponechává právo jmenovati patronátního komisaře nebo svého representanta a účetního; nicméně na panstvích, kde patronátní právo samé vrchností přísluší, musí se zvoliti zástupcem patronovým vrchní úředník.

2. Tento úředník nemůže býti zároveň ustanoven účetním, poněvadž jest jeho povinností jako patronova zástupce přehlížeti kostelní pokladnu a účty.

3. Kostelní pokladna musí býti opatřena třemi zámky, od nichž:

- a) jeden klíč musí býti dán patronovi nebo místo něho jeho zástupci,
- b) druhý účetnímu a
- c) třetí farářů nebo beneficiátovi.

4. Žádný z těchto tří držitelů klíčů nesmí svůj klíč dáti některému z druhých dvou, jinak zodpovědnost spadá na něj.

5. Za kostelní jmění vůbec ručí patron, poněvadž ustanovuje svého zástupce a účetního, může se však na svém zástupci a též, jestliže dokázáno, že účetní nebo beneficiát, jak pod 4. zmíněno, klíč svůj jednomu z druhých dvou postoupil, na těchto in solidum hojiti.

6. Jestliže jest na jednom panství více kostelů pod jedním patronátem stojících, jichž jmění účtuje jeden a též účetní, může se setrvati jako posud při tak zv. všeobecných pokladnách kostelních, jenom je třeba na konci účtu vykázati jmění každého kostela zvláště s opatřením v § 7 popsáním.

7. Účtovat se může kostelní jmění dosavad. způsobem, jenže musí každý celoroční účet na konci v jednotlivých položkách celé jmění neb výkaz nedoplatků, o kterých dlužníky řádně vyslechnouti třeba, obsahovati a tímto způsobem likvidaci tvořiti. Nad to nechť se vždy při schůzi ohledně účtu kostelních pokladen odbývané, k níž po případě též místní soudce se povolati může, důkladně vyšetřuje a zkoumá:

- a) zdali jest o každém soukromém dluhu vystaven dluhopis a to pragmatikálním pojištěním opatřený;
- b) zdali dluhopisy vůbec a zbytek, dále dle inventáře vykázané skvosty skutečně po ruce jsou a jsou-li poslední dobře uschovány.

8. Účet tímto způsobem sestavený a od patrona zástupce, účetního a faráře podepsaný, ať se hned se všemi přílohami a účtem předešlého roku odevzdá k přehlédnutí okresnímu vikáři, jenž jest povinen jej zkoumati, a pakli jej správným nalezne, podpisem svým stvrditi, že jej prohlédl a nic proti němu nenamítá.

9. Okresní vikář jest oprávněn nejenom žádati vysvětlení o každé položce, jež by se mu nesprávnou zdála, nýbrž je také povinen, kostelní pokladny jednou v roce, kdykoliv mu libo přehlédnouti. Jestli by buď v účtu nebo při likvidaci nalezl nějaké závady, má je buď, je-li možno, odstraniti nebo krajskému úřadu k vyšetření udati. Ačkoliv jest už tímto dozorem a tím, že se každoročně státní účtárně úhrnné výtahy kostelních účtů posílati musí, o dostačnou bezpečnost postaráno, je přece nad to radno, a každému soukromému panství jako patronu kostela, o jehož dotaci se starati a za niž ručiti má, musí na tom pro vlastní jeho bezpečnost záležeti, aby též účty kostelních pokladen dal prohlédnouti účetním anebo revidentem, ustanoveným pro revisi účtů vlastních statků.

Z téhož důvodu musí se též účty kostelů stojících pod patronátem zeměpanským nebo pod patronátem různých státních fondů posílati provinciální státní účtárně k prohlídce.

Meliorace půdy.

Vodní družstvo zřízené k provedení meliorace půdy stává se veřejnoprávní korporací tím, že okresní úřad schválí jeho stanovy.

Jako právnická osoba veřejného práva požívá vodní družstvo různých výhod, mezi něž patří n. př. přednostní zajištění členských závazků na pozemcích do družstva pojatých a vymáhání družstevních příspěvků politickou exekucí.

Porad práva není přípustný, jak se vyslovil nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 15. října 1931, R. I.-472/31/2. Vážný č. 11072.

K ochraně veřejných zájmů uvedených v § 53 vod. zák. se připouští v § 54 téhož zákona ze dne 28. srpna 1870, č. 71 z. z., aby menšina zájemníků byla donucena přistoupiti k vodnímu družstvu. (Viz k tomu výnos ministerstva školství a nár. osvěty ze dne 11. května 1934, č. j. 55557/34-VI/3. —

Příspěvky k vodnímu družstvu jest dle rozhodnutí správního soudního dvora ve Vídni ze dne 5. prosince 1914, č. 12007 (výnos místodržitelství v Praze ze dne 11. února 1915, č. 17 A-890/13 ai 14-36.193 ai 15) pokládati za vydání fasovní. —

Usnesení nejvyššího soudu v Brně
ze dne 28. června 1927, č. j. R I-575/27/I
ve věci přejímací ceny za převzaté
nemovitosti.

Nejvyšší soud v právní věci státního pozemkového úřadu v Praze a Alfonse Menndorfa-Pouilly,

vlastníka velkostatku Preitenstein-Nečtiny, týkající se přejímací ceny za převzaté nemovitosti na dovolací stížnost české finanční prokuratury v Praze do usnesení vrchního zemského soudu v Praze jako rekursního soudu ze dne 2. května 1927, č. j. R. II-125/27/1, jímž bylo na stížnost státního pozemkového úřadu usnesení zemského soudu v Praze ze dne 23. března 1927, č. j. Nc X-410/27/3, změněno, usnesl se:

Dovolací stížnosti se nevyhovuje, výrok rozhodnutí rekursního soudu se však opravuje v ten rozum, že se stížnost finanční prokuratury odmítá (-ne zamítá-).

Odůvodnění:

Při otázce, zda proti dohodě je přípustna stížnost, když zákon ji zná jen podle rozhodnutí státního pozemkového úřadu o přejímací ceně, dlužno rozeznávat, zdali jde o účastníka, jehož účastní právo dohodou je vyřízeno tak, že nějaká náprava, nestane-li se nyní a dá-li se stanovení přejímací ceny v právní moc vejít, už nebude možná a účastník tudíž trpěl by újmu, tak n. př. hypoteční věřitel, který následkem nízké vyměřené přejímací ceny vyšel by naprázdno, anebo zdali účastníku žádná újma nehrozí, an má uplatnění svých nároků vyhrazeno, jako tomu je právě u patronátních břemen, která nebudou-li odhadnuta v řízení čelícím k vyšetření přejímací ceny, budou odhadnuta potom v řízení rozvrhovém.

V prvním případě dalo by se o tom uvažovati, nemá-li se přes výslovný předpis zákona, jenž zná stížnost jen do rozhodnutí státního pozemkového úřadu o přejímací ceně, nikoli však i do dohody o ní, býti stížnost do dohody přece připuštěna, tak n. př. stěžoval-li by si hypoteční věřitel, anebo třeba právě finanční prokuratura, že byly porušeny oceňovací předpisy v par. 46 náhr. zák. uvedené a dospělo se tak k nízké ceně, která by k úhradě příslušné kvoty hypoteční pohledávky, nebo pokud jde o patronátní

břemena, ani k řádnému zajištění příslušné kvoty jich plně nestačovala: v druhém případě však, kdy se, jak už vrchní soud vytknul, stěžovatelce žádná újma nestala a státi nemohla, nemůže o tom býti pochybnost, že stížnost do dohody přípustna není (par. 9. nesp. pal.) a bylo proto tak uznati, jak se stalo.

V Brně dne 28. června 1927.

Dr. Popelka v. r.

L. S. Za správnost vyhotovení:
F. Varhánek, správce kanceláře.

O b ě ž n í k

zemské správy politické v Praze ze dne 12. října 1926, č. 393.323 ai 1926/17 C-978/5 ai 1926, týkající se žádostí za povolení připevnění radioantén na kostelní věže.

Zemská správa politická nebude povolovati zřizování antén na kostelích a zejména na jejich věžích, neboť oba konce antény upevněné na kostelích, po většině jednověžních, vykazují velikou diferenci ve výši upevnění, čímž vzniká antena značně sešikmená, při níž uplatňují se zvýšenou mírou zjevny kapacitní a tím také vzniká značné nebezpečí úderu bleskem jak pro kostel, tak i pro přijímací stanici.

Též estetické důvody mluví proti povolení těchto vysokých antén na kostelních, neb jedná se povětšinou o budovy reprezentativní, vtiskující svým charakterem určitý ráz krajiny zdaleka viditelné.

Rovněž se stanoviska ochrany památek, kdy nutno dbáti, aby ráz starých budov nebyl setřen a se stanoviska církevního, dle něhož jedná se o budovy určitému účelu zasvěcené, nelze dotčeným žádostem vyhověti. —

Za presidenta: *Kalandra*

Opravy a vysvětlivky.

Na str. 49., řádek 12., místo slova „minist.“ má správně státi „místodrž.“.

Na str. 52. nutno doplniti rubriku V. v běžné položce číslicemi 1, 2 a 3.

Na str. 92.: Úhrnný výpis ze zádušního účtu je přesně předepsán a tiskopis lze koupiti ve státní tiskárně, jak uvádíme na str. 5. Způsob, jakým jest úhrnný výpis vytištěn v této knize, vynutil si neveliký formát knihy. „Úhrnný výpis“ tvoří jediný celek o 4 stránkách s „Výkazem aktivního jmění“ na str. 4. a s „Podrobným výkazem“ jako přílohou.

Na str. 109. poslední řádek beneficiáta místo beneficiátu.

Na str. 139. 8 B-976 místo 376.

K 1. odstavci článku „Patronát“ str. 7 viz článek „O správě jmění zádušního“ str. 104.

K článkům o „promlčení“ na str. 119 viz str. 27 o promlčení u osob privilegovaných dle § 1472 všeob. obč. zák. (obcí a kostelů).

Str. 142.: Patent ze dne 9. srpna 1854 má čís. 208 ř. z.

Věcný rejstřík.

	Str.
Antény radiové; kostelní věže	213
Archivalie; úschova	184
Beneficiáti; správa kostelního jmění	196
Biskupská mensa; prodej	115
Biskupské terno; závaznost	13
Catalogas cleri; účtování	156
Cenné papíry; výkazy	87
— — státní	208
Církevní obročí; presentace patrona	12
— visitace; Slovensko	175 a násl.
— výkony; příjmy	28, 29
Činže ze železných krav	20, 21, 23
Daň pozemková	116
— —; slevy následkem pohrom živelních	51
Daně; náhrada	20
—; výdaje	50
— a přírážky	158
Dávky z úředních výkonů	111
Dekanátní výlohy	161
Deník	101 a násl.
Deputátní dříví pro duchovního správce; Slo- vensko	178
Desátková dávka	117
Dědictví; příjmy	34, 35
Děkan okresní	82
Dluhopisy; vinkulace	201 a násl.
— slosovatelné	66
Dotace duchovního správce; místní obce	10

	Str.
Dříví; prodej	125
— deputátní pro duchovního správce; Slovensko	178
Duchovní správce; dotace; místní obce	10
Ekvivalent; výdaje	50—52
— poplatkový	143 a násl.
Ekvivalentní poplatek z příjmů; náhrada	32—35
Etát kultu	132
Exekuce dávek k církevním účelům	15
Extraktý ze zádušních účtů	85
Farář jako kontrolor zádušního jmění	84—85
Farní obročí; jmění	87
Filiální kostely; udržování	167
Finanční transakce; schválení	91
Fojtovní komisař	82
Hlavní kniha	100, 101
Honební společenstva	127
Honitba; příjem	32, 127
Hospodáři kostelní	6
Hostie; výdaje	48
Hotovost pokladniční	77, 79, 91
Hroby; poplatky	128
—; příjmy	32, 33
— rodinné	133
Hromosvody na kostelích	189
Hřbitov obecní vedle konfesionalního	138
Hřbitovní fondy	139
— poplatky	128 a násl.
— příjmy	32, 33, 128
Hřbitovy; kontrola	128
—; udržování a opravy	129
— katolické	132
— konfesionalní; správa	130, 137
— obecní; správa	137
Hudba chrámová; výlohy	156

	Str.
Inventární předměty; výdaje	169
Inventář	181 a násl.
— farní a kostelní; vzorec	186
— po uživatelích církevních obročí	184
Jinověrci; pohřby	134
Jistiny; kniha	100
—; výkaz	72 a násl.
— farního benefícia	75
— vlastní	27
Jmění kostelní — jmění obroční	198
— —; prodej a zavazování	45, 132
— —; správa	3, 4, 104
— —; správa; beneficiáti	196
Journal	101 a násl.
Kaditelnice; výdaje	48, 156
Kanonické visitace; Slovensko	175 a násl.
Kanonikáty; presentace	13
Kapitály; kniha	100
— nadační	24, 38
— vlastní	27, 38
— zádušní; koupě	77
Kauce nájemců pozemků	40
— pachtovní	114
— podnikatelů staveb	40, 41
— vrácené	66
Kazatelny; opravy	165
Klíče kostelní pokladny	83, 150, 209
Kniha jistin	100
— kontovní	100
Kolkové poplatky	109 a násl.
—; nadace	143 a násl., 149
Kolky; inventář	183
— účtové	190
Kominická mzda	161
Komisař patronátní (fojtovní)	82

	Str.
Konfesionální hřbitovy; správa	130, 137
Kongrua; doplněk ze jmění kostelního	54, 104, 115
Konkurenční výbory na Moravě	170 a násl.
Kontovní kniha	100
Korespondence správ kostelního jmění; poštovné	190
Kostelní hospodáři	6
— jmění, obroční jmění	198
— —; správa	3, 4, 104
— —; zcizení a zatížení	115, 132
— personál; výdaje	91
— pokladna; klíče	83, 150, 209
— —; ručení patronátu	7, 209
— potřeby; výdaje	91, 151 a násl.
— účty; Morava	10
— —; předkládání	5, 6
— zařízení; opravy	165
Kostelník; služné	160
Kremace; rodinné hroby na konfes. hřbitovech	135, 136
Kvitanice; mešní nadace a pobožnosti	109, 149
Lavice; poplatky	29, 123, 157
Legáty; příjmy	34, 35
Lesy zádušní; hospodářské plány	31, 125
— —; ochrana	126
— —; pěstování; výlohy	54—59
— —; příjmy	31, 124
— —; těžba	126
Likvidační komisia	4
Matriky; účtování vazeb	156
Matriční duplikáty; účtování	156
Mensa biskupská; prodej	115
Meliorace půdy	211
Mešní víno	48, 156
Náboženská základina; správa	4
Nadace	140 a násl.

	Str.
Nadace; příjmy	34, 35
—; soudní zastupování	142
—; výkaz	108
— mešní; výdaje	46
— „nesplacitelné“	123
Nadační jistiny; příjmy	36—38
— —; uložení	142
— —; úroky	24
— —; vydání	62, 64
— —; výpovědi	118
— listiny	142
— — uložené u soukromníků; úroky	117
— mše; výdaje	91
Náhrada daní	20
Náhradový zákon č. 329/1920	10
Náhrobky	133
Nájemné z realit	18
Naturální dávky; vykoupení	116
Nekatoličtí členové obecních zastupitelstev; roz- hodování o věcech katolické osady	15
Nesplacitelné nadace	123
Obce; patronáty	13
Obecní hřbitovy; správa	137
Oběti; příjmy	123, 157
Obroční církevní; presentace patrona	12
— farní; jmění	87
Obroční jmění — kostelní jmění	198
— účty; předkládání	5
Odkazy; příjmy	34
Ofěry; příjmy	28, 123, 157
— v poutních kostelích	124
Olej do věčné lampy	48, 156
Oltáře; opravy	165
Ordinář; presentace na obroč	12
Opravy; výlohy	60, 91

	Str.
Pachtovní kauce	114
Pachtovní smlouvy církevních objektů	113
Paramenta; výdaje	60 a násl., 169 a násl.
Paškály	48, 156
Patronát; důkazy o nabytí	7
— reální; povaha	7
Patronátní komisař	82
Patronátní práva; obce	14
— —; spory; správní úřady	9
Patronáty obcí	13
Peníze hotové a přebytečné	77, 79, 91
Personál kostelní; služné	52, 159
Pohřby jinověrců	134
Pojištění kostelní a farní budovy	62, 188
Pokladní hotovost	77, 79, 91
Pokladny kostelní	209
— —; klíče	83, 150, 209
— —; ručení patronátu	7, 209
Pomníky na hrobech	133
Popisník stavební	185
Poplatkový ekvivalent	32—35, 50—52, 143 a násl.
Poštovní; korespondence správ kostelního jmění	190
Potřeby kostelní	48 a násl., 151 a násl.
Pouti; oběti	124
Pozemková daň	116
— reforma; patronát	10—12
— —; přejímací cena za převzaté nemovitosti	211
Pozemky zádušní; cena	87
— —; pachtovní smlouvy	113
— —; pronajímání; kauce	74, 76
Prádlo kostelní; výlohy	61—63
Právní pomoc státní	15
Presentace kolegii	13
— na kanonikáty	13
— patrona na obročí	12
Presentační právo	9

	Str.
Prodej církevního jmění	115
Promlčecí doba	119
Pronajímání zádušních pozemků; kauce	74, 76
Průběžné příjmy	36 a násl., 147
Příjmy průběžné	36 a násl., 147
— z výkonů církevních	123
Přirážky na daně	158
— vypsané na potřeby farní osady	14
Půjčky státní československé; seznam	204
Radiové antény; kostelní věže	213
Reální patronát; povaha	7
Renty předválečné; výměna	25, 191 a násl. 196
Revise zádušních účtů	82
Rodinné hroby	133
Sazby dávek z úředních výkonů	111
Sedadla; příjem	29, 123, 157
Schodky; úhrada	157
— účtů; ručení patronátu	7, 209
Slosované dluhopisy	66
Služné kostelního personálu	159
Spořitelny regulativní; ukládání peněz	79
Správa kostelního jmění	3, 4, 104
Státní papíry	79, 91, 204, 208
— —; úroky	27
— —; vinkulace	201
— právní pomoc	15
Stavby; kontrola	164
—; povinnost patrona; Slovensko	181
—; předpisy na Slovensku	173 a násl.
—; výlohy	58 a násl., 91, 161
Stavební konkurence	162
— —; farní osada	9, 14
— losy	208
— náklady; obce; Morava	6
— popisník	185

	Str.
Svíce; obchod	124
—; výdaje	48
— obětované	124
— velikonoční	48, 156
Školní příspěvek zemský	34, 35
Tangenta patronátní; Morava	6
Terno biskupské; závaznost	13
Účetní zádušní	82
Účtové kolký	190
Účty kostelního jmění	210
— — —; předkládání	106
— — —; revise	82
— — —; výpisy	85 a násl., 92
Ukládání peněz u záložen a regulativních spo- řitelů	79
Umrličí komory; náklad	130, 136
Úroky z nadačních jistin uložených u soukrom- níků	24, 117
— z vlastních jistin	26
— ze státních papírů	27
Úřední výkony; dávky	111
Varhaník; služné	160
Varhany; opravy	165
Vikariátní výlohy	161
Vikář okresní	82
Vinkulace cenných papírů	65, 201
— vkladních knížek	79
Vinkulované předválečné renty; výměna	191 a násl.
Víno mešní; výdaje	48, 156
Visitace; odměna	82
— církevní; Slovensko	175 a násl.
Vkladní knížky; výhrady	79
Vlastnické jistiny; vydání	38, 64

	Str.
Vodní družstva	211
Vosk; spotřeba	156
Voskové figury; obchod	124
— oharky; příjmy	36
Výkaz aktivního jmění	72 a násl., 97
— nadací	108
— jmění; předkládání	5
Výkony církevní; příjmy	28, 29, 123
— úřední; dávky	111
Vylosované úpisy	40
Výmazná prohlášení; vzor	119, 121
Výpisy ze zádušních účtů	85 a násl., 92
Zabrané statky; patronát	10
Zádušní jmění; prodej a zavazování	115, 132
— —; správa	3—4, 104
— —; státní dluhopisy; vinkulace	201
Zádušní lesy	31, 54—59, 125
— —; příjmy	30 a násl., 124
— pozemky; cena	87
— účty; předkládání	5
— —; výpisy	85 a násl., 92
Zádušník	82
Zálohy dané; vydání	64
— přijaté	38
— splacené	40, 66
Záložny; ukládání peněz	79
Zatížení kostelního jmění	132
Zavazování církevního jmění	115
Zcizení jmění kostelů	10, 132
Zvonové fondy	140
Zvony; opravy	165
Železná krávy; činže	20, 21
Železniční priority; výměna	200
Želiari urbarialní	177
Židé; patronát	13, 14

Obsah:

Úvod	3
Patronát	7
Náhradový zákon čís. 329/1920	10
Presentace patrona na církevní obroč	12
Státní právní pomoc	15
Zádušní účet	17
Příjem	18
Vydání	46
Úhrnné výpisy ze zádušních účtů	84
Výkaz aktivního jmění	97
Kniha jistin a kontovní kniha	100
O deníku a knize hlavní	101
O správě jmění zádušního	104
O předkládání účtů zádušních	106
Výkaz nadací	108
Poplatky kolkové	110
Sazby všeobecné	111
Poznámky k zádušnímu účtu	113
Kapitoly příjmové	113
Kapitoly výdajové	149
Cenné papíry	191
Kostelní pokladny	209
Meliorace půdy	211
Opravy a vysvětlivky	214
Věcný rejstřík	215

REV15

ÚK PrF MU Brno

3129S03749